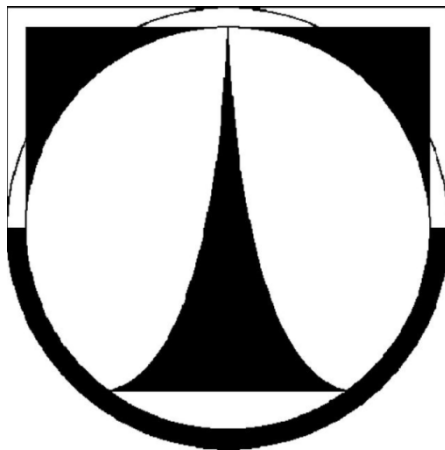

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Ekonomická fakulta

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2012

Bc. et Bc. Klára Borovičková

Technická univerzita v Liberci
Ekonomická fakulta

Studijní program: **N 6208 – Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika**

Transparentnost výběrových řízení na veřejné zakázky v ČR

Transparency in Tendering for Public Procurement in the CR

DP – PE – KEK 2012 06
Bc. et Bc. Klára Borovičková

Vedoucí práce: Ing. Šímanová Jana, Ph.D., katedra ekonomie
Konzultant: Ing. Kocourek Aleš, Ph.D., katedra ekonomie

Počet stran: 129 Počet příloh: 6

Datum odevzdání: 6. ledna 2012

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím diplomové práce a konzultantem.

V Liberci dne 6. ledna 2012

Bc. et Bc. Klára Borovičková

Anotace

Diplomová práce s názvem „Transparentnost výběrových řízení na veřejné zakázky v České republice“ je zaměřena na vymezení nejčastějších pochybení u veřejných zakázek, jejich zařazení dle původu vzniku na vnitřní (chyba na straně zadavatele) a vnější (nedostatečná či nevhodně zvolená legislativa), doporučení pro zadavatele a zhodnocení vlivu těchto pochybení na transparentnost.

V závěru práce je potvrzen stanovený předpoklad, že: příčiny netransparentnosti jsou ve většině případů chyby v postupu zadavatele. Neboť v případě, že by zadavatel chtěl postupovat správně a transparentně, má k tomu v české legislativě dostatek nástrojů. Ovšem ani sebelepší legislativa nemůže zabezpečit všechny oblasti procesu zadávání a rozhodující roli vždy měl, má a bude mít zadavatel. Hlavním přínosem práce je systémový přístup k problematice pochybení zadavatelů veřejných zakázek, konfrontace těchto chyb s platnou legislativou a jejich vliv na transparentnost výběrového řízení.

Klíčová slova

Bid rigging, chyby při zadávání veřejných zakázek, korupce, transparentnost, uchazeč, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, zadávání veřejných zakázek, zadavatel.

Annotation

Thesis with the title "Transparency of selection procedures for public contracts in the Czech Republic" is aimed at the definition of the most common errors on procurement, their classification according to the origin of the inner (error on the part of the contracting authority) and external (inadequate or poorly chosen legislation), recommendations for the contracting authority and an assessment of the impact of these failures on transparency.

At the conclusion of the work is confirmed as the assumption that: lack of transparency causes are in most cases, errors in the procedure, the contracting authority. As in the case that the contracting authority to want proceed properly and transparently, in Czech legislation are sufficient instruments. However, no legislation can be guaranteed to all areas of the process of entering and decisive role always was, is and will be the contracting entity. The main benefit of work is a system approach to the issue of misconduct by the contracting entities procurement, the confrontation of these errors with the valid legislation and their impact on the transparency of the selection procedure.

Key Words

Bid rigging, Mistakes in procurement, Corruption, Transparency, Tenderer, Office for the Protection of Competition, Public procurement, Contracting authority.

Obsah

Seznam obrázků.....	11
Seznam tabulek.....	12
Seznam zkratk.....	13
Úvod	14
1 Legislativní rámec VZ v ČR a základní pojmy.....	18
1.1 Legislativní rámec.....	18
1.1.1 Zákon č.137/2006 Sb., o veřejných zakázkách	18
1.2 Zadavatel veřejné zakázky	19
1.3 Veřejná zakázka	21
1.3.1 Dělení dle předmětu veřejné zakázky	22
1.3.2 Dělení zakázek dle předpokládané hodnoty	23
1.4 Veřejné zakázky v ČR	27
1.4.1 Situace ve státní správě	29
1.4.2 Situace u orgánů územní samosprávy	34
1.4.3 Návrhy na zvýšení transparentnosti od nevládních institucí.....	38
1.5 Organizace, které se zabývají veřejnými zakázkami v ČR.....	43
1.5.1 Státní organizace	43
1.5.2 Neziskové organizace.....	44
2 Základní zásady postupu zadavatele	46
2.1 Tři základní zásady	46
2.2 Korupce.....	47
2.3 Zadávací řízení.....	51
2.3.1 Druhy zadávacích řízení.....	52
2.4 Kvalifikační předpoklady	54
2.5 Hodnoticí kritéria	55
2.6 Zadávací dokumentace	55
2.7 Zahájení a průběh zadávacího řízení.....	57
2.7.1 Zveřejnění zadání	57
2.7.2 Podání nabídky (odevzdání obálek)	58
2.7.3 Otevření obálek s nabídkami.....	59
2.7.4 Posouzení nabídek.....	60
2.7.5 Zveřejnění výsledků	60
2.7.6 Archivace	61
3 Chyby na straně zadavatele.....	62
3.1 Zákonná úprava vztahující se k dané problematice	67
3.2 Dělení veřejných zakázek	69
3.2.1 Zákonná úprava	69
3.2.2 Příklad z praxe.....	70
3.2.3 Vyhodnocení dané chyby	73

3.3	Diskriminační nastavení požadovaných kvalifikačních předpokladů.....	74
3.3.1	Zákonná úprava	75
3.3.2	Příklad z praxe.....	76
3.3.3	Vyhodnocení dané chyby	78
3.4	Netransparentní nastavení hodnotících kritérií	79
3.4.1	Zákonná úprava	79
3.4.2	Příklad z praxe.....	80
3.4.3	Vyhodnocení dané chyby	82
3.5	Diskriminační nastavení předmětu zakázky	83
3.5.1	Zákonná úprava	83
3.5.2	Příklad z praxe.....	84
3.5.3	Vyhodnocení dané chyby	85
3.6	Nevhodný nebo nedostatečný způsob uveřejnění	86
3.6.1	Zákonná úprava	86
3.6.2	Příklad z praxe.....	87
3.6.3	Vyhodnocení dané chyby	89
3.7	Netransparentnost při hodnocení jednotlivých nabídek.....	90
3.7.1	Zákonná úprava	90
3.7.2	Příklad z praxe.....	91
3.7.3	Vyhodnocení dané chyby	94
3.8	Nedodržení zákonem stanovených lhůt	94
3.8.1	Zákonná úprava	95
3.8.2	Příklad z praxe.....	97
3.8.3	Vyhodnocení dané chyby	99
3.9	Nesprávný výběr druhu zadávacího řízení ze strany zadavatele	100
3.9.1	Zákonná úprava	100
3.9.2	Příklad z praxe.....	101
3.9.3	Vyhodnocení dané chyby	103
3.10	Nezákonné vyloučení uchazeče, nezákonné zrušení VŘ.....	104
3.10.1	Zákonná úprava	104
3.10.2	Příklad z praxe.....	105
3.10.3	Vyhodnocení dané chyby	106
4	Nekalé praktiky na straně uchazečů o VZ	107
4.1	Kartel (Bid rigging)	107
4.1.1	Formy Bid rigging.....	108
4.1.2	Příklady z praxe.....	110
4.1.3	Redukování možnosti vzniku kartelových dohod (Bid riggingu)	111
	Závěr	113
	Seznam použité literatury	122
	Seznam příloh	129
	Příloha A - Vyjádření Ministerstva obrany.....	130
	Příloha B - Čestné prohlášení o nepodjatosti a mlčenlivosti.....	131
	Příloha C - Rodný list veřejné zakázky.....	132

Příloha D	- Výzva k podání nabídek	135
Příloha E	- Zpráva o posouzení a hodnocení nabídek	137
Příloha F	- Kupní smlouva.....	141

Seznam obrázků

<i>Obr. 1: Zadavatelé veřejných zakázek.....</i>	<i>20</i>
<i>Obr. 2: Veřejné zakázky dle předmětu.....</i>	<i>22</i>
<i>Obr. 3: Veřejné zakázky dle předpokládané hodnoty.....</i>	<i>24</i>
<i>Obr. 4: Vývoj hodnot CPI v ČR.....</i>	<i>49</i>
<i>Obr. 5: Grafické zpracování četnosti pochybení zadavatelů</i>	<i>64</i>
<i>Obr. 6: Vliv pochybení na transparentnost</i>	<i>114</i>
<i>Obr. 7: SWOT analýza</i>	<i>116</i>
<i>Obr. 8: Počet přijatých návrhů a podnětů v roce 2006, 2008 a 2010.....</i>	<i>120</i>
<i>Obr. 9: Výše pravomocných pokut v letech 2006, 2008 a 2010</i>	<i>121</i>

Seznam tabulek

<i>Tab. 1: Kategorizace VZ malého rozsahu dle MV</i>	<i>32</i>
<i>Tab. 2: Kategorizace VZ malého rozsahu (Liberec)</i>	<i>36</i>
<i>Tab. 3: Chyby zadavatelů VZ</i>	<i>63</i>
<i>Tab. 4: Zastavená správní řízení</i>	<i>66</i>
<i>Tab. 5: Vyhodnocení výročních zpráv ÚOHS</i>	<i>119</i>

Seznam zkratek

CPI	Corruption Perception Index, Index vnímání korupce
č.	Číslo
ČR	Česká republika
DP	Diplomová práce
EU	Evropská unie
HZS	Hasičský záchranný sbor
HZSLK	Hasičský záchranný sbor Libereckého kraje
Kč	Korun českých
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MO	Ministerstvo obrany
MF	Ministerstvo financí
MV	Ministerstvo vnitra
Nařízení	Nařízení o zadávání veřejných zakázek k realizaci zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách
Sb.	Sbírka
s. p.	Státní podnik
TUL	Technická univerzita v Liberci
TIC	Transparency International
ÚHOS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
VŘ	Výběrové řízení
VUSS	Vojenská ubytovací a stavební správa
VZ	Veřejná zakázka
Zákon	Zákon 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách

Úvod

Hlavním důvodem, proč se autorka zabývá tématem Transparentnosti výběrových řízení na veřejné zakázky v České republice, je jeho aktuálnost. Transparentnost dle autorky znamená, že všechny úkony zadavatele i uchazeče jsou motivovány snahou nezakrývat pohled na použité postupy a důvody vedoucí k výsledkům a závěrům a poskytují veškeré možné informace o průběhu VZ při respektování stávajícího legislativního rámce.

Problematika veřejných zakázek (dále také jen VZ) se týká každého občana a to ať už si to připouští více či méně. V rámci daní odvádí každý výdělečně činný jedinec část své mzdy a každá firma část svého zisku do státního rozpočtu. Z něj jsou přerozdělovány a značná část z nich slouží k financování veřejných nákupů prostřednictvím VZ. V zájmu daňových poplatníků je zajímat se o to, jak byly jejich peníze využity a zda s nimi bylo nakládáno efektivně, hospodárně, účelně a jejich rozdělování probíhá transparentně. Téma je také stále velmi diskutované, provázeno mnoha dohady, spekulacemi a mnohdy i náznaky korupčního jednání. Jisté je, že se jedná o velmi složitou a obsáhlou problematiku.

Netransparentnost má také velmi nepříznivý vliv na firmy, které jsou nesprávným postupem zadavatel vždy poškozovány. Pokud zadávání výběrových řízení není v celém svém průběhu průhledné, není ke všem uchazečům přistupováno stejně nebo jsou někteří úmyslně diskriminováni, má to v konečném důsledku za následek narušení spravedlivé soutěže a zdravého konkurenčního prostředí. V takovém případě firmy neefektivně vynakládají nemalé částky a vážou odborný personál při tvorbě nabídky s minimální šancí uspět ve zmanipulovaném výběrovém řízení.

Autorka práce hodlá analyzovat z reprezentativního vzorku správních rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále také jen ÚOHS), příčiny vzniku chyb u zadavatelů VZ a vliv těchto chyb na transparentnost celého procesu. U každého pochybení bude uvedena zákonná úprava, příklad z praxe, vyhodnocení daného pochybení a jeho vlivu na transparentnost. Práce se věnuje hlavně oblasti VZ u veřejné správy a u orgánů územní samosprávy. DP zásadním způsobem nerozpracovává zákonnou úpravu oblasti VZ,

nezaměřuje se na problematiku VZ u projektů kofinancovaných z programů EU z důvodu obsáhlosti tématu a jen okrajově se věnuje pochybení na straně uchazečů o VZ.

Hlavním cílem DP je analýza a popis chyb, které vznikají při procesu zadávání veřejných zakázek. Jedná se o analýzu nejčastěji se vyskytujících chyb, ohodnocení jejich vlivu na transparentnost a určení zda příčinou vzniku chyb jsou takzvané vnitřní faktory (chyby se úmyslně nebo neúmyslně dopustil zadavatel) nebo vnější faktory (chyba vznikla na základě nedostatečné nebo nevhodné legislativy). Tedy zda je chyba na straně zadavatelů o veřejné zakázky nebo zda je hlavní problém v nedostatečné legislativě, či zda se jedná o kombinaci zmíněných faktorů.

V poslední době je i laické veřejnosti jasné, že narůstá počet veřejných zakázek, při nichž dochází k pochybení zadavatelů (ať již úmyslného či neúmyslného) a řada VZ je provázena podezřením z korupčního jednání. Veřejné instituce na všech úrovních se s tímto fenoménem snaží všemožně bojovat. Vláda, parlament i jednotlivá ministerstva se snaží různými způsoby korupci omezit. Jedná se o různé novely zákona, nová nařízení, různá protikorupční opatření, strategie vlády apod. Tímto problémem se na druhé straně zabývají i nevládní neziskové organizace.

Autorka DP si na začátku stanovila cíle a předpoklad, který se bude v rámci provedených šetření snažit ověřit.

Cíle práce:

Analyzovat legislativní rámec stanovující transparentnost výběrových řízení

V dostupných zdrojích a u orgánu dohledu (ÚOHS) vyhledat nejčastější způsoby, kterými je ovlivňována transparentnost výběrových řízení v ČR a tyto způsoby popsat

Vyhodnotit, zda příčinou netransparentnosti jsou vnější faktory, či zda je způsobena nesprávným postupem na straně zadavatele, tedy se jedná o vnitřní faktory

Předpoklad:

Příčiny netransparentnosti jsou ve většině případů chyby v postupu zadavatele.

Platnost daného předpokladu bude ověřována na základě rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, podle nichž chce autorka DP dospět k závěru, zda hlavní příčinou netransparentnosti jsou skutečně chyby na straně zadavatele.

Plánovaným přínosem diplomové práce je ucelený přehled problematiky veřejných zakázek a dále také analýza vzniku chyb na straně zadavatele i uchazeče o VZ.

S ohledem na splnění stanovených cílů a hledání odpovědi na určený předpoklad byla zvolena následující struktura práce.

První kapitola se zabývá legislativou, která se vztahuje k dané problematice a jejím vývojem. Dále vytváří informační základnu pro snadnější orientaci v oblasti problematiky a pojmů souvisejících s veřejnými zakázkami.

Druhá kapitola popisuje zahájení a průběh celého zadávacího řízení - od situace kdy si zadavatel uvědomí svoji potřebu, tvorbu zadávací dokumentace, zadání výzvy o VZ přes podání nabídek, jejich posouzení, výběru nejvhodnější z nich a archivaci dokumentace vztahující se k VZ.

Třetí kapitola se věnuje analýze správních řízení ÚOHS, kdy jsou vyhodnoceny nejčastější pochybení na straně zadavatele, tato kapitola je stěžejní částí této diplomové práce, neboť z ní je možné dospět k odpovědi na stanovený předpoklad.

Čtvrtá kapitola je věnována druhé straně pohledu tedy nekalým praktikám na straně uchazečů o VZ, neboť i oni se v rámci snahy o získání peněžních prostředků ze státní pokladny uchylují k porušování zákona. Zde jde hlavně o kartelové dohody mezi uchazeči, známé jako Bid rigging.

V závěru práce jsou shrnuty důležité poznatky, k nimž autorka práce při zpracování tématu dospěla a vyhodnocena platnost předpokladu, který byl v průběhu práce ověřován.

Při zpracovávání této diplomové práce bude využito metody analýzy a syntézy, dále také vztahové analýzy, též bude využito metod indukce a dedukce. Bude využita také metoda deskriptivní a to hlavně při popisu zkoumané problematiky. Pro příklady jednotlivých pochybení bude použito metody modelování.

1 Legislativní rámec VZ v ČR a základní pojmy

Autorka diplomové práce se domnívá, že je vhodné na začátku práce uvést základní pojmy, kterými se bude v průběhu zabývat. Kapitola dále obsahuje základní legislativní rámec, který se vztahuje k dané problematice.

1.1 Legislativní rámec

Zákon 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách prochází neustálou novelizací, která do sebe neustále transponuje směrnice EU. Problematika VZ je v České republice upravena zákonem od roku 1994, od té doby prošla legislativa upravující tuto oblast řadou změn od novelizací vybraných ustanovení až po přijetí zcela nových zákonů. V současnosti platí znění zákona, které bylo schváleno v roce 2006, tato norma byla upravena již 13 novelizacemi.

1.1.1 Zákon č.137/2006 Sb., o veřejných zakázkách

Základním právním předpisem, který upravuje problematiku veřejného zadávání v České republice je zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (dále také jen zákon). Tento zákon byl v rámci snahy o zjednodušení a hlavně zprůhlednění celého systému veřejných zakázek předmětem častých legislativních změn. Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách nahradil dřívější zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách. K přijetí nového zákona po tak krátké době vedla hlavně ta skutečnost, že Česká republika vstoupila do Evropské unie. Tím vznikla povinnost transponovat směrnice EU do českého právního řádu a přijmout nové předpisy, které upravují oblast zadávání veřejných zakázek v EU, konkrétně se jedná o směrnici č. 2004/17/ES a č. 2004/18/ES. Cílem novely zákona bylo zejména zjednodušení procesu zadávání veřejných zakázek a zvýšení transparentnosti při nakládání s veřejnými prostředky (Doleček, 2010).

Tento zákon (2006) obsahuje 161 paragrafů, které jsou rozděleny do devíti částí:

- první část (§ 1 - § 20) zaměřená na obecná ustanovení,
- druhá část (§ 21 - § 85) se zabývá zadávacím řízením,
- třetí část (§ 86 - § 101) zvláštní postupy v zadávacím řízení,
- čtvrtá část (§ 102 - § 109) soutěž o návrh,
- pátá část (§ 110 - § 124) pojednává o ochraně proti nesprávnému postupu zadavatele,
- šestá část (§ 125 - § 145) uvádí seznam kvalifikovaných dodavatelů, systém certifikovaných dodavatelů a seznam zahraničních dodavatelů,
- sedmá část (§ 146 - § 157) společná ustanovení,
- osmá část (§ 158 - § 160) přechodná a závěrečná ustanovení,
- devátá část (§ 161) účinnost.

Poslední takzvanou „velkou novelou“ je novela č. 179/2010 Sb., o veřejných zakázkách, která nabyla účinností 15. září 2010. Hlavními cíli této novely je zvýšení transparentnosti zadávacích řízení, dílčí úpravy vedoucí ke zjednodušení a zpřesnění zákona. ÚOHS byl posílen dohled a vznikla také povinnost číst hodnoty nabídkové ceny při otevírání obálek. Toto opatření má předejít spekulacím a podezřením o dodatečné manipulaci s nabídkami jednotlivých uchazečů o VZ ze strany zadavatelů (Zákon, 2010).

Úplné znění tohoto zákona je možné nalézt na internetovém odkazu <<http://www.portal-vz.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=445131a3-f93d-4158-89da-2d50ab5fcb3c>>.

1.2 Zadavatel veřejné zakázky

Zadavatelem je subjekt, který veřejnou zakázku zadává a využívá k tomu zdrojů z veřejného rozpočtu.

Za zadavatele veřejné zakázky se pro účely Zákona č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách (2006) dle § 2 považují tyto tři druhy zadavatelů – veřejný, dotovaný a sektorový zadavatel.

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 1: Zadavatelé veřejných zakázek

Veřejný zadavatel

Veřejným zadavatelem je podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (2006), paragrafu 2 a odstavce 2 Česká republika, státní příspěvkové organizace, územní samosprávný celek (nebo příspěvková organizace, u níž funkci zřizovatele vykonává územní samosprávný celek) nebo jiná právnická osoba, pokud byla založena za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu (s výjimkou potřeb průmyslové nebo obchodní povahy) a je financována převážně státem nebo stát, či jiný veřejný zadavatel jmenuje, či volí více než polovinu členů v jejím statutárním, správním, dozorčím či kontrolním orgánu.

Dotovaný zadavatel

Dotovaným zadavatelem je podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (2006), paragrafu 2 a odstavec 3 právnická nebo fyzická osoba, která zadává veřejnou zakázku

hrazenou více než z padesáti procent z peněžních prostředků poskytovaných veřejným zadavatelem. Předmětem takové zakázky je provedení stavebních prací nebo služeb souvisejících s veřejnou zakázkou na stavební práce.

Sektorový zadavatel

Sektorovým zadavatelem je podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (2006) paragrafu 2 odstavce 6 osoba vykonávající některou z relevantních činností, které jsou uvedeny v zákoně o veřejných zakázkách.

1.3 Veřejná zakázka

Dalším pojmem je veřejná zakázka. Veřejná zakázka je nákupem zboží nebo služeb, který uskuteční zadavatel veřejné zakázky, což je subjekt, který úplně nebo částečně hospodaří s penězi z veřejného rozpočtu a toto zboží nebo službu pořizuje na základě zjištění potřeby, která po své realizaci bude sloužit veřejnému zájmu.

„Veřejnou zakázku lze charakterizovat jako simulaci tržních procesů za situace, kdy poptávajícím subjektem je stát“ (Nývlt, 2005, s. 11).

Zákon č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách (2006, s. 4) definuje veřejnou zakázku takto:

- (1) „Veřejnou zakázkou je zakázka realizovaná na základě smlouvy mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli, jejímž předmětem je úplatné poskytnutí dodávek či služeb nebo úplatné provedení stavebních prací. Veřejná zakázka, kterou je zadavatel povinen zadat podle tohoto zákona, musí být realizována na základě písemné smlouvy.*
- (2) Veřejné zakázky se podle předmětu dělí na veřejné zakázky na dodávky, veřejné zakázky na služby a veřejné zakázky na stavební práce.*
- (3) Veřejné zakázky se podle výše jejich předpokládané hodnoty dělí na nadlimitní veřejné zakázky, podlimitní veřejné zakázky a veřejné zakázky malého rozsahu.“*

1.3.1 Dělení dle předmětu veřejné zakázky

V zákoně č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (2006) jsou veřejné zakázky rozdělené do tří hlavních kategorií. Jedná se o veřejné zakázky na služby, na dodávky nebo na stavební práce. Pokud si zadavatel plně uvědomil svoji potřebu zadat veřejnou zakázku, pak ji musí zařadit do jedné z těchto kategorií.

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 2: Veřejné zakázky dle předmětu

Veřejná zakázka na služby

Veřejnou zakázkou na služby je dle § 10 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (2006) veřejná zakázka, jejímž předmětem je poskytnutí služeb a nejedná se o veřejnou zakázku na dodávky nebo na stavební práce.

Veřejná zakázka na dodávky

Veřejnou zakázkou na dodávky je dle § 8 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (2006) veřejná zakázka, jejímž předmětem je pořízení věci, a to zejména formou koupě,

koupě zboží na splátky, nájmu zboží nebo nájmu zboží s právem následné koupě (leasing). Veřejnou zakázkou na dodávky je rovněž poskytnutí služeb nebo stavebních prací spočívajících v umístění, montáži či uvedení zboží do provozu, nejedná-li se o zhotovení stavby, pokud tyto činnosti nejsou základním účelem veřejné zakázky, avšak jsou nezbytné ke splnění veřejné zakázky na dodávky.

Veřejná zakázka na stavební práce

Hlavním předmětem veřejné zakázky na stavební práce je dle § 9 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (2006):

- 1) provedení stavebních prací,
- 2) provedení stavebních prací a s nimi související projektová nebo inženýrská činnost, nebo,
- 3) zhotovení stavby, která je výsledkem stavebních nebo montážních prací, případně také související projektové či inženýrské činnosti, která je jako celek schopna plnit samostatnou ekonomickou nebo technickou funkci.

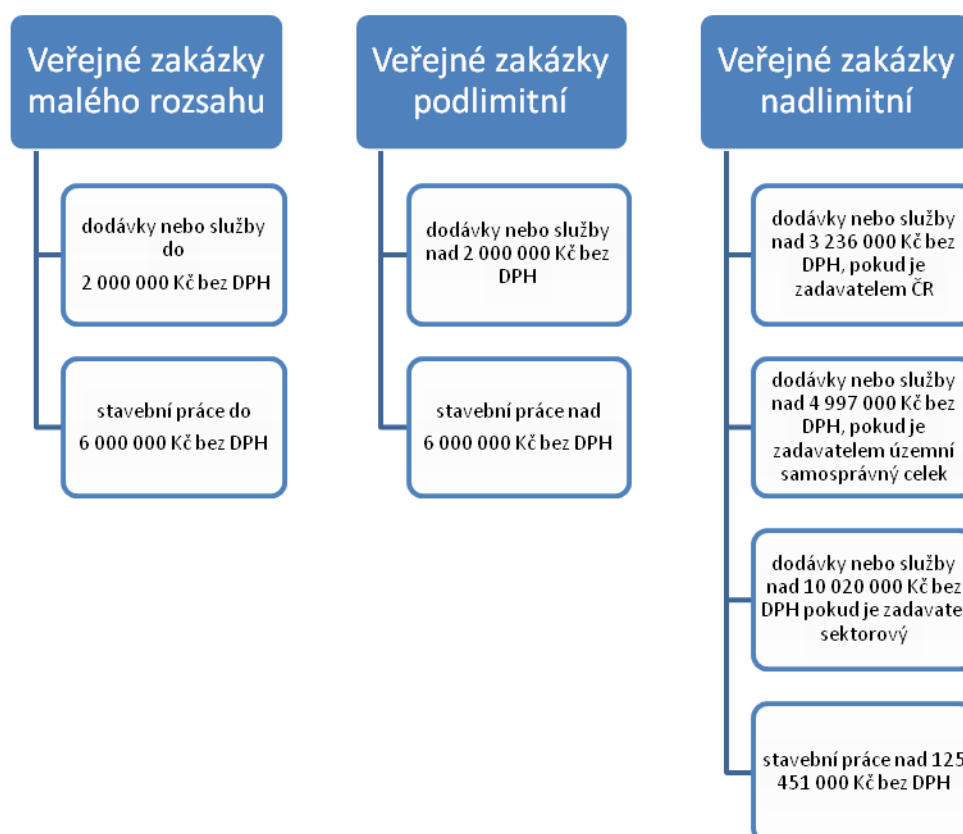
Veřejnou zakázkou na stavební práce je též veřejná zakázka, jejímž předmětem je rovněž poskytnutí dodávek či služeb nezbytných k provedení předmětu veřejné zakázky dodavatelům. Rovněž lze za veřejnou zakázku na stavební práce považovat stavební práce pořizované s využitím zprostředkovatelských nebo podobných služeb, které zadavateli poskytuje jiná osoba (Zákon, 2006).

1.3.2 Dělení zakázek dle předpokládané hodnoty

Dříve byly uvedené finanční limity stanoveny přímo zákonem o veřejných zakázkách, ovšem v současné době jsou stanoveny nařízením vlády č. 77/2008 ve znění nařízení č. 474/2009 Sb., o stanovení finančních limitů pro účely zákona o veřejných zakázkách. Je pravidlem, že se limity pro stanovení hodnot podlimitních a nadlimitních zakázek mění každé dva roky. Většinou se hodnota limitů snižuje. To se děje zejména

proto, že je nutné vyrovnat rozdíly v kurzu eura a koruny tak, aby při přepočtu mezních hodnot na eura zůstávaly limity stejné (Doleček, 2010).

VZ jsou rozděleny podle jejich předpokládané ceny. Skupiny jsou seřazeny od zakázek, které lze pořídit za nejmenší cenu až po zakázky, které se pořizují za cenu velmi vysokou. Ke každé kategorii se vážou určité podmínky, které je třeba dodržovat. Čím větší je hodnota VZ, tím přísnější jsou podmínky, tím více je třeba lidí, kteří se budou na VZ podílet v celém jejím průběhu, tím více administrativy se k tomu váže a je u nich velká snaha ze strany státu o zamezení korupce, vybírání předem určených dodavatelů a dalších machinací s VZ.

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 3: *Veřejné zakázky dle předpokládané hodnoty*

Veřejná zakázka malého rozsahu

Veřejnou zakázkou malého rozsahu se rozumí veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota nedosáhne v případě veřejné zakázky na dodávky nebo veřejné zakázky na služby 2 000 000 Kč bez daně z přidané hodnoty nebo v případě veřejné zakázky na stavební práce 6 000 000 Kč bez daně z přidané hodnoty. U těchto veřejných zakázek zákon nedefinuje zadávací postupy. Zadavatel proto může zakázku zadávat dle svého uvážení, přičemž by měl respektovat předpoklady transparentnosti, nediskriminace a rovného zacházení (Pavel, 2009).

V souvislosti se zakázkami malého rozsahu vznikají dva zásadní problémy. Tím prvním je podstatné snížení transparentnosti, neboť VZ malého rozsahu nemusí být zadávány některou ze standardních metod, které jsou definované v zákoně, a nejsou proto o jejich průběhu dostupné dostatečné informace a to i přesto, že přes ně prochází velká část prostředků vynaložených veřejným sektorem (Pavel, 2009).

Druhým z problémů je kontrola, protože na zakázky malého rozsahu se vztahuje výjimka ze zákona o veřejných zakázkách, což v praxi znamená, že neexistuje kontrola dozorovým orgánem ÚOHS, a proto se případní neúspěšní kandidáti nemají ke komu odvolat (Pavel, 2009).

V současné době se chystá další novela zákona o VZ, která by měla snížit limity pro zakázky malého rozsahu na 1 000 000,- bez DPH u služeb nebo dodávek a na 3 000 000,- bez DPH u stavebních prací. Nyní je tato novela ve schvalovacím procesu a její znění je možné nalézt ve sněmovních tiscích

<<http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=6&CT=370&CT1=0>>.

Tato novela bude pro zadavatele znamenat složitější agendu, větší riziko vzniku chyb a také zvýšení nákladů na proškolení personálu. ÚOHS na základě toho přibude počet řešených případů, což bude mít za následek další nárůst agendy a potřebu nových kvalifikovaných pracovníků. Na druhé straně bude mít tento krok jistě mnoho výhod. Mezi které patří zvýšení transparentnosti, možnost zadavatelů odvolávat se při podezření na

porušení zákona, diskriminace nebo porušení transparentnosti k ÚOHS již od 1 000 000,- Kč bez DPH u VZ na služby a dodávky a od 3 000 000,- Kč bez DPH u VZ na stavební práce.

Veřejná zakázka podlimitní

Podlimitní veřejnou zakázkou se rozumí veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota činí v případě veřejné zakázky na dodávky nebo veřejné zakázky na služby nejméně 2 miliony korun bez daně z přidané hodnoty nebo v případě veřejné zakázky na stavební práce nejméně 6 milionů korun bez daně z přidané hodnoty a nedosáhne finančního limitu podle odstavce 1. U těchto zakázek legislativní rámec Evropských společenství umožňuje odlišnou úpravu národní legislativou za předpokladu respektování dříve uvedených předpokladů (Pavel, 2009).

Veřejná zakázka nadlimitní

Nadlimitní veřejnou zakázkou se rozumí veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota podle § 13 bez daně z přidané hodnoty dosáhne nejméně finančního limitu stanoveného prováděcím právním předpisem pro jednotlivé kategorie zadavatelů a druhy veřejných zakázek, případně kategorie dodávek nebo služeb. Tento prováděcí právní předpis stanoví rovněž seznam zboží pořizovaného Českou republikou - Ministerstvem obrany, pro které platí zvláštní finanční limit, a výši tohoto limitu. U těchto zakázek se předpokládá možná účast zahraničních subjektů. Proto je jejich administrativa náročnější a časové lhůty nejdelší (Pavel, 2009).

Veřejná zakázka na stavební práce se považuje za nadlimitní, pokud její celková předpokládaná cena je vyšší než 125 451 000,- Kč (Doleček, 2010).

U veřejných zakázek na dodávky a na služby jsou jako nadlimitní považovány takové, při nichž je hodnota zakázky na dodávky nebo služby vyšší než 3 236 000,- Kč a zadavatelem je Česká republika nebo státní příspěvková organizace. Hodnota zakázky na dodávky nebo služby vyšší než 4 997 000,- Kč a zadavatelem je územní samosprávný celek nebo jeho

příspěvková organizace či se jedná o právnickou osobu, která je zřízena za účelem uspokojování veřejného zájmu nebo je financována převážně státem (Doleček, 2010).

Hodnota zakázky na dodávky nebo služby je vyšší než 10 020 000,- Kč a zadává jí sektorový zadavatel (Doleček, 2010). Všechny částky jsou uvedeny bez DPH.

1.4 Veřejné zakázky v ČR

Problematika VZ je velmi komplikovaná a rozsáhlá. Většina ministerstev přijímá vlastní vnitřní směrnice, kterými zpřesňují postupy zadavatele a zpřísňují některé limity. Všechna tato opatření mají vést k zvýšení transparentnosti, zamezení možnosti diskriminace, zajištění rovného zacházení s uchazeči a snížení možnosti vzniku korupčního jednání, všechny zmiňované faktory by měly vést k efektivnímu nakládání s veřejnými prostředky.

Pokud začne korupční prostředí převládat nad nekorupčním, jde o velký problém. Zakázky jsou předražené, neohospodárně se nakládá s veřejnými prostředky, zadavatelé dostávají méně kvalitní služby a v neposlední řadě dochází také ke snižování důvěry veřejnosti ve veřejnou správu (Nývlt, 2005).

V zadávání a výběru nejvhodnějšího dodavatele u veřejných zakázek existuje velké množství nedostatků. Zde vyvstává otázka, zda jsou tyto nedostatky způsobené nedostatečnou legislativou nebo se spíše jedná o jeho porušování ze strany zadavatelů a to ať už jde o úmyslné nebo neúmyslné porušování zákona z jejich strany. Pokud zadavatel poruší zákon úmyslně, s největší pravděpodobností očekává z tohoto přestupku nějaký prospěch. V případě, že jde o neúmyslné porušení zákona, jde patrně o jeho neznalost.

„České veřejné zakázky nejsou výjimkou a manipulace při jejich rozdělování a realizacích jsou natolik rozšířeným jevem, že jej lze označit za systémový problém. Mnohé informace a analýzy ukazují, že tato oblast je dnes klíčovou oblastí české politické a ekonomické korupce“ (Nývlt, 2005, s. 5).

Veřejné zakázky jsou nákupem služeb, zboží a stavebních prací financovaných z veřejných prostředků. Zákonem stanovená pravidla pro pořizování VZ platí pro orgány státní správy i pro orgány územní samosprávy. Základem těchto pravidel je dodržování principů nediskriminace a transparentnosti. Zadavatelé by měli vždy jednat efektivně a hospodárně, pokud hospodaří s veřejnými prostředky (Nývlt, 2005).

V současné době si již nelze představit vyspělou ekonomiku bez velmi významné role státu. Celá společnost klade na stát širokou škálu různých požadavků, pro jejichž plnění stát nezbytně potřebuje značné množství hmotných i nehmotných statků. Drtivou většinu z nich stát nakupuje ze soukromého sektoru právě pomocí veřejných zakázek (Pavel, 2009).

Soutěž o státní zakázky je velmi intenzivní, neboť je v ní mnoho finančních prostředků, a to jak na národní tak i na mezinárodní úrovni. Velmi často se tato oblast stává ohniskem úplatkářství. Pokud se tato situace neřeší v počátku a korupce se silně zakoření, je pak velmi těžké jí odstranit. Nemělo by být normální, že úplatkářství a korupce jsou běžným způsobem jak podnikat, protože korupce deformuje trh a zvyšuje nedůvěru ve vládu a státní instituce, ničí hodnoty i skutečný obchod (Ehlernann, 2007).

Proti korupci a úplatkářství je třeba bojovat transparentním a efektivním systémem zadávání VZ. Neboť nekalé praktiky a podvody při zadávání veřejných zakázek odrazují domácí i zahraniční investory. Proto je nezbytné nastavit jasná pravidla a postupy, které budou znát všechny zúčastněné strany a budou je bezpodmínečně dodržovat. Korupci ve VZ je velmi těžké odhalit díky velikosti, počtu a složitosti transakcí (How, 2007).

Všichni zadavatelé by měli při zajišťování VZ dodržovat především kritéria účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti. Klást mimořádný důraz na principy rovné příležitosti zájemců o dodávky objednaného majetku či služeb, jejich nediskriminaci a vytvoření podmínek veřejné kontroly při realizaci jednotlivých obchodů.

Vzhledem k tomu, že legislativa je poměrně složitá a často dochází k jejím změnám, je poměrně obtížné se v problematice zadávání VZ orientovat. To může být jedna z příčin pochybení zadavatelů v průběhu celého procesu zadávání VZ.

1.4.1 Situace ve státní správě

Velmi častým zadavatelem VZ jsou ústřední orgány státní správy a s rostoucím počtem veřejných zakázek roste i pravděpodobnost vzniku nějaké chyby v kontextu na složitost problematiky a časté změny právní úpravy. Nelze také vyloučit tlaky ze strany uchazečů o veřejné zakázky.

Například zakázky ministerstva obrany jsou dlouhodobě kritizovány z mnoha stran jako neprůhledné, často předražené a s podezřením na korupční jednání. Mediálně známé jsou kauzy nákupu obrněných vozů Pandur, pronájem stíhacích letadel Grippen, nákladních vozů Tatra či španělských přepravních letounů CASA. Letouny ministerstvo pořídilo bez výběrového řízení. Navíc dané zboží bylo nakoupeno přes prostředníka, což znamená za vyšší cenu, než se běžně na trhu nabízí.

Jednalo se o různá pochybení či neobvyklé okolnosti, které se týkají postupu při výběrových řízeních, zakázky byly v několika případech nadhodnocené a často nevyhrála nejlevnější nabídka. Odpovědné osoby z ministerstva obrany se dopustily nejen chyb při zadávání výběrových řízení na VZ, ale jsou zde i náznaky korupčního jednání zúčastněných aktérů.

Autorka požádala o vyjádření přímo Ministerstvo obrany (dále také jen MO) České republiky. Zde je uvedena citace části e-mailové korespondence.

Poznámka – citováno z emailové korespondence s panem Mgr. Janem Pejškem zástupcem ředitelky odboru propagace a komunikace, ze dne 14. 12. 2011. Vyjádření MO: „*ÚOHS ani Evropskou komisí nebylo shledána jednoznačná netransparentnost ani porušení zákona 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách. Nově se MO podařilo prosadit změny při nákupu armádní techniky a výzbroje, armáda už zboží nemusí nakupovat přes prostředníka, čímž se ušetří až stamiliony korun.*“

Vyjádření MO v plném znění je uvedeno v **příloze A**, je velmi zajímavé ovšem podezření z korupce, netransparentního jednání a porušení zákona u zakázek vypisovaných MO přetrvává stále.

Autorka požádala o vyjádření k transparentnosti jimi vypisovaných VZ několik ministerstev, ovšem pouze MO se vyjádřilo a autorka se domnívá, že je to právě z důvodu podezření na korupční jednání ze strany MO a snaha o obhajobu.

Také další ministerstva se neustále potýkají s problémem transparentnosti zadávaných VZ. Ovšem jejich kauzy nejsou tak mediálně známe a nedosahují takových částek jako v kauzách ministerstva obrany. Například ministerstvo školství dodnes nebylo schopno vysvětlit pozadí výběru vhodného dodavatele na realizaci tendru Státních maturit. I zaměstnanec ministerstva vnitra byl v nedávné době obviněn z pletichy při soutěži na ochranné oděvy pro hasiče, když nezákonně zvýhodnil jednoho z uchazečů o VZ, jejíž hodnota byla více než 200 mil. Kč.

Posledním zde zmíněným případem je kauza ekotendr (VZ na likvidaci starých ekologických škod) spadající pod ministerstvo financí (dále také jen MF). Dle MF byla tato VZ vládou definitivně zrušena, přičemž dříve byla napadena jako předražená a zpolitizovaná (Kalousek, 2011).

Tato zjištění jsou velmi znepokojující a ze strany odpovědných orgánů, není možné nechat bez povšimnutí plýtvání veřejnými prostředky, které odvádí každý jedinec do státní pokladny. Zákonná úprava byla v některých oblastech benevolentní a nabízela možnost vzniku korupčního jednání.

Tlak médií a veřejného mínění nutí odpovědné pracovníky ministerstev přijímat opatření ke zvýšení transparentnosti a nediskriminace účastníků výběrového řízení (dále také jen VŘ) na VZ a zajistit všem rovné podmínky. Opatření se promítají do vnitřních předpisů jednotlivých ministerstev a dalších organizací a také do novel zákona.

Opatření přijatá Ministerstvem vnitra

Jako ukázkový příklad si autorka vybrala rezort MV a jeho interní předpis upravující oblast VZ. Pod vedením bývalého ministra vnitra Radka Johna bylo dne 27. ledna 2011 vydáno Nařízení o zadávání veřejných zakázek k realizaci zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (dále také jen nařízení), jehož cílem je zvýšení transparentnosti, omezení

možnosti tvorby korupčního prostředí a realizaci VZ hospodárnějším způsobem. Obsahuje základní ustanovení, důležité pojmy, základní povinnosti zadavatelů a jejich odpovědnost a novou kategorizaci zakázek malého rozsahu (John, 2011). V konečném důsledku jde o optimální využití veřejných zdrojů.

Toto nařízení platí pro všechny složky spadající pod Ministerstvo vnitra, tedy Policii ČR, Hasičský záchranný sbor (dále také jen HZS) ČR a další orgány zřízené ministerstvem.

V daném nařízení jsou stanoveny zásadní povinnosti, které musí zadavatelé dodržovat při zadávání VZ. Mezi nejdůležitější z povinností patří zajistit vyloučení potenciálního dodavatele z účasti na přípravě zadávacích podmínek a zamezení diskuze mezi členy hodnotící komise a dodavateli nad rámec zákona. Dále také využívat seznamů, které byly vytvořeny z evidovaných nabídek dodavatelů, které vznikly z monitorovacího a kontrolního systému, zajistit navrácení vzorků či ukázek na písemnou žádost uchazečů a zamezit jejich používání pro soukromé účely zaměstnanci. Smlouva musí plně odpovídat zadávacím podmínkám a vybrané nabídce (John, 2011).

Zadavatelé jsou povinni ve všech stádiích zadávacího řízení zejména jednoznačně a srozumitelně nastavit zadávací podmínky tak, aby nezvýhodňovaly některého z dodavatelů a řádně vést a evidovat veškerou dokumentaci. V případě zjištění pochybení v procesu zadávání veřejných zakázek zadavatel vyvoluje konkrétní odpovědnost, pokud došlo k nedostatečnému zpracování zadávacích podmínek, zejména v oblasti vymezení předmětu VZ, které by vedlo k dalšímu zatížení státního rozpočtu a po nabytí právní moci řeší zjištěná pochybení, při nichž došlo k porušení tohoto nařízení či zákona (John, 2011).

V rámci provádění vnitřní kontroly zadavatel průběžně vyhodnocuje rizika vzniku korupčního jednání, informuje odpovědné osoby o korupčním jednání a přijímá opatření k nápravě zjištěných nedostatků (John, 2011).

Všechny nařízením stanovené povinnosti při zadávání veřejných zakázek vedou ke zvýšení transparentnosti, potlačení korupce a zajištění odpovědnosti konkrétní osoby. **Příloha B** obsahuje Čestné prohlášení o nepodjatosti a mlčenlivosti, které se podepisuje vždy při zadávání veřejné zakázky, neboť členové hodnotící komise by se měli průběžně měnit.

Dále je zadavatel povinen stanovit předpokládanou hodnotu veřejné zakázky, a to bez daně z přidané hodnoty. Zadavatel je povinen pořizovat dodávky, služby a stavební práce za ceny, které jsou v místě a čase obvyklé (John, 2011).

V nařízení vznikla také nová kategorizace veřejných zakázek malého rozsahu, která tyto zakázky rozděluje do 4 kategorií dle pořizovací ceny (John, 2011). Pro přehlednost jsou jednotlivé kategorie uvedeny v následující tabulce.

Tab. 1: Kategorizace VZ malého rozsahu dle MV

	VZ na dodávky nebo služby	VZ na stavební práce
I. kategorie	méně než 100 000,-	méně než 500 000,-
II. kategorie	nad 100 000,- ne více než 500 000,-	nad 500 000,- ne více než 2 000 000,-
III. kategorie	nad 500 000,- ne více než 1 000 000,-	nad 2 000 000,- ne více než 4 000 000,-
IV. kategorie	nad 1 000 000,- ne více než 2 000 000,-	nad 4 000 000,- ne více než 6 000 000,-

Zdroj: John, R. Nařízení Ministerstva vnitra č. 9/2011 o zadávání veřejných zakázek, zpracování vlastní

Pozn.: Ceny jsou uvedeny bez DPH

Novinkou je také rodný list VZ, jehož vzor je uveden v **příloze C**, který musí každý zadavatel před zadávacím řízením vyhotovit a to u zakázek, jejichž hodnota je bez DPH vyšší než 100 000 Kč u dodávek či služeb nebo vyšší než 500 000 Kč u stavebních prací (John, 2011).

Rozhovor s představitelem státní správy

Autorka DP oslovila vedení Hasičského záchranného sboru Libereckého kraje (dále také jen HZSLK) s žádostí o rozhovor. Tématem rozhovoru byla hlavně transparentnost a protikorupční opatření. Autorku také zajímalo, zda byl HZSLK někdy napaden rozhodnutím ÚOHS.

Dne 12. 11. 2011 proběhla osobní schůzka, na jejímž základě vznikl rozhovor s plukovníkem Ing. Mgr. Jiřím Pokorným, ředitelem odboru správy majetku Hasičského záchranného sboru Libereckého kraje, který je odpovědný za oblast VZ u organizační složky státu. HZSLK je zadavatelem VZ.

Zde je uvedena citace z daného rozhovoru, který vznikl na základě provedeného šetření. Nejzajímavější otázky a odpovědi na ně.

Domníváte se, že právní úprava vztahující se k VZ v ČR je dostatečná?

Domnívám se, že ano, protože ani sebelepší právní úprava nedokáže vymítit snahu uchazečů o ovlivňování zadavatelů při přidělování VZ. Všechno není jen o zákoně, ten je dle mého názoru zpracovaný kvalitně, ale vždy jde o lidi. Ti k tomu musí přistupovat zodpovědně bez vedlejších úmyslů. Takže lidský faktor způsobuje to, že se zdá, že je zákon špatně nastavený. Dokud k tomu odpovědné osoby nebudou přistupovat zodpovědně, tak zákon nikdy nemůže být dokonalý.

Jedinou cestou je transparentnost. Do procesu zadávání musí být vidět v celém jeho průběhu. Musí být jasně stanoveno, kdo je za co zodpovědný a komu.

Používáte vlastní protikorupční opatření?

Ano. Máme zpracovaný vnitřní pokyn a s ním jsou seznámeni všichni pracovníci. Dlouhodobě výchovně působíme na všechny naše zaměstnance. Zodpovědná práce je přidělena zkušeným a praxí prověřeným pracovníkům, kteří jsou permanentně vzdělávání a školení v oblasti VZ a jsou z nich po té specialisti.

Stalo se Vám, že nějaký uchazeč podal námitky, nebo bylo vaše rozhodnutí předmětem zkoumání ÚOHS?

Za HZSLK musím říct, že ještě nikdy nebylo naše rozhodnutí předmětem zkoumání u ÚOHS, za což jsem velmi rád. Myslím, že je vidět, že se snažíme, aby vše probíhalo tak jak má a uchazeči pak nemají důvod napadat naše rozhodnutí.

A k námitkám, ano pamatuji si na případ, kdy uchazeč podal námitku. Jeden z uchazečů napadl netransparentnost hodnotících kritérií, když jsme hodnotili vybrané technické parametry nabídek. Ty ovšem předtím nebyly zveřejněny.

Uchazeči jsme vyhověli a daná napadená hodnotící kritéria jsme zrušili. Pak jsme nabídky hodnotili pouze podle zbylých hodnotících kritérií a vydali jsme nové rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky, toto rozhodnutí již nebylo předmětem napadení.

Ale ani námitky, proti rozhodnutím u nás nejsou příliš běžné, jedná se spíše o výjimečný případ.

1.4.2 Situace u orgánů územní samosprávy

Dalšími institucemi, které vypisují výběrová řízení na VZ a mají povinnost dodržovat danou legislativu, jsou orgány územní samosprávy.

Orgány územní samosprávy jsou dle statistiky autorky jedním z nejčastěji chybujících zadavatelů. Z analýzy rozhodnutí ÚOHS, kde se autorka zabývala cca 190 chronologicky seřazenými rozhodnutími VZ z let 2009 až 2011, z čehož u 38 případů dospěl ÚOHS k pochybení a u 16 pochybil právě územně samosprávný celek.

Statutární město Liberec

Pro demonstraci dané situace je možné zmínit třeba statutární město Liberec, ke kterému má autorka DP osobní vztah, je jí blízké a situaci v něm sleduje. Jedná se hlavně o veřejné zakázky na stavební práce, které byly rozdělovány na menší části, spojené s pořádáním Mistrovství světa v lyžování 2009.

„30. května vydává Úřad na ochranu hospodářské soutěže zprávu, že Liberec dostal pokutu 6,55 milionu korun za zakázky související s MS v lyžování v roce 2009. Podle Úřadu se město dopustilo nezákonného rozdělení zakázek, čímž snížilo jejich hodnotu pod stanovený finanční limit“ (Pšeničková, 2011, s. B1).

Z dvaasedmdesáti veřejných zakázek nenašel antimonopolní úřad chybu pouze u dvou. Jedná se o rekordní pokutu, kterou kdy ÚOHS uložil za chyby v zakázkách. Autorka DP se pomocí e-mailu obrátila na magistrát města Liberce, aby se k této pokutě vyjádřil.

Poznámka – citováno z emailové komunikace s paní Ing. Janou Krebsovou ze sekretariátu kanceláře náměstka primátorky pro ekonomiku a systémovou integraci úřadu, ze dne 3. 11. 2011. Vyjádření právního odboru: „*Protože v současné době stále probíhá řízení v této věci před ÚOHS, žádné informace neposkytneme.*“

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže dospěl k rozhodnutí, že statutární město Liberec prokazatelně dělilo VZ vztahující se k MS, čímž snížil jejich hodnotu pod zákonem stanovené limity a následně je zadal v neodpovídajícím typu zadávacího řízení. Město podalo rozklad, který má odkladný účinek a proto zatím nemusí pokutu zaplatit a doufá, že ÚOHS tentokrát přihlédne k důvodům, které město vedly k tomuto jednání, protože v rozpočtu města na pokutu nejsou finance (Šolc, 2011).

„*Doufám, že jednou nastane okamžik, kdy nás kostlivci ve skříni MS 2009 přestanou strašit. Tato doba je ovšem ještě vzdálená* (Šolc, 2011, s. 5).“

Liberecká radnice reagovala **zavedením nových efektivních protikorupčních opatření**. Veřejné zakázky vypisované městem tak dostanou jasná pravidla a zároveň budou pod veřejnou kontrolou. Od prvního června roku 2011 vstupují v platnost tři základní opatření (Redakce, 2011).

Jedná se o **protikorupční směrnice** – nejdůležitějším přínosem této směrnice je zveřejňování všech informací k veřejné zakázce na internetu. Každý si nyní bude moci na webových stránkách www.verejnyportal.cz, www.liberec.cz a <http://zakazky.liberec.cz> zkontrolovat zadávací podmínky, hodnocení nabídek a nabídkové ceny (Redakce, 2011).

Druhým opatřením je **veřejný portál** – na již uvedené internetové adrese www.verejnyportal.cz se zdarma „sdílí“ veřejné zakázky. Hlavním cílem tohoto kroku je zvýšit počet soutěžících firem a tím dosáhnout nižší ceny (Redakce, 2011).

Třetím opatřením je **komise pro veřejné zakázky** – město ustanovilo speciální komisi, která dohlíží na přípravu, průběh a plnění veřejných zakázek. Důležité je, že v komisi zasedne z každé politické strany vždy jen jeden zástupce (Redakce, 2011).

Směrnice rady města č. 09 RM k zadávání veřejných zakázek statutárním městem Liberec

Jedná se o směrnici, kterou město dodržuje při zadávání VZ. Tato směrnice byla přijata v květnu roku 2011 a stanovuje primárně zásady a postupy při zadávání VZ malého rozsahu. Dále obsahuje základní ustanovení a metodiku pro hodnocení nabídek (Fadrhons, 2011).

V následující tabulce jsou uvedeny kategorie na VZ malého rozsahu, které si stanovilo Statutární město Liberec. Jsou v ní uvedeny také hodnoty, které zakázky rozdělují podle ceny do tří kategorií.

Tab. 2: Kategorizace VZ malého rozsahu (Liberec)

	VZ na dodávky nebo služby	VZ na stavební práce
I. kategorie	do 80 000,-	do 80 000,-
II. kategorie	nad 80 000,- ne více než 200 000,-	nad 80 000,- ne více než 500 000,-
III. Kategorie	nad 200 000,- ne více než 2 000 000,-	nad 500 000,- ne více než 6 000 000,-

Zdroj: Fadrhons, J. Směrnice rady města č. 09 RM k zadávání veřejných zakázek statutárním městem Liberec, zpracování vlastní

Pozn.: Ceny jsou uvedeny bez DPH

U každé z kategorií je uvedeno, jak je třeba postupovat v průběhu celého procesu vztahujícího se k výběru nejvhodnějšího kandidáta na danou VZ, který začíná přípravou zakázky a rozhodnutím o zahájení zadávacího řízení. Samozřejmě na nejnižší kategorii jsou kladeny nejmenší požadavky. Zadavatel uchazečům poskytne zadávací dokumentaci

a stanoví lhůty pro podání nabídek a poskytování dodatečných informací v průběhu lhůty určené pro podání nabídek. Poté zadavatel stanoví dvě komise - jednu pro otevírání a druhou pro hodnocení obálek s nabídkami, a vybere nejvhodnější nabídku. Po výběru nejvhodnější nabídky zveřejní údaje o výsledku zadávacího řízení a s vybraným uchazečem podepíše smlouvu (Fadrhons, 2011).

Rozhovor s představitelem veřejné správy

Autorka DP oslovila magistrát města Liberce, aby se vyjádřil k pokutě 6,6 mil. Kč od ÚOHS a také ke snaze o zvyšování transparentnosti výběrových řízení na VZ, tedy zda se používají protikorupční opatření. Dne 8. 11. 2011 proběhla osobní schůzka, na jejímž základě vznikl rozhovor s náměstkem primátorky paní Bc. Martiny Rosenbergové pro ekonomiku a systémovou integraci panem Bc. Jiřím Šolcem. Město je velmi významným zadavatelem VZ.

Zde je uvedena část daného rozhovoru, který vznikl na základě provedeného šetření. Nejzajímavější otázky a odpovědi na ně.

Domníváte se, že právní úprava vztahující se k VZ v ČR je dostatečná?

Domnívám se, že není. I proto vítám novelu z pera pana Mgr. Jana Farského, jedná se o vnitřní směrnici, kterou se město rozhodlo dobrovolně dodržovat.

Domníváte se, že město zakázky dělilo?

Myslím, že některé situace jsou nesporné. Například pokud se kupovali dvě rolby na sněh a na každou z nich bylo vypsáno vlastní výběrové řízení.

Na druhou stranu musím říct, že chápu, proč k tomu došlo. Město bylo pod velkým časovým tlakem, aby se MS dotáhlo do zdárného konce. Existuje mnoho pravidel, které musí město dodržet a tak, aby se některým z nich vyhnulo a uspíšilo dokončení příprav na MS, některé zakázky se rozdělily, aby nepodléhaly tak přísným pravidlům.

Proč si myslíte, že je pokuta tak vysoká?

Dle mého názoru se nás snaží ÚOHS potrestat hlavně exemplárně, tak proto je ta pokuta v takové výši.

Jak se snažíte bojovat proti korupci?

Město přijalo tři nová protikorupční opatření. Protikorupční směrnici, veřejný portál a komisi pro veřejné zakázky.

Jsou již daná protikorupční opatření používána v praxi?

Ano jsou a je na nich stále pracováno, snažíme se je doladit tak, aby ke korupčnímu jednání nemohlo docházet a aby všechny zakázky byly transparentní. Rád bych v nejbližší době přijal ještě etický kodex. Jedná se vlastně o systémová pravidla hry.

1.4.3 Návrhy na zvýšení transparentnosti od nevládních institucí

Tato doporučení vznikla na základě projektu, který organizuje Respekt institut ve spolupráci s Transparency International ČR. Tato doporučení lze rozdělit do několika hlavních bodů:

- 1) Prvním bodem je **průzkum trhu**. Výstupem takového průzkumu by měla být nejen analýza běžné ceny předmětu zakázky, ale také identifikace potenciálních dodavatelů a jejich schopnost zakázku realizovat. Průzkum trhu by měl být dlouhodobý a na jeho základě by měla vzniknout databáze, která by v budoucnu usnadnila další průzkum trhu (Závěry, 2010).

Autorka se domnívá, že tento bod zatím již je v praxi používán. Ovšem v současné době probíhá průzkum trhu vždy pouze k jedné konkrétní zakázce, kdy si například zadavatelem pověřená osoba zmapuje průměrnou cenu za dané zboží či službu na internetu, ale nevzniká dlouhodobá databáze, která by dle autorky mohla v případě tvorby přinést mnoho

výhod. Dlouhodobý průzkum trhu, předchozí zkušenosti zadavatelů s určitým dodavatelem a podobné důležité informace mohou dalšímu zadavateli velmi usnadnit práci.

- 2) Druhým bodem je **plánování**. Jedná se hlavně o analýzu potřebnosti pořizovaných služeb či zboží, ujasnění si cíle a detailní definování předmětu zakázky. Je také třeba zamezit požadování zbytných detailů u veřejné zakázky, což limituje soutěž (Závěry, 2010).

Vždy když dojde k vypsání VZ, zadavatel si musí předtím uvědomit potřebu její realizace. Měl by se nad jejím vypsáním zamyslet a nechat zadávací dokumentaci zpracovat odborníkům v dané oblasti. Což znamená, že požadavky na VZ by skutečně odpovídaly potřebě zadavatele.

- 3) Třetím bodem je **co nejpřesnější specifikace dodávky**. To by mělo vést k minimalizaci prostoru pro „šití zakázek na míru“ a manipulaci s výběrovým řízením (Závěry, 2010).

Takzvané „šití zakázek na míru“ je stále velmi diskutovaným problémem u VZ. Státní pokladna v takovém případě většinou vydává větší množství finančních prostředků, než by bylo potřeba, pokud by výběrové řízení bylo nediskriminační. Neboť mnoho uchazečů o VZ nabízí nižší konečnou cenu, ale protože je daná zakázka již předem přidělena určitému dodavateli, jsou speciálně pro něj nastavena například některá hodnotící či kvalifikační kritéria a daný uchazeč s nejnižší cenou výběrové řízení nevyhraje.

Občas je problém, co nejpřesněji VZ specifikovat a ujasnit si, co přesně zadavatel poptává tak, aby to nenahrávalo jednomu dodavateli a dalšího to znevýhodňovalo.

Tyto požadavky opět, stejně jako dva předešlé body, musí schválit nezávislí odborníci, je nutné, aby korespondovaly s možnostmi trhu a dodržovaly pravidla hospodárnosti a efektivnosti (Závěry, 2010).

- 4) Čtvrtým bodem je **různost potenciálních dodavatelů**. Je velmi komplikované stanovit optimální počet uchazečů o veřejnou zakázku.

Některé sektory jsou v ČR omezené a nepohybuje se zde dostatečný počet potenciálních dodavatelů. Pro české zákonodárce se zdá optimální hranice 3 uchazečů o zakázku. Ovšem je nutné dbát na to, aby se jednalo o nezávislé uchazeče (Závěry, 2010).

Nastavení hranice kolik potenciálních dodavatelů je při vypisování VZ třeba oslovit, je velmi komplikovaná, je těžké určit přesný počet tak, aby výběrové řízení proběhlo v pořádku a vybraná VZ byla opravdu tou nejvýhodnější a nejvhodnější nabídkou. Je to velmi individuální problém, přičemž hranice minimálně 3 uchazečů se autorce DP zdá jako optimální.

Na druhou stranu to může být občas velmi komplikované sehnat tři vhodné uchazeče, například v případě, že v daném oboru pracuje málo firem. Pak může zadavatel oslovit překupníky, což není ideální, neboť ten může v horizontu několika měsíců obchodovat s jinými komoditami.

- 5) Pátým bodem je **předběžné zveřejnění**. Z důvodu zvyšování počtu uchazečů o veřejnou zakázku je vhodné oslovovat potenciální dodavatele. Je také vhodné využívat předběžného zveřejnění o konání soutěže, aby se k veřejné zakázce mohli vyjadřovat potenciální dodavatelé. Hlavním cílem je to, že tento krok umožňuje definování předmětu veřejné zakázky, tak aby nelimitoval uchazeče a umožnil otevřenou soutěž (Závěry, 2010).

V současné době je již předběžné zveřejňování VZ praktikováno v praxi.

- 6) Šestým bodem je **odborné hodnocení na základě objektivních kritérií**. Velmi významné je jednoznačné a objektivní vysvětlení nastavení hodnotících a kvalifikačních kritérií a tím posílení transparentnosti celého procesu. Všichni uchazeči musí mít stejné informace a stejnou šanci na úspěch v soutěži (Závěry, 2010).

Všichni účastníci výběrového řízení by měli mít stejný přístup ke všem informacím, které se dané VZ týkají. Vždy je nezbytné dbát při zadávání pozor na vhodné nastavení

hodnotících a kvalifikačních kritérií tak, jak je vymezuje zákon, aby nebylo možné je napadnout jako netransparentní. Je nezbytné uvést, jak se jednotlivá dílčí hodnotící kritéria budou hodnotit a zadat kvalifikační kritéria, která jsou pro danou zakázku opravdu nutná.

- 7) Sedmým bodem je **vznik vzorových a metodických materiálů**. Drtivá většina chyb při zadávání veřejných zakázek vyplývá z neznalosti, proto by bylo vhodné veřejně poskytnout metodické materiály a vzory veřejných zakázek, ty by sloužily jako vodítko k praktické aplikaci (Závěry, 2010).

Tento bod je velmi zajímavý, pokud by se našel odborník v dané oblasti a zpracoval výstižně, stručně a jasně problematiku veřejných zakázek, mohlo by to mnoha zadavatelům velmi usnadnit práci a nemuselo by docházet k tak častým chybám na jejich straně. Zadavatelé již nyní pracují s velkým množstvím různých metodických materiálů (interních nařízení, směrnic apod.) a je stále pracováno na jejich vylepšování a aktualizaci.

- 8) Osmým bodem je **způsob rozpočtování**. V České republice je v důsledku převládajícího způsobu rozpočtování tendence k utrácení prostředků ke konci roku, aby nebylo třeba je vracet. A tento systém není bohužel ideální. V rámci hospodárnosti by bylo vhodné vypsát a financovat strategické zakázky v prvním pololetí (Závěry, 2010).

Je nesmyslné ukvapené utrácení finančních prostředků ze státního rozpočtu ke konci roku, kdy už kvalitní zpracování VZ není téměř možné, pokud je třeba dodržet všechny zákonem stanovené lhůty a podmínky. To mnohdy vede k neefektivnímu vynakládání veřejných prostředků a může to zavdat příčinu k porušování pravidel hospodářské soutěže. Nejvhodnější by bylo, aby každá ze složek hospodařila jako soukromá firma – tedy to co jí v jednom roce zbude, si převede do roku dalšího.

- 9) Devátý bod definuje **osobní odpovědnost**. Je nezbytné vyvozovat osobní odpovědnost při porušení pravidel či zákona v co největším množství případů a ukládat za to odpovídající trest (Závěry, 2010).

Osobní odpovědnost při výběrových řízeních na VZ, kdy každá osoba má vlastní odpovědnost na VZ a podepisuje dokument o nepodjatosti. Ovšem Autorka DP není obeznámena s tím, jak se za porušení dané povinnosti jednotliví zaměstnanci trestají. Na internetu či v televizi občas vyplavou na povrch případy, v nichž někdo ze zaměstnanců státní správy nepostupoval tak, aby byla VZ nediskriminační, transparentní a bylo vždy použito rovného zacházení s potencionálními dodavateli, ovšem o tom zda s nimi bylo či nebylo zahájeno soudní řízení a o tom, jak byla daná věc vyřešena, se již většinou nemluví. Autorka DP se domnívá, že ve velké většině případů za toto pochybení odpovědná osoba nenese adekvátní odpovědnost.

10) Desátý bod je **podpora whistleblowingu** (jedná se o ochranu oznamovatelů), tedy nemělo by se znevažovat oznamovatele, ale dojít k nezávislému prošetření daného podezření (Závěry, 2010).

Všechna oznámení jsou vždy brána v úvahu a jsou nezávisle prošetřena. Ovšem jak jsou oznamovatelé skutečně chráněni, nemá autorka dostatečné informace. Ochranou oznamovatelů v ČR se zabývá TIC a studie Whistleblowing a ochrana oznamovatelů v České republice je dostupná na internetové adrese:

<http://www.transparency.cz/doc/TIC_whistleblowers_2009_cz.pdf>.

Daná doporučení přijdou autorce DP velmi zajímavá a mnohá z nich by mohla, v případě vhodné aplikace, zvýšit transparentnost výběrových řízení na VZ v České republice. Dá se říci, že většina z těchto bodů je již v současné době v praxi používána tak, jak je pod jednotlivými body zmíněno.

Přínosy transparentních výběrových řízení na VZ

Pokud se dodržují základní principy transparentnosti, přináší to mnoho pozitivních efektů. Dle Nývlta (2005) se jedná hlavně o tyto efekty:

- v případě, že jsou požadavky na danou VZ vyhlášeny jasně a transparentně, jsou uchazeči schopni vypracovat kvalitnější nabídku,

- zvyšuje se efektivnost alokovaných ekonomických zdrojů a to hlavně díky zvyšování konkurence mezi zadavateli, což vede k rozpočtovým úsporám,
- roste konkurenční boj mezi uchazeči o VZ, to vede ke zvyšování kvality a snižování nákladů
- předpokládá se možnost zvyšování investic od zahraničních investorů.

1.5 Organizace, které se zabývají veřejnými zakázkami v ČR

Problematika VZ je v gesci Ministerstva pro místní rozvoj (dále také jen MMR), protože prostřednictvím VZ je rozdělováno velké množství finančních prostředků, zabývají se tímto tématem i nevládní neziskové organizace.

1.5.1 Státní organizace

Portál o veřejných zakázkách a koncesích je internetový portál MMR, na kterém lze nalézt komplexní a přehledné informace, které se týkají zadávání veřejných zakázek. Na internetových stránkách www.portal-vz.cz uveřejňují národní i evropské právní normy, odkazy na informační systém o veřejných zakázkách, info-forum, informace o mezinárodní spolupráci, elektronické tržiště veřejných zakázek, novinky v oblasti VZ (nové předpisy, nařízení, zákony...), atd. Tento portál slouží hlavně odborné veřejnosti (Portál, 2011).

Informační systém o veřejných zakázkách, jedná se o informační internetový portál přístupný na stránkách <http://www.isvz.cz/isvz/> o veřejných zakázkách a koncesích, který opět provozuje MMR. V tomto systému se uveřejňují veřejné zakázky a lze zde nalézt informace ze seznamu kvalifikovaných dodavatelů, seznamu certifikovaných dodavatelů, některé statistické výstupy o veřejných zakázkách, informace týkající se veřejných zakázek a rejstřík koncesních smluv (Informační, 2011).

Informační systém o veřejných zakázkách – uveřejňovací subsystém, který je dostupný na internetové adrese <http://www.isvzus.cz/isvzus/>. Jedná se o subsystém výše uvedeného

informačního systému. Provozuje ho MMR a lze v něm nalézt účelné informace o veřejných zakázkách v elektronické podobě, dále také velmi důležité podklady a pokyny nezbytné k zahájení zadání veřejné zakázky a též informace jak o aktuálních tak i o uzavřených zakázkách (Informační, 2011a).

Další organizací, která se v České republice pod záštitou státu zajímá o problematiku VZ, je státní podnik Česká pošta, s. p.

Centrální adresa – jedná se o informační systém o dražbách a ostatních nabídkách, který je dostupný z internetových stránek <http://www.centralniadresa.cz/cadr/>. Tento systém provozuje Česká pošta, s. p. a je možné v něm opět nalézt různé informace vztahující se k veřejným zakázkám a archiv veřejných zakázek (Centrální, 2000 - 2011).

ÚOHS je orgán státní správy a také další organizace, která se zajímá o VZ v České republice.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže je ústředním orgánem státní správy, která vytváří podmínky pro podporu a ochranu hospodářské soutěže, vykonává dohled při zadávání veřejných zakázek a vykonává další působnosti stanovené zvláštními zákony. Internetová adresa www.compet.cz je místem, kde Úřad pro ochranu hospodářské soutěže uveřejňuje svá pravomocná rozhodnutí podle zákona o veřejných zakázkách (Informace, 2011).

Právě na základě těchto rozhodnutí by autorka DP chtěla dospět k tomu, kde leží nejčastější příčina vzniku netransparentností u VZ.

1.5.2 Neziskové organizace

Problematikou zadávání VZ, jejich transparentností, postupy zadavatelů a mírou korupce se v ČR zabývají i nevládní neziskové organizace. Zde jsou pro příklad uvedeny tři z nich.

Transparency International – Česká republika (TIC) jedná se o nevládní neziskovou organizaci, která se snaží zmapovat stav korupce v ČR a je dostupná na webových stránkách

<http://www.transparency.cz/>. Svojí činností se snaží aktivně přispívat k omezení korupce v ČR. TIC se snaží prosadit systémové změny v oblasti veřejné správy a legislativy. Kromě projektů, které se dlouhodobě věnují konkrétním oblastem (například problematice střetu zájmů, nakládání s veřejnými prostředky a problematice veřejných zakázek) poskytuje TIC také právní a vzdělávací služby. Každý rok vydává takzvaný Index vnímání korupce, který mapuje korupci v jednotlivých zemích (Transparency, 2011).

Veřejnost proti korupci je další nevládní nezisková organizace. Jedná se o sdružení, které chce prosadit zásadní změny politického a společenského systému v ČR a zajistit maximální možnou obranu proti korupci. Další informace jsou dostupné na webové stránce www.verejnostprotikorupci.cz. Dle tohoto sdružení je možné dosáhnout vymýcení korupce jedině sérií systémových změn, které popisují ve svém manifestu (Veřejnost, 2011).

Zaostřeno na korupci je poslední v DP zmíněnou obecně prospěšnou organizací, ta vznikla v roce 2001 a jejím posláním je identifikace společensky významných témat, vedení věcných diskusí a snaha nalézt řešení problémů. Dále také posílení transparentnosti a etického jednání veřejné správy a snaha aktivizovat občany v boji proti korupci. Na stránkách www.zaostrenonakorupci.cz je možné najít aktuální korupční kauzy, rady co může každý jedinec dělat proti korupci a představení daného projektu Zaostřeno na korupci (Zaostřeno, 2010).

2 Základní zásady postupu zadavatele

Celý proces zadávání veřejné zakázky lze rozdělit do několika fází. Jednotlivé fáze budou popsány v dalších podkapitolách. Pro zadavatele je důležité nejdříve přesně identifikovat svoji potřebu, která má být danou veřejnou zakázkou uspokojena, tedy co přesně bude na trhu poptávat a co bude předmětem dané veřejné zakázky. Jak je uvedeno v podkapitole 1.3.1 je možné poptávat VZ na dodávky, na stavební práce či na služby.

2.1 Tři základní zásady

Podle zákona existuje povinnost dodržovat základní zásady, které platí pro zadavatele bez výjimky. Jedná se o zásadu transparentnosti, zásadu rovného zacházení a zásadu zákazu diskriminace. Zadavatel musí také dodržovat účelnost a hospodárnost při nakládání s veřejnými finančními prostředky. Uplatňování těchto zásad se prolíná všemi fázemi zadávacího řízení.

V § 6 zákona 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách (2006, s. 4) jsou popsány zásady postupu zadavatele takto: „Zadavatel je povinen při postupu podle tohoto zákona dodržovat zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace.“

Zásada transparentnosti

VZ by měly být vždy zadány transparentním způsobem. To znamená, že zadavatel je povinen postupovat tak, aby výběrové řízení bylo co nejprůhlednější a byla možná jeho kontrola. Zadavatel je povinen pořizovat o všech významných úkonech písemnou dokumentaci, vždy jasně vymezit kritéria, podle nichž budou jednotlivé nabídky hodnoceny a to v dostatečném předstihu. V případě, že zadavatel nesplní všechny zákonem stanovené podmínky, je nutné opatřit takové rozhodnutí řádným odůvodněním (Metodika, 2006-2011).

Zásada rovného zacházení

Zadavatel je povinen postupovat vůči všem dodavatelům, kteří mohou podat či podávají nabídky, stejným způsobem. Zadávací podmínky musí být také stejné pro všechny dodavatele, aby všichni měli možnost ve výběrovém řízení uspět (Metodika, 2006-2011).

Zásada zákazu diskriminace

Zadavatel je povinen postupovat tak, aby jeho jednáním nedošlo k diskriminaci žádného z dodavatelů. Jde tedy o zákaz jakéhokoliv zvýhodňování jednoho dodavatele vůči druhému. Tato zásada ovšem nevylučuje možnost zadavatele stanovit přesné podmínky účasti v řízení. Tyto podmínky ovšem zadavatel musí stanovit tak, aby umožňovaly výběr nejvhodnějšího kandidáta, ale na druhé straně neuzavíraly přístup některému z dodavatelů do řízení (Metodika, 2006-2011).

Již po přečtení těchto tří základních zásad je jisté, že ne všichni zadavatelé veřejných zakázek se jimi řídí. Na základě vyhodnocených správních řízení vedených ÚOHS proti zadavatelům byla velká část pochybení zadavatelů právě v oblasti diskriminace uchazečů o VZ.

2.2 Korupce

Veřejné zakázky jsou bodem, v němž se setkávají zájmy veřejného a soukromého sektoru. To znamená, že na jedné straně stojí snaha veřejného subjektu zajistit za veřejné prostředky určitou veřejnou zakázku (za nejnížší možnou cenu), ale na straně druhé stojí podnikatelé, kteří chtějí dosáhnout co nejvyššího zisku (Korupce, 2010).

Dle Vavroně by Česká republika bez korupce ročně ušetřila minimálně 40 miliard, v materiálu Národní ekonomické rady vlády „Boj proti korupci“ je odhad ve výši 64 ušetřených miliard ročně. Ze státní pokladny jde ročně na VZ 500 až 640 miliard korun, pokud by pouze 10% z této částky představovalo korupční provize, jedná se o částku

64 miliard. Předseda nadačního fondu Karel Janeček se nebojí vyslovit ani číslo 100 korupčních miliard ročně (Vavroň, 2011).

Mezinárodní organizace Transparency International definuje korupci jako „*zneužití pravomocí za účelem získání nezaslouženého osobního prospěchu*“ (Falbr, 2008, s. 18). Jde tedy o jednání představitelů veřejného sektoru, kteří se nedovoleně a nezákonně obohacují tím, že zneužijí pravomocí, které jim byly svěřeny (Falbr, 2008).

Autorka DP oslovila Transparency International o konkrétní statistické údaje vztahující se ke korupčnímu jednání u VZ v České republice.

Poznámka – citováno z emailové korespondence s panem Petrem Leyerem, právní oddělení Transparency International, ze dne 15. 11. 2011. „*Konkrétní statistické údaje v dokumentech TIC najdete zcela výjimečně. Konkrétní čísla (např. kolik peněz z veřejných zakázek je spojováno s korupcí) jsou spíše odhady, protože hodnověrně lze za korupci označit až odsouzený trestný čin. V ostatních případech jsou to spíše někdy více a jindy méně podložené domněnky. Takže i když například Úřad pro ochranu hospodářské soutěže dospěje k závěru, že zadavatel pochybil při zadávání veřejné zakázky, nelze zjistit, zda za tím stojí pouhé pochybení z nedbalosti anebo úmyslné porušení zákona zapříčiněné korupčním jednáním. Ze statistického hlediska se pak s těmito informacemi nepracuje zrovna ideálně.*“

TIC v ČR sleduje pouze index CPI. Pro adekvátní tvorbu indexu CPI je potřeba minimálně tři spolehlivých zdrojů, které se týkají korupce. Index CPI roku 2010 vychází z 13 různých průzkumů provedených 10 nezávislými institucemi (Index, 2010).

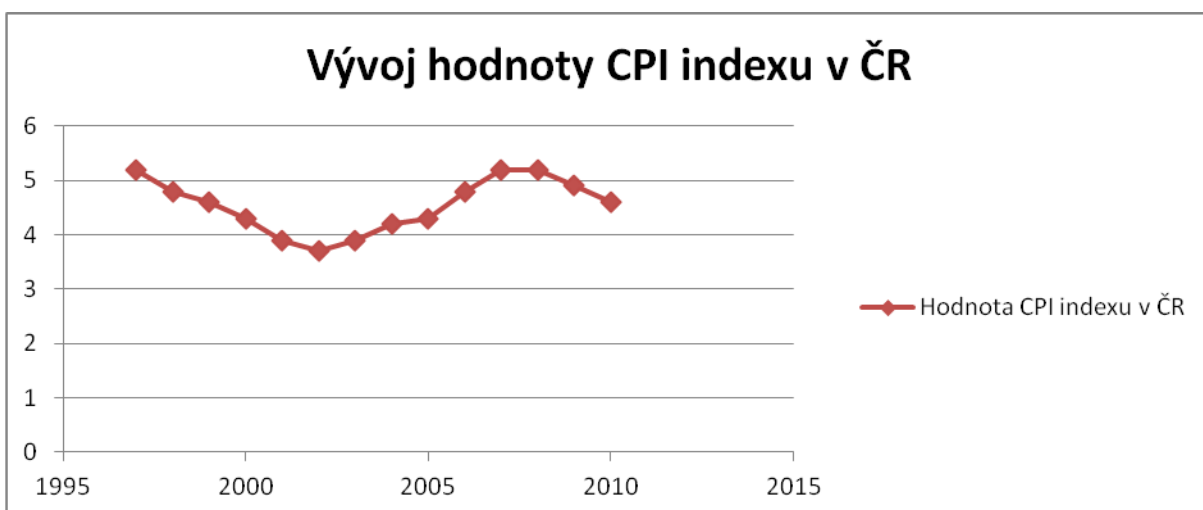
Přestože se údaje TIC zakládají hlavně na odhadech, byť kvalifikovaných odborníků, jsou výstupy TIC přebírány všemi oficiálními sdělovacími prostředky a prezentovány jako hodnověrné údaje.

Index CPI je index vnímání korupce, jedná se o korupci mezi politiky a úředníky veřejné správy. Vychází z průzkumů, názorů odborníků a představitelů podnikatelské sféry. Země,

kteřá má nejnižší hodnocení je zemí s nejvyšší vnímanou mírou korupce ve veřejném sektoru (Index, 2010). Index CPI je založen pouze na vnímání korupce v dané zemi.

Dle údajů TIC byla Česká republika v pořadí zemí dle CPI v roce 2010 na 53 místě ze 178 hodnocených zemí. Zařazení země do žebříčku nepoukazuje na existenci a míru korupce v dané zemi, závisí výhradně na dostupnosti údajů potřebných pro stanovení indexu (Tabulka, 2010).

Následující graf ukazuje vývoj indexu CPI v České republice v letech 1997 až 2010. Nejvyšší index byl (5,2) byl v letech 1997, 2007 a 2008 naopak nejnižší (3,7) v roce 2002 (Vývoj, 2010). Což znamená, že v roce 2002 byla v ČR nejvyšší vnímaná míra korupce z daného období a naopak v letech 1997, 2007 a 2008 byla tato míra nejnižší.

Zdroj: data TIC, vlastní zpracování

Obr. 4: Vývoj hodnot CPI v ČR

TIC v současné době připravuje statistiku odsouzených korupčních trestných činů v období let 2007 až 2009 ovšem výsledky jsou otázkou několika následujících měsíců (Leyer, 2011). Autorka DP se domnívá, že daný materiál bude po zveřejnění velmi zajímavý a že údaje z něj by se do této práce velmi hodily, ale v současné době bohužel nejsou k dispozici.

VZ většinou svým objemem převyšují standardní zakázky, které jsou dostupné na běžném trhu. Získání veřejné zakázky znamená pro dodavatele významnou obchodní transakci. Je tedy možné, že se uchýlí ke korupčním praktikám, aby tak získal konkurenční výhodu. Pro zadavatele je důležité uspokojení veřejného zájmu. Klíčové parametry zakázky a výsledky výběrového řízení jsou často pod vlivem složitého byrokratického a politického procesu, který může být pro veřejnost nepřehledný a velmi obtížně kontrolovatelný, proto může snadno docházet k nežádoucím zásahům a manipulaci při výběru dodavatele (Korupce, 2010).

V korupčním vztahu nejsou jen dvě strany, ale vždy strany tři, přičemž třetí strana je vždy stranou poškozenou. Jedná se například o daňového poplatníka v případě předražené veřejné zakázky. Důsledkem korupce je pak to, že veřejné instituce přestávají sloužit veřejnému zájmu (Falbr, 2008).

Korupci je možno charakterizovat jako zneužití postavení, které je spojeno s porušením principu nestrannosti při rozhodování. Je motivováno hlavně snahou po materiálním zisku nebo zisku jiných výhod. Korupce je tedy projevem chyby v rozhodovacím a řídicím procesu (Co, 2010).

Korupce má mnoho druhů, avšak je nutné si uvědomit, že všechny mají nepříznivý vliv, mezi ně podle Falbra (2008) patří:

- oslabení správy veřejných věcí a politiky,
- velké oslabení hospodářských výsledků (to může vést až k nemožnosti podnikat),
- růst chudoby a nezaměstnanost,
- růst daní a také daňových úniků,
- vznik mafií a zločinných lobby,
- růst nedůvěry ve vládu a ekonomiku,

- rezignace schopných firem.

Přítomnost korupce lze vysledovat asi ve všech zemích světa. Výjimkou není ani Česká republika, v níž by se korupce dala považovat za určitý „fenomén“. Současná vláda, stejně jako vlády předchozí, vyslovila snahu bojovat proti korupci. Jedná se o jednu z hlavních priorit vlády. Vymýtit korupci bude ovšem velmi těžké a dalo by se říci, že se jedná o „běh na dlouhou trať“ s nejasným výsledkem.

Na stránkách MV České republiky je pojem korupce také vysvětlen. Zde je korupce popsána jako vztah mezi dvěma subjekty, z nichž jeden nabízí a většinou i poskytuje druhému zúčastněnému jistou formu odměny za poskytnutí či příslib určité neoprávněné výhody. Druhý zúčastněný za to očekává materiální či nemateriální odměnu. Boj proti korupci je dlouhodobým procesem, který vyžaduje spolupráci všech složek veřejné správy. Jedná se o oblast prevence, zprůhlednění procesů i postihů za korupci (Boj, 2010).

Jediný možný prostředek jak eliminovat korupci, je dodržování všech legislativních norem a transparentnost celého zadávacího procesu. V kontextu zadávání VZ lze chápat transparentnost jako kroky, jež umožňují provádět jednoznačná a také otevřená rozhodnutí, která je možné zpětně ověřit a logicky vysvětlit. Tyto procedurální kroky se vztahují ke všem etapám zadávání veřejné zakázky (Nývlt, 2005).

2.3 Zadávací řízení

Zadavatel si musí ujasnit, o jakou veřejnou zakázku má zájem (na služby, na dodávky nebo na stavební práce). Dále si musí stanovit předpokládanou hodnotu dané VZ a přidělit jí dle její výše do jedné ze tří kategorií - nadlimitní VZ, podlimitní VZ či VZ malého rozsahu. Ty jsou rozděleny podle předpokládané ceny veřejné zakázky a pro jejich zařazení do jednotlivých skupin platí finanční kritéria uvedená v podkapitole 1.4.2. Může tak učinit na základě předchozí zkušenosti s podobnou či stejnou zakázkou nebo provede průzkum trhu. Pro jednotlivé druhy zadavatelů a VZ jsou v zákoně stanoveny limity, kterými se musí zadavatel řídit.

Zboží nebo služby, které zadavatel poptává, by měly být popsány co možná nejpřesněji. To platí pro vlastnosti, které jsou pro užitnou hodnotu VZ klíčové. Pokud je specifikace přílišná či neúčelná, často to vede ke snížení počtu potenciálních konkurentů při výběrovém řízení na VZ. Negativní vliv to mívá i na cenu zakázky (Nývlt, 2005).

Zadávací řízení zabezpečuje soutěž při výběru nejvhodnější nabídky. Jedná se tedy o formalizovaný postup, kterým je vybírán dodavatel určité veřejné zakázky. Zadávací řízení se zahajuje výhradně způsoby stanovenými v Zákoně č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, žádný jiný způsob proto není možné považovat za platný (Doleček, 2011).

Zadávací řízení má následující fáze:

- stanovení předmětu zakázky a předpokládané hodnoty zakázky,
- zveřejnění zadání VZ,
- podání nabídek v zadavatelem stanoveném termínu,
- otevření obálek s nabídkami,
- posouzení nabídek a stanovení pořadí,
- rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky
- zveřejnění výsledků.

2.3.1 Druhy zadávacích řízení

Zadávací řízení je závazný procesní postup zadavatele při zadání veřejné zakázky. V zákoně č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (Doleček, 2010) jsou definovány tyto druhy zadávacích řízení:

- 1) Otevřené řízení - jedná se o nejjednodušší typ výběrového řízení. Zadavatel vyzve neomezený počet možných dodavatelů, respektive uchazečů o veřejnou zakázku,

aby podali své nabídky. Jedná se o neomezené výběrové řízení a k podání nabídky je oprávněn kdokoliv, kdo má o nabídku zájem.

- 2) Užší řízení – při tomto typu zadavatel vyzve neomezený počet dodavatelů k podání žádostí o účast v užším řízení. To znamená, že nabídku mohou podat pouze ty osoby, které zadavatel na základě žádosti o účast v užším řízení vyzval.
- 3) Jednací řízení s uveřejněním – jedná se o relativně jednoduchý a ne tak formální způsob zadání veřejné zakázky. Zadavatel vyzývá neomezený počet dodavatelů k podání žádosti o účast v tomto řízení. Vyzvaní zájemci podají svoji nabídku, na jejímž základě s nimi zadavatel dále jedná o konkrétních podmínkách smlouvy.
- 4) Jednací řízení bez uveřejnění – jedná se o nejjednodušší a nejméně formální způsob zadání veřejné zakázky. V tomto případě zadavatel přímo vyzývá jednoho či více dodavatelů k jednání. Zájemci o veřejnou zakázku tak nepodávají svoji nabídku, ale zadavatel s nimi přímo vyjednává. Novela zákona o veřejných zakázkách 179/2010 Sb., o veřejných zakázkách významným způsobem upravila možnost zadávat zakázku v režimu jednacího řízení s uveřejněním i bez uveřejnění.
- 5) Soutěžní dialog – zadavatel na základě oznámení soutěžního dialogu vyzývá neomezený počet uchazečů k podání žádosti o účast v tomto řízení a k prokázání kvalifikace. Nejdříve zadavatel posoudí kvalifikaci uchazečů a po té je vyzve k účasti v soutěžním dialogu za účelem nalezení jednoho či více vhodných řešení plnění veřejné zakázky. Když je nalezeno toto řešení, zadavatel vyzve všechny původně oslovené zájemce k podání nabídek s tím, že tyto nabídky už mají respektovat zadavatelem vybrané nejlepší řešení.
- 6) Zjednodušené podlimitní řízení – při tomto řízení vyzve zadavatel nejméně pět zájemců k podání nabídky. Zadavatel je nově povinen uveřejnit písemnou výzvu k podání nabídky na internetu. Dále je zde nová povinnost a to hodnotit i nabídku dodavatele, který nebyl vyzván k podání nabídky ve zjednodušeném podlimitním řízení. Také zde již není možné zrušit zjednodušené podlimitní řízení pouze na základě vůle zadavatele, ale vždy musí být splněn některý zákonný důvod.

Díky těmto novinkám se mohou pokusit získat veřejnou zakázku i subjekty, které nebyly zadavatelem osloveny přímo k podání nabídky a zadavatel je povinen i nabídky těchto subjektů hodnotit. Je to jedno ze zásadních opatření vedoucím ke zvýšení transparentnosti (rovnosti) uchazečů je tím odstraněna diskriminace těch, kteří dříve nebyli zadavatelem k podání nabídky vyzváni a tedy se nemohli zadávacího řízení účastnit.

Možnost použít jednotlivý druh zadávacích řízení závisí na dvou skutečnostech. První je kategorie zadavatele a tou druhou dodržení zákonných podmínek pro jejich použití.

2.4 Kvalifikační předpoklady

Kvalifikační předpoklady jsou sdruženy ve 4 skupinách. Jedná se o:

- 1) základní kvalifikační předpoklady,
- 2) profesní kvalifikační předpoklady,
- 3) ekonomické a finanční kvalifikační předpoklady,
- 4) technické kvalifikační předpoklady.

Kvalifikační předpoklady představují podmínky či vlastnosti, které musí splnit každý dodavatel ucházející o plnění veřejné zakázky. Obecně se tedy jedná o způsobilost dodavatele realizovat danou veřejnou zakázku. Prokázání kvalifikačních předpokladů potvrzuje zadavateli skutečnost, že dodavatel, který zvítězí, bude schopný předmět veřejné zakázky splnit. Jsou v nich tedy stanovené podmínky pro všechny zadavatele, kteří se chtějí o danou VZ ucházet. Jedná se zejména o to, zda dodavatel řádně plní své daňové povinnosti vůči státu a zda jeho praxe odpovídá předmětu veřejné zakázky (Doleček, 2010).

Požadavky na prokázání splnění kvalifikace stanoví zadavatel v oznámení či výzvě o zahájení zadávacího řízení. Kvalifikační předpoklady nemohou být předmětem

hodnocení, ale slouží pouze pro prokázání schopnosti plnit zakázku ze strany dodavatele. Jejich nesplnění má však za následek vyloučení uchazeče.

2.5 Hodnotící kritéria

Hodnotící kritéria jsou hlavním měřítkem, které stanovuje zadavatel při výběru nejvhodnějšího dodavatele veřejné zakázky. Hlavní smysl při nastavování hodnotících kritérií je objektivní proces při výběru nejvhodnější nabídky.

Dle zákona (2006) je základním hodnotícím kritériem buď ekonomická výhodnost nabídky, nebo nejnížší nabídková cena.

Pokud si zadavatel zvolí ekonomickou výhodnost nabídky, musí stanovit i dílčí hodnotící kritéria a to tak, aby vyjadřovala vztah užitné hodnoty a ceny. Těmto kritériím přiřazuje určitou váhu, kterou vyjadřuje v procentech. Mezi dílčí hodnotící kritéria patří zejména kvalita, estetické a funkční vlastnosti, provozní náklady, návratnost nákladů, servis a dodací lhůta, hlavním kritériem zůstává ovšem i v tomto případě zůstává nabídková cena (Zákon, 2006).

Ekonomická výhodnost musí být vždy jednoznačně definovaná a dílčí kritéria, která jsou stanovena ve vztahu k ekonomické výhodnosti, musí být jasná, konkrétní a měřitelná. Nikdy se nesmí použít jako hodnotící kritérium kvalifikační předpoklad (John, 2011).

2.6 Zadávací dokumentace

Významnou fází procesu VZ je vytvoření zadávací dokumentace, která by měla přesně formulovat předmět plnění. Zadávací dokumentace je důležitá u zakázek podlimitních a nadlimitních. U zakázek malého rozsahu záleží pouze na zadavateli, jak si zadávací řízení upraví. Nad zakázkami malého rozsahu nemá dohled ani ÚOHS, ale v případě odvolání účastníků rozhoduje vždy pouze zadavatel. Je nezbytné, aby specifikace předmětu byla zvolena s ohledem na racionalitu hodnot kritérií při hodnocení a výběru zakázky.

Neúčelná specifikace snižuje počet konkurentů, což může mít za následek zvolení ekonomicky nevhodné varianty.

V současné době je velmi časté financování zakázek malého rozsahu z fondů EU, přičemž každý program má své vlastní podmínky pro zadávání i kategorie dle hodnoty zakázky. Z důvodu obsáhlosti kategorizace se této oblasti autorka DP nebudu dále věnovat.

Jedná se o soubor dokumentů, údajů, požadavků a technických podmínek zadavatele, které vymezují předmět veřejné zakázky v podrobnostech nezbytných pro zpracování nabídky. Vždy za správnost a úplnost zadávací dokumentace zodpovídá zadavatel veřejné zakázky.

Existují zákonem stanovené údaje, které musí zadávací dokumentace minimálně obsahovat. Jedná se o:

- 1) obchodní podmínky, včetně podmínek platebních (případně je možné zde uvést objektivní podmínky, za nichž je možno překročit výši nabídkové ceny),
- 2) technické podmínky, pokud je to odůvodněno předmětem veřejné zakázky,
- 3) požadavky na varianty nabídek, pokud je zadavatel připustil,
- 4) požadavek na způsob zpracování nabídky,
- 5) podmínky a požadavky na zpracování nabídky,
- 6) způsob hodnocení nabídek podle hodnotících kritérií,
- 7) jiné požadavky zadavatele na plnění veřejné zakázky.

Pokud se jedná o veřejnou zakázku na stavby, musí navíc obsahovat projektovou dokumentaci stavby (podle zvláštního právního předpisu, která je zpracovaná do podrobností nezbytných pro zpracování nabídky) dále také soupis stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr, a to rovněž v elektronické podobě (Šebesta, 2006).

Zadávací dokumentace je nejvýznamnějším dokumentem, na jehož základě zpracovávají dodavatelé své nabídky. Zákon ukládá zadavateli vymežit prostřednictvím zadávací dokumentace veškeré podrobnosti předmětu veřejné zakázky nezbytné k tomu, aby dodavatel mohl svoji nabídku zpracovat. Význam kvality zpracování zadávací dokumentace lze z pohledu zadavatele spatřovat v tom, že dodavatelé na jejím základě podají vzájemně porovnatelné nabídky, které umožní zadavateli jejich hodnocení dle stanovených hodnotících kritérií (Šebesta, 2006).

2.7 Zahájení a průběh zadávacího řízení

Dodavatel, který podá nabídku, se stává uchazečem. Dodavatelé musí podat své nabídky ve lhůtě a na místě, které zadavatel uvedl. Zadavatel přijatým nabídkám stanoví pořadová čísla podle času a data doručení.

2.7.1 Zveřejnění zadání

Když se zadavatel rozhodne vypsát veřejnou zakázku, musí nejdříve dobře vypracovat zadávací dokumentaci. Většinou se na přípravě podílí několik odpovědných osob z různých úseků, kterých se daná VZ týká. Zadávací dokumentaci musí schválit statutární zástupce a po té se VZ uveřejňuje.

Samozřejmě se musí postupovat podle zákona a většinou se každá organizace řídí i vlastním interním nařízením. Je stanovena lhůta pro podání nabídek a po dobu této lhůty se může uchazeč o VZ do výběrového řízení na veřejnou zakázku přihlásit.

Složky spadající pod MV ČR svoje VZ nejdříve vyvěsí a pak vyhlásí. V **příloze D** je pro názornost přiložena Výzva k podání nabídek, kterou vyvěsil HZSLK dne 24. června roku 2011 na svých internetových stránkách www.hzslk.cz (Veřejné, 2011).

Tato výzva obsahuje několik velmi důležitých bodů – název, předmět a datum vyhlášení dané VZ, dále identifikační údaje zadavatele, předpokládanou hodnotu a datum plnění.

Hodnotící kritérium, požadavky na kvalifikaci a další požadavky vztahující se ke zpracování nabídky.

2.7.2 Podání nabídky (odevzdání obálek)

Velmi důležitým okamžikem v průběhu ucházení se o přidělení veřejné zakázky je z pohledu dodavatele podání nabídky zadavateli. Každá nabídka musí obsahovat dokumenty požadované zákonem a zadávací dokumentaci k prokázání kvalifikace a také návrhy smluv podepsané dodavatelem. Vždy je zadavatelem nejdříve posuzována obsahová a formální úplnost nabídky a také správnost předložených dokumentů. Dodavatel může podat pouze jednu nabídku, která nesmí obsahovat varianty, musí být podána písemně a musí být podána v zalepené obálce zajištěné proti manipulaci (Doleček, 2010).

Účastnit se výběrových řízení na VZ je pro uchazeče celkem komplikované. Aby jejich nabídka byla schopná uspět v konkurenci, je třeba ji kvalitně zpracovat. To společnost stojí peníze, lidi i čas. Částky na kvalitní nabídky se mohou vyšplhat až k několika tisícům i desetitisícům korun. Uchazeč blokuje minimálně jednoho kvalitního pracovníka, který danou zakázku připravuje. Samozřejmě se snaží při výběrovém řízení uspět, protože při jejím plnění firmě plynou nemalé prostředky. Ovšem velmi často se stane, že ve výběrovém řízení neuspějí a příští přihlášení o výběrové řízení na VZ zvažují, protože nechtějí utrácet další finanční prostředky s nejasným výsledkem.

Pokud se stane, že v zadávací dokumentaci jsou podle uchazeče nejasnosti, obrátí se na zadavatele, který mu musí danou nejasnost vysvětlit nebo zodpovědět položený dotaz. Tyto odpovědi nebo upřesnění mají právo znát všichni uchazeči o VZ. Toho lze nejlépe docílit vyvěšením na internetovou stránku. Je nepřipustné, aby vznikl nesoulad mezi informacemi, které mají jednotliví uchazeči. Po odevzdání obálek není možné nic přidávat a ani měnit.

2.7.3 Otevření obálek s nabídkami

Na podatelně je vždy jasně stanovený datum a čas konce odevzdávání obálek. Pokud je některá z nabídek podaná po termínu, komise jí neotvírá. Nabídka se nevrací zpět, zadavatel ji archivuje. Už tady je jednotlivým nabídkám stanoveno číslo, podle pořadí ve kterém byly nabídky doručeny. A toto číslo mají po celou dobu výběrového řízení.

Zadavatel musí stanovit hodnotící komisi, kterou nemusí tvořit pouze zaměstnanci. Počet členů a složení komise vždy závisí na typu VZ. Komise provede kontrolu obálek a kontrolu úplnosti podaných nabídek. Vždy je nutné stanovit princip rozhodování komise. Viz výše v této DP příloha A, je uvedeno Čestné prohlášení o nepodjatosti a mlčenlivosti, které by měli členové komise podepsat.

Komise otevře obálky a udělá zápis ceny, uchazeči o VZ mohou být přítomni, aby viděli nabídky ostatních uchazečů a mohli porovnat jejich cenu s cenou, kterou si stanovili oni. Tato povinnost vznikla na základě novely 179/2010 zákona o VZ. Komise musí zhodnotit, zda nabídka vyhověla či zda nevyhověla. Komise tedy posuzuje úplnost nabídky, ta se považuje za úplnou, pokud splní podmínky uvedené v zákoně 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách v § 71 odstavec 8. Pokud daná nabídka nesplnila všechna požadované podmínky, komise nabídku vyloučí a zadavatel uchazeče o této situaci bezodkladně informuje.

Při otevírání nabídek zhodnotí zadavatel úplnost nabídky a splnění kvalifikačních kritérií. Díky novele 417/2009 Sb., která je účinná od 1. 1. 2010 se podstatným způsobem upřesnily možnosti podávat doplňující informace o dokumenty k prokázání splnění kvalifikačních kritérií i po otevření obálek s nabídkami. Zadavatel má právo vyzvat dodavatele k předložení dalších dokumentů, aby prokázal splnění kvalifikace (Doleček, 2010).

Tato novela má zásadní vliv na transparentnost a je to velmi výhodné pro uchazeče, tedy při výběru dodavatele veřejné zakázky. Dokud nevstoupila v platnost tato novela, uchazeči museli opustit místnost a to ve chvíli, kdy došlo na situaci zveřejnění nabídkových cen jednotlivých uchazečů. Po tomto zveřejnění, často i několik dní, ležely obálky s nabídkami

otevřené a kdokoliv mohl informace uvedené uvnitř změnit, čímž mohl velmi ovlivnit výsledek výběrového řízení.

To už v současné době není možné, protože cena je zaprotokolovaná a není možné s ní po otevření obálek manipulovat žádným způsobem, protože otevírání se mohou uchazeči zúčastnit a vidí nabídku svých konkurentů.

2.7.4 Posouzení nabídek

Komise nabídky probere a nejčastější a nejvhodnější způsob stanovení výherní nabídky je hodnotící tabulka, protože kritéria, která se posuzují, jsou díky ní měřitelnými hodnotami. A nemůže vzniknout situace, kdy jsou hodnocena kritéria subjektivně podle hodnotící komise. Z toho vyjde nejvhodnější nabídka.

V **příloze E** je uvedena Zpráva o posouzení a hodnocení nabídek pro VZ malého rozsahu, kterou opět vydal HZSLK a vyvěsil na internetových stránkách uvedených výše (Veřejné, 2011). Tato zpráva obsahuje seznam oslovených dodavatelů a seznam obdržených nabídek. Dále hodnotící komisi (včetně výpisu členů), tato komise provede posouzení a kontrolu u jednotlivých nabídek. Pokud je hodnotícím kritériem nabídková cena, jako tomu bylo v daném případě, jsou nabídky hodnoceny podle nejnižší nabídkové ceny.

2.7.5 Zveřejnění výsledků

Zadavatel má povinnost oznámit všem účastníkům výběrového řízení výsledek. Tedy i dodavatelům, kteří byli neúspěšní. Na centrální adrese musí být zveřejněna smlouva, cena, za níž je daná zakázka pořízena a také vybraný uchazeč. Pokud nejsou vzneseny žádné námitky ze strany dodavatelů, dojde k podpisu kupní smlouvy.

Pro názornost je kupní smlouva, na Hydraulické zařízení od zadavatele HZSLK, uvedena v **příloze F** (Veřejné, 2011).

2.7.6 Archivace

Veškerá dokumentace vztahující se k VZ musí být podle zákona archivována po dobu pěti let.

3 Chyby na straně zadavatele

Zde autorka DP uvede chyby, kterých se zadavatelé veřejných zakázek dopouštějí. Jednotlivé chyby popíše, uvede k nim příklad z praxe a zhodnotí, zda byla příčina vzniku netransparentnosti vnějšího charakteru (tedy v nedostatečné či nevhodně nastavené legislativě) nebo charakteru vnitřního (úmyslného nebo neúmyslného porušení legislativního rámce zadavatelem).

Některé chyby na straně zadavatele vznikají již ve fázi přípravy veřejné zakázky, další při její realizaci a je možná i chyba po ukončení výběrového řízení na veřejnou zakázku, zde se jedná zejména o nedodržení stanovené lhůty pro archivaci dokumentů.

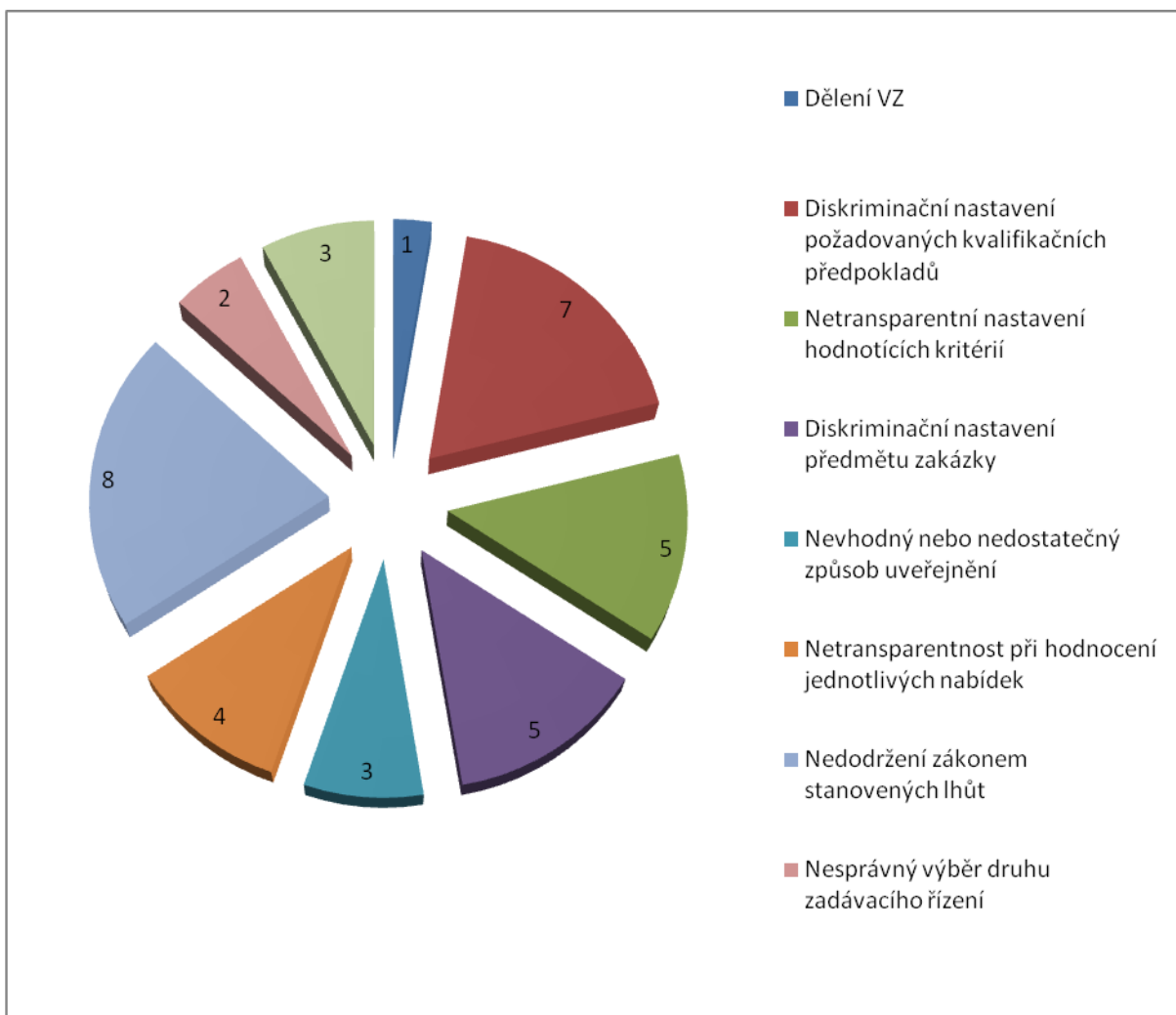
Autorka DP vychází ze Sbírký rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, která je zveřejněna na stránkách www.compet.cz, pro zjištění chyb zadavatelů prostudovala cca 190 za sebou chronologicky seřazených rozhodnutí. Napadené případy pochází z let 2009 až 2011. U 114 případů se jednalo o rozhodnutí první instance, z čehož u 38 správních řízení dospěl ÚOHS k chybě. U 76 pochybení bylo správní řízení zastaveno, důvody proč k tomu došlo, jsou uvedeny v Tabulce 3. U 77 případů šlo o rozhodnutí druhé instance, kdy může ÚOHS buď potvrdit svoje dřívější rozhodnutí, nebo ho změnit.

Na základě analýzy správních řízení ÚOHS dospěla autorka k devíti kategoriím pochybení. Pro přehlednost o výskytu jednotlivých chyb autorka uvádí následující tabulku. Rozhodnutí vyznačená tučně, jsou rozhodnutí vybraná pro podrobnější rozpracování v jednotlivých podkapitolách.

Tab. 3: Chyby zadavatelů VZ

Chyba:	Četnost výskytu:	Rozhodnutí obsahující danou chybu:
Dělení VZ	1 x	S290,307/09
Diskriminační nastavení požadovaných kvalifikačních předpokladů	7 x	S 046/11, S062/11, S170/11, S060,113/11, S059/11, S111/10 , S430,446/10
Netransparentní nastavení hodnotících kritérií	5 x	S082/11, S329/11 , S238/10, S500/10, S072/11
Diskriminační nastavení předmětu zakázky	5 x	S068/11, S355/10, S295/11, S100/11, S303/10
Nevhodný nebo nedostatečný způsob uveřejnění	3 x	S166/11, S100/10, S066/11
Netransparentnost při hodnocení jednotlivých nabídek	4 x	S140/10, S191/10 , S118/11, S343/10
Nedodržení zákonem stanovených lhůt	8 x	S489/10, S125/10, S121/11 S097/11, S003/11, S135/11, S389/10, S229/10
Nesprávný výběr druhu zadávacího řízení	2 x	S101/10 , S021/10
Nezákonné vyloučení uchazeče, nezákonné zrušení VŘ	3 x	S041/11 , S119/11, S104/11

Zdroj: Správní řízení ÚOHS, zpracování vlastní

Zdroj: Údaje ÚOHS, vlastní zpracování

Obr. 5: Grafické zpracování četnosti pochybení zadavatelů

Nedodržení zákonem stanovených lhůt je nejčastěji se vyskytujícím pochybením na straně zadavatele, jak je vidět i z grafického vyjádření. Autorka se domnívá, že důvodem pro to tak je, že zákonem jasné stanovení jednotlivých lhůt. Stěžovatel má téměř stoprocentní pravděpodobnost, že ve správním řízení uspěje, protože se jedná o objektivní záležitost.

Druhým nejčastějším pochybením je diskriminační nastavení požadovaných kvalifikačních předpokladů. V tomto případě je zákon u ekonomických a finančních kritérií nedostatečný,

ovšem tato oblast je pokryta v jiných paragrafech zákona, například paragrafu 6 na něj se při rozhodování o spáchání správního deliktu odvolává i ÚOHS.

Na třetím místě v četnosti výskytu se umístila hned dvě pochybení, jedná se o diskriminační nastavení předmětu zakázky a netransparentní nastavení hodnotících kritérií.

U jednotlivých pochybení bude uveden jejich vliv na transparentnost. Buď bude mít dané pochybení značný vliv na transparentnost, bude mít vliv na transparentnost nebo nebude mít na transparentnost vliv.

Velké množství správních řízení bylo zastaveno, nebo byl návrh ÚOHS zamítnut. U důvodů pro zamítnutí návrhu se opakovaly dvě hlavní příčiny. Buď návrh nesměřoval proti postupu, který je zadavatel povinen dodržovat, nebo ÚOHS dospěl k rozhodnutí, že nebyly splněny důvody pro uložení nápravného opatření.

U zastavení správních řízení je hlavních důvodů pět. Nejčastější příčina zrušení správního řízení je, že navrhovatel vezme svůj návrh zpět. Další možnou příčinou je, že navrhovatel nesložil kauci, kterou ÚOHS vyžaduje, či že se návrh stane bezpředmětným. Může se stát, že návrh podá neoprávněná osoba a pak je správní řízení také ukončeno. Posledním důvodem ke zrušení správního řízení je, že zadavatel VZ neobdrží návrh ve lhůtě, kterou stanovuje zákon. Pro názornost autorka uvádí důvody s uvedením četnosti výskytu, které se vztahují k zastavení správních řízení a zamítnutí návrhů, v tabulce 4.

Tab. 4: Zastavená správní řízení

Důvod pro zastavení SŘ:	Četnost výskytu:	Rozhodnutí obsahující danou chybu:
Návrh se zamítá, neboť nesměřuje proti postupu, který je zadavatel povinen dodržovat	10 x	S414/10, S234/11, S139/11, S402/10, S390/10, S392/10, S413/10, S412/10, S403/10, S391/10
Správní řízení se zastavuje, neboť navrhovatel nesložil kauci	11 x	S002/11, S361/11, S226/11, S250/11, S111/11, S256/11, S213/11, S185/11, S086/11, S126/11, S189/11
Správní řízení se zastavuje, neboť navrhovatel vzal svůj návrh zpět	32 x	S155/11, S344/11, S203/11, S217/11, S021/11, S114/11, S312/11, S276/11, S391/11, S379/11, S222/11, S147/11, S187/11, S302/11, S197/11, S174/11, S193/11, S063/11, S088/10, S009/11, S223/11, S179/11, S127/11, S202/11, S096/11, S088/11, S293/07, S064/11, S120/11, S074/11, S032/11, S022/11
Správní řízení se zastavuje, neboť návrh nebyl doručen zadavateli ve lhůtě stanovené zákonem	5 x	S310/11, S073/11, S182/11, S159/11, S070/11
Správní řízení se zastavuje, neboť návrh se stal bezpředmětný (odpadl důvod)	6 x	S239/11, S252/11, S058/08, S221,231/11, S233/11, S167/11
Návrh se zamítá, neboť nebyly zjištěny důvody pro uložení nápravného opatření	5 x	S279/11, S241/11, S461/10, S478/10, S094/11
Správní řízení se zastavuje, neboť návrh nebyl podán oprávněnou osobou	7 x	S144/11, S091/11, S474/10, S029/11, S158/11, S067/11, S273/10

Zdroj: Správní řízení ÚOHS, zpracování vlastní

Ve 32 případech vzal navrhovatel svůj návrh zpět. Autorka se domnívá, že důvod, který navrhovatele vede k tomuto kroku je obava, že by u zadavatele, proti němuž vznesl svoji námitku u ÚOHS, by v budoucích výběrových řízeních neměl šanci uspět. Což je pro něj jistě nežádoucím prvkem. Pravděpodobně proto dojde k odstranění daného problému domluvou mezi zadavatelem a navrhovatelem mimo záštitu ÚOHS.

S tím může souviset i druhý nejčastější důvod, tedy ten, že zadavatel nesložil kauci. Buď se rozhodne, že nechce investovat finanční prostředky do vedení SŘ, u něhož si není jistý výsledkem, nebo opět návrh vezme zpět z důvodu uvedeného v předchozím odstavci.

3.1 Zákonná úprava vztahující se k dané problematice

Pokud uchazeč o veřejnou zakázku zjistí pochybení či má důvodné podezření, že zadavatel postupoval nezákonně, má právo ve lhůtě, která je stanovena zákonem podat proti jednání zdůvodněné námitky a to do 15 dnů ode dne, kdy se o domnělém porušení zákona dozví, nejpozději však do uzavření smlouvy. Zadavatel námitky přezkoumá a do 10 dnů pošle stěžovateli rozhodnutí, kde námitce buď vyhoví, nebo nevyhoví. Pokud zadavatel námitkám nevyhoví, může se stěžovatel obrátit na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže v zákonem stanovené lhůtě. Tuto problematiku zákon upravuje v **§ 110 Rozsah a způsob podání námitek** a v **§ 111 Postup zadavatele při přezkoumání námitek** (Zákon, 2006).

§ 113 Zahájení řízení. Řízení vedoucí k přezkoumání úkonů zadavatele se zahazuje buď na návrh stěžovatele, nebo z moci úřední (Zákon, 2006).

§ 114 Návrh – je možné ho podat proti všem úkonům, které zadavatel provedl, pokud je podezření na porušení některé ze základních zásad (transparentnosti, rovného zacházení, zákazu diskriminace) a v důsledku toho hrozí navrhovateli újma na právech. Návrh se podává zejména proti zadávacím podmínkám, vyloučení uchazeče, rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky. Návrh musí vedle obecných náležitostí obsahovat i označení

zadavatele, v čem spatřuje porušení zákona, jaké má pro dané tvrzení důkazy a čeho se domáhá (Zákon, 2006).

Stejnopis návrhu obdrží ÚOHS i zadavatel do 10 kalendářních dnů ode dne, kdy stěžovatel obdržel rozhodnutí o nevyhovění jeho námitce. Zadavatel má povinnost zaslat své vyjádření k danému návrhu ÚOHS do 7 dnů od jeho doručení spolu s příslušnou dokumentací vztahující se k dané VZ (Zákon, 2006).

§ 115 Kauce. Spolu s návrhem je stěžovatel povinen složit kauci na účet ÚOHS. Tato kauce je ve výši 1 % z nabídkové ceny navrhovatele (nejméně 50 000,- a nejvýše 2 000 000,-). Pokud není možné stanovit nabídkovou cenu, je kauce jednotná ve výši 100 000,- Kč. Pokud je návrh zamítnut, stane se tato kauce příjmem státního rozpočtu. V opačném případě se kauce spolu s úroky vrací navrhovateli (Zákon, 2006).

§ 117 Předběžné opatření. ÚOHS může vydat zákaz uzavřít smlouvu nebo pozastavit zadávací řízení či soutěž o návrh. Jakmile pomine důvod, pro který bylo dané předběžné opatření vydáno, ÚOHS ho zruší, jinak pozbude platnosti dnem, kdy rozhodnutí ÚOHS nabude právní moci (Zákon, 2006).

§ 117a Zastavení řízení. K tomu může ÚOHS přistoupit z několika důvodů - nesložení kauce, nesplnění předepsaných náležitostí, návrh nebyl doručen ÚOHS a zadavateli dle zákonných lhůt nebo nedošlo ke zjištění důvodů pro uložení nápravného řízení či sankce (Zákon, 2006).

§ 118 Nápravná opatření. Pokud ze strany zadavatele došlo k nedodržení postupu stanoveného zákonem a zatím nedošlo k uzavření smlouvy, ÚOHS zruší zadávací řízení nebo některý z úkonů zadavatele (Zákon, 2006).

ÚOHS může návrh zamítnout, pokud nebyl podán oprávněnou osobou, nesměřuje proti postupu, který byl zadavatel povinen dodržovat, nebyly zjištěny důvody pro uložení nápravného opatření nebo pokud byly zjištěny důvody pro uložení zákazu plnění, ale zadavatel prokázal naplnění důvodů, které vyžadují pokračování plnění dané smlouvy (Zákon, 2006).

§ 119 Náklady řízení nese nejen ÚOHS, ale i účastníci řízení. Součástí rozhodnutí je též rozhodnutí o povinnosti zadavatele uhradit náklady správního řízení, které jsou stanoveny paušální částkou dle prováděcího prvního předpisu (Zákon, 2006).

§ 120 Zákonné vymezení správních deliktů spáchaných zadavatelem **a pokuty** za ně. Zadavatel se může správního deliktu dopustit několika způsoby. Jedná se o nedodržení zákona, nesplnění povinností, uzavření smlouvy bez uveřejnění, neoprávněně zruší zadávací řízení, nepořídí nebo neuchová zákonem požadovanou dokumentaci či odmítne námitky. Pokuta se ukládá do 5% ceny zakázky nebo až do 10 000 000,- Kč pokud se prokáže jedno ze závažnějších pochybení. Pokud se činu zadavatel dopustí opakovaně, pokuta se může zvýšit na dvojnásobek (Zákon, 2006).

3.2 Dělení veřejných zakázek

Tato chyba vzniká při stanovování předpokládané hodnoty veřejné zakázky. Většinou zadavatel úmyslně rozdělí veřejné zakázky za účelem snížení pod zákonem stanovené limity. Důsledkem toho bývá zařazení zakázky do nižší kategorie s mírnějšími požadavky na dokumentaci a kratšími lhůtami.

3.2.1 Zákonná úprava

Zákon 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách (2006) upravuje dělení zakázek v § 13 v odstavci 3 a 4.

„Zadavatel nesmí rozdělit předmět veřejné zakázky tak, aby tím došlo ke snížení předpokládané hodnoty pod finanční limity stanovené v tomto zákoně (Zákon, 2006, s. 5).“

Zadavatel veřejné zakázky je povinen dodržet pravidlo zákazu úmyslného nebo účelového dělení předmětu VZ, pokud by v důsledku toho došlo k poklesu předpokládané hodnoty pod limity stanovené zákonem. Tyto limity jsou uvedené v podkapitole 2.4.2 této práce.

„Je-li veřejná zakázka rozdělena na části, je pro stanovení předpokládané hodnoty rozhodující součet předpokládaných hodnot všech částí veřejné zakázky (Zákon, 2006, s. 5).“

To znamená, že i při rozdělení zakázky na části zůstává veřejná zakázka stále jednou zakázkou.

3.2.2 Příklad z praxe

Tento případ je vybrán záměrně, protože se vztahuje k problematice nezákonného dělení VZ na menší části, kterého se dopustilo statutární město Liberec při vypisování VZ, které se vztahovaly k MS 2009. Jak již bylo uvedeno výše v DP autorka má k Liberci osobní vztah a situaci kolem VZ a pochybení sleduje.

Účastníky tohoto správního řízení jsou zadavatel (statutární město Liberec) a vybraní uchazeči (EUROVIA CS, a. s., STRABAG a. s., BREX, spol. s. r. o., oaza – net spol. s. r. o., Siemens Engineering a. s., BeS renova spol. s r. o., SYNER, s.r.o., IMSTAV Group s. r. o.). Jednalo se o veřejné zakázky:

- 1) „MS 2009 – Sportovní areál Vesec – V2 Přístupová komunikace (META – hřbitov)“,
- 2) „MS 2009 – Sportovní areál Vesec V.3.1“,
- 3) „MS 2009 – Sportovní areál Vesec V.3.2“,
- 4) „MS 2009 – Sportovní areál Vesec V.3.3“,
- 5) „MS 2009 – Sportovní areál Vesec V.3.4“,
- 6) „MS 2009 – Sportovní areál Vesec V 4.1 – vodovody kanalizace“,
- 7) „MS 2009 – Sportovní areál Vesec V 4.2 – rozvody“,

- 8) „MS 2009 – Sportovní areál Vesec V 4.3 – čerpací stanice“,
- 9) „MS 2009 – Sportovní areál Vesec – V5.1 – elektroinstalace – NN rozvody“,
- 10) „MS 2009 – Sportovní areál Vesec – V5.2 – elektroinstalace – VN rozvody, trafostanice“,
- 11) „MS 2009 – Sportovní areál Vesec – V7 – provozní budova a sociální zázemí“,
- 12) „MS 2009 – Sportovní areál Vesec – V8 – sadové úpravy“,
- 13) „MS 2009 – Sportovní areál Vesec – V11 – Vodní nádrž Sajbot“.

Všechny tyto zakázky byly vypsány v období mezi daty 4. 9. 2006 až 9. 8. 2007. Předmětem těchto VZ byla výstavba sportovních a také dalších s nimi souvisejících zařízení ve sportovním areálu Vesec (Rudolecký, 2011a).

ÚHOS zahájil správní řízení a sloučil případy S290 a S307. Zadavatel uvedl, že nechtěl u VZ snížit předpokládané hodnoty pod zákonem stanovené hodnoty. Jednotlivé zakázky považoval za samostatné, protože měly velké odlišnosti v předmětech. U staveb byla zase jasná funkční, technická i ekonomická samostatnost. Prioritou města se po získání pořádání MS stalo získání finančních prostředků, které sehnalo až v polovině roku 2005. Veškeré práce musely být dokončeny před konáním zkušebních závodů v roce 2008. Díky charakteru dané akce bylo nemyslitelné jakkoliv posouvat termín realizace (Rudolecký, 2011a).

Zadavatel dále uvádí, že finanční prostředky ze strany státu byly uvolňovány postupně. Z toho důvodu mohl zadavatel realizovat vždy pouze taková výběrová řízení na danou VZ, na kterou měl v dané době finanční prostředky. Dalším problémem byla i nemožnost optimálně načasovat získávání všech potřebných povolení či rozhodnutí a také zpracovávání potřebných zadávacích dokumentací. I jednotlivá stavební povolení byla vydávána s časovými rozestupy a na jednotlivé stavby tak bylo pohlíženo jako na samostatné celky (Rudolecký, 2011a).

Zadavatel měl původně v úmyslu postupovat při realizaci všech akcí v areálu Vesec jednotně, ovšem v průběhu času zjistil, že to vzhledem k složitosti majetkoprávního uspořádání a zásadních odlišností u jednotlivých staveb není možné. Z tohoto důvodu přistoupil zadavatel k zadávání VZ v jednotlivých logicky opodstatněných celcích (Rudolecký, 2011a).

Zadavatel dále zdůrazňuje, že o nepovolené dělení VZ by se jednalo pouze v případě, že by ani jeden z aspektů (časový, funkční, místní, věcný) nezdůvodnil samotné zadání. Dle zadavatele vždy chybělo naplnění alespoň jednoho z těchto aspektů (Rudolecký, 2011a).

Dle ÚOHS zadavatel tím, že rozdělil předmět jednotlivých VZ na vybudování Sportovního areálu Vesec, nepostupoval v souladu se zákonem. ÚOHS uvádí, že zadavatel má právo vymežit předmět VZ dle vlastního rozhodnutí ovšem je povinen dodržet zákaz dělení předmětu VZ, pokud by to vedlo ke snížení hodnoty pod finanční limity, které stanovuje zákon. Pokud zakázky splňují věcnou, časovou, funkční a místní souvislost jedná se o jednu VZ (Rudolecký, 2011a).

Protože všechny stavební práce vedly k zajištění fungování areálu Vesec, byla dle ÚOHS splněna podmínka **věcné** souvislosti. Dále i podmínka **místní** byla dle ÚOHS splněna, neboť všechny práce byly realizovány ve sportovním areálu Vesec či v jeho bezprostřední blízkosti. K **časové** souvislosti ÚOHS uvádí, že práce sice přesáhli období 1 roku, ale jednotlivá zadávací plnění na sebe bezprostředně navazovala a vytvořila jeden **funkční** celek (Rudolecký, 2011a).

ÚOHS konstatuje, že zadavatel měl stanovit cenu VZ na celý areál Vesec, přičemž tato cena by byla rozhodující, při dalším postupu (Rudolecký, 2011a).

U VZ „MS 2009 – Sportovní areál Vesec – V8 – sadové úpravy“ dospěl ÚOHS k rozhodnutí, že tato VZ nebyla prokázána věcná souvislost a jednalo se o specifickou zakázku, odrazilo se to i v okruhu uchazečů, kteří se do daného výběrového řízení přihlásili, z těchto důvodů mohla být daná zakázka realizována samostatně. Součástí předmětu plnění této VZ bylo také zpracování geometrického zaměření dokončené stavby a projektové dokumentace. Uchazeč oaza – net spol. s r. o. měl ve své nabídce předložit oprávnění k provádění uvedených činností.

To ovšem daný uchazeč neučinil a proto měl být z výběrového řízení na danou VZ vyloučen. To se ovšem nestalo a uchazeč oaza – net spol. s r. o. dané výběrové řízení na VZ vyhrál, což mohlo podstatně ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky, neboť kdyby byl vyloučen, danou VZ by vyhrála jiná společnost (Rudolecký, 2011a).

Za spáchání deliktů dělení VZ, snižování finančních limitů a nevyloučení uchazeče ukládá Úřad pro ochranu hospodářské soutěže statutárnímu městu Liberec **pokutu ve výši 1 000 000,- korun** dále úhradu nákladů řízení. Pokutu ÚOHS udělil v této výši, protože se zadavatel daného deliktu dopustil hned ve 12 případech, ovšem jako polehčující okolnost vzal v potaz, že MS 2009 bylo významnou událostí, která byla náročná časově, finančně i organizačně. U zakázky „MS 2009 – Sportovní areál Vesec – V8 – sadové úpravy“ správní řízení zastavuje, neboť nebyla naplněna skutková podstata správního deliktu (Rudolecký, 2011a).

3.2.3 Vyhodnocení dané chyby

Jedná se o chybu na straně zadavatele, **tedy o chybu vnitřní**, které se zadavatel dopustil ať už úmyslně nebo neúmyslně a při níž došlo k jasnému porušení zákona.

Existuje několik důvodů, proč zadavatel veřejnou zakázku rozdělí:

- neznalost zákona (v případě jeho neúmyslného porušení),
- urychlení realizace (potřeba vyčerpat státem garantované rozpočtové prostředky či zdroje od investora, kratší lhůty),
- jednodušší administrativa (v případě, že je VZ přidělená do kategorie s mírnějšími požadavky),
- oslovení vybraného okruhu dodavatelů (například ty, s nimiž zadavatel již v minulosti pracoval a byl spokojený – do VŘ se nemusí přihlásit).

Z uvedených důvodů vyplývá, že zadavateli nemusí vždy jít o finanční prospěch v podobě úplatku, který by mohl získat při oslovení předem domluvených firem. Tímto krokem by došlo i k ničení přirozeného konkurenčního prostředí.

V případě, že k chybě došlo z důvodu neznalosti zákona, zadavatelům je možné doporučit důkladné prostudování finančních limitů, které stanovuje zákon. Musí dbát na správné zařazení zakázky a použití vhodného zadávacího řízení. Tím se může zadavatel VZ vyhnout napadení ze strany uchazeče o VZ, správního řízení od ÚOHS a v případě, že ÚOHS dospěje k závěru, že došlo ke spáchání daného deliktu tak i vyměření pokuty. Prokázání úmyslného rozdělení VZ je velmi obtížné a zadavatel by se ho měl vyvarovat.

Rozdělení VZ má značný vliv na transparentnost, protože snížení limitů má za následek i snížení počtu uchazečů a podmínek zveřejnění, což značně ovlivňuje transparentnost.

3.3 Diskriminační nastavení požadovaných kvalifikačních předpokladů

Do této oblasti mohou být zařazeny chyby několika druhů. Může se jednat o chyby v ekonomických kritériích a to například pokud zadavatel VZ požaduje po případném uchazeči o VZ nepřiměřené pojištění či obrat. Motivem bývá zpravidla snaha zadavatele o vytvoření podmínek tak, aby je splňovala předem vybraná firma. To vede k zásadní diskriminaci, protože pokud firma dané kvalifikační předpoklady nesplní, je vyloučena.

Ovšem někdy se zadavatel pouze snaží záměrně zúžit okruh zájemců a tím, že preferuje plnění zakázky od velké firmy, která má dostatečnou kvalifikaci a know how. U těchto firem je větší pravděpodobnost úspěšného dokončení zakázky, dodržení lhůt pro reklamace a podobně. U malých společností existují rizika např. nedodržení technologicky složitých postupů, finanční nestabilita a možnost insolvence, zánik společnosti, což je pro zadavatele rizikový faktor.

3.3.1 Zákonná úprava

V zákoně č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách (2006, s.23) je uvedeno, že „*Veřejný zadavatel je povinen omezit rozsah požadované kvalifikace pouze na informace a doklady bezprostředně související s předmětem veřejné zakázky.*“

Veřejný zadavatel je povinen požadovat prokázání splnění kvalifikace dodavatelem. Pro posouzení kvalifikace může zadavatel použít zvláštní komisi, či ji může posuzovat hodnotící komise.

Zákon č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách (2006) stanoví čtyři oblasti kvalifikace.

V §53 zákona (2006) jsou uvedeny **základní kvalifikační předpoklady**. Jedná se zejména o trestní a daňovou bezúhonnost. Tyto předpoklady dodavatel prokazuje:

- výpisem z Rejstříku trestů,
- čestným prohlášením nebo potvrzením, že nemá nedoplatky u daní,
- potvrzením, že nemá nedoplatky na sociálním pojištění,
- čestným prohlášením, že nemá nedoplatky u zdravotního pojištění.

V §54 zákona (2006) jsou uvedeny **profesní kvalifikační předpoklady** a dokumenty, kterými dodavatel prokazuje jejich splnění. Jedná se o:

- výpis z obchodního rejstříku (či obdobné evidence),
- doklad o oprávnění k podnikání (živnostenské oprávnění, licence),
- prokázání členství v profesní samosprávné komoře či jiné profesní organizaci (pokud je toto členství nezbytné k plnění VZ),
- doklad osvědčující odbornou způsobilost (pokud je to pro plnění VZ nezbytné).

V §55 zákona (2006) jsou uvedeny **ekonomické a finanční kvalifikační předpoklady**. K prokázání těchto předpokladů může zadavatel požadovat pojistnou smlouvu, poslední rozvahu či údaj o celkovém obratu (oboje dle zvláštních právních předpisů). Zadavatel je oprávněn požadovat i jiné doklady, které prokazují splnění ekonomických a finančních předpokladů. Veřejný zadavatel je povinen stanovit rozsah požadovaných informací a dokladů, uvést způsob prokázání a vymezit minimální úroveň těchto předpokladů.

V §56 zákona (2006) jsou uvedeny **technické kvalifikační předpoklady**. Ty se dělí dle povahy veřejné zakázky (na služby, na dodávky, na stavební práce) a jsou zde jednotlivě popsány. I zde je zadavatel povinen stanovit rozsah požadovaných informací a dokladů, uvést způsob prokázání a vymezit minimální úroveň těchto předpokladů.

3.3.2 Příklad z praxe

Toto pochybení se u vybraného vzorku rozhodnutí ÚOHS vyskytlo celkem v 7 případech. Jednalo se tedy o jedno z nejčastějších provinění, kterého se zadavatelé dopouštěli. Z toho u 4 pochybení ÚOHS rozdal pokuty. S046/11 40 000,- S170/11 150 000,- **S111/10 300 000,-** S060,113/11 30 000,- (plus povinnost uhradit náklady řízení 30 000,-). U třech zbylých pochybení (S062/11, S059/11, S430,446/10) byly zadavatelé povinni zaplatit náklady řízení ve výši 30 000,- Kč a ÚOHS bylo zrušeno předmětné zadávací řízení (Rudolecký, 2010).

Tento případ byl vybrán, protože u něj byla ÚOHS udělena nejvyšší pokuta, která byla potvrzena i rozhodnutím druhé instance (Rudolecký, 2010).

Účastníky správního řízení jsou zadavatel (Lesy České republiky, s. p.) a vybraný uchazeč (OFFICE DEPOT s. r. o.). Jedná se o nadlimitní veřejnou zakázku „Dodávky kancelářského materiálu“, která byla zadána v otevřeném řízení a uveřejněna v informačním systému o veřejných zakázkách 28. 8. 2009 evidenční číslo 60035589 a v Úředním věstníku Evropské unie 27. 8. 2009 evidenční číslo 2009/S166-240187 (Rudolecký, 2010).

Předmětem veřejné zakázky bylo dodání kancelářského materiálu a poskytnutí doplňkových služeb. Jako hodnotící kritérium byla zadavatelem stanovena nejnižší nabídková cena. K prokázání ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů zadavatel mimo jiné požadoval obrat uchazeče za poslední 3 účetní období, který v žádném z těchto období nesměl klesnout pod 100 milionů Kč. Zadavatel ve lhůtě pro podání nabídek obdržel 5 nabídek. Na základě nesplnění profesních a technických kvalifikačních kritérií byla jedna nabídka vyloučena. Jako nejvhodnější byla hodnotící komisí vybrána nabídka společnosti OFFICE DEPOT s. r. o.. 29. 10. 2009 bylo uchazečům oznámeno rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky (Rudolecký, 2010).

10. 9. 2009 obdržel Úřad pro ochranu hospodářské soutěže podnět k přezkoumání postupu zadavatele v souvislosti se stanovením ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů. Účastníkům řízení bylo oznámení o zahájení správního řízení doručeno 16. 4. 2010 a tím to dnem bylo správní řízení zahájeno (Rudolecký, 2010).

Dle ÚOHZ ze zákona jasně vyplývá: „*že požadavky zadavatele na kvalifikaci dodavatelů musí mít přímou souvislost s předmětem veřejné zakázky a musí vyjadřovat objektivně odůvodnitelné požadavky na způsobilost uchazečů k jejímu plnění. Stanovení nepřiměřených požadavků na způsobilost uchazečů zadavatele nepřipustně omezuje okruh potencionálních dodavatelů a znemožňuje jim zúčastnit se zadávacího řízení* (Rudolecký, 2010, s. 5).“

Vzhledem k tomu, že mezi zadavatelem a vybraným uchazečem již došlo k podpisu kupní smlouvy, nelze již zjednat nápravu. Zadavateli byla za delikt nepřiměřeného stanovení požadovaného obratu, který neodpovídá druhu, rozsahu a složitosti předmětu dané VZ, v rámci prokázání ekonomického a finančního kvalifikačního kritéria udělena **pokuta ve výši 300 000,- Kč**. Tato pokuta byla potvrzena i II. instancí v druhostupňovém rozhodnutí R167/10 a není možné se proti ní odvolat (Rudolecký, 2010).

3.3.3 Vyhodnocení dané chyby

U základních kvalifikačních a profesních kvalifikačních předpokladů je zákonem jasné stanoveno, jak se prokazuje jejich plnění (ať už se jedná o výpis z Rejstříku trestů či potvrzení různých orgánů a organizací). Ovšem u ekonomických a finančních předpokladů to jasné stanoveno není. Jak je uvedeno výše, v zákoně je napsáno, že zadavatel **může požadovat** dané doklady, ale i jiné, zákonem blíže nespecifikované, což zadavateli poskytuje jistou volnost. Tu může zadavatel využít v rámci chtěné či nechtěné diskriminace určitého dodavatele. Z tohoto důvodu je proto žádoucí, aby zadavatel věnoval velkou pozornost právě vhodnému nastavení ekonomických a finančních kvalifikačních kritérií a snažil se je nastavit tak, aby co nejvíce odpovídaly povaze dané veřejné zakázky a nebyly diskriminační pro určitého dodavatele.

Z toho vyplývá, že zákon je v oblasti ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů benevolentní a zadavatelé VZ toho využívají při jejich stanovování. Jedná se tedy o chybu, která vzniká z důvodu nedostatečné úpravy dané oblasti v zákoně, tedy o **chybu vnější**. Přestože je tato oblast v legislativě nedostatečně upravená, zadavatel je povinen stále dodržovat tři základní zásady uvedené v § 6 a na základě toho rozhodl i ÚOHS.

V tomto případě je možné zadavateli doporučit, aby dané předpoklady vždy stanovil s ohledem na předmět zakázky a na její cenu tak, aby nezvýhodňovaly některého z uchazečů.

Toto pochybení má opět zásadní vliv na transparentnost celého procesu, protože nelze vyloučit, že pokud by zadavatel postupoval v souladu se zákonem mohl by obdržet i nabídky od jiných uchazečů, kteří by se do VŘ přihlásili, pokud by byly dané předpoklady nastaveny nediskriminačně.

K této oblasti se váže i další chyba, které se může zadavatel dopustit a to, že nevyloučí uchazeče v případě, že nesplnil požadovanou kvalifikaci. V zákoně č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách je jasné stanoveno, že pokud dodavatel nesplní kvalifikaci

v požadovaném rozsahu, musí být vyloučen z účasti v zadávacím řízení a dostane o tom bezodkladné písemné oznámení.

V tomto případě se jedná o pochybení na straně zadavatele VZ, tedy **chybu vnitřní**. U tohoto pochybení je možno konstatovat, že jde o výrazný zásah do transparentnosti zakázky, neboť pokud uchazeč nebyl za nesplnění kvalifikace vyloučen a dostal možnost kvalifikaci doplnit, nebo se výběrového řízení zúčastnit bez jeho splnění, je tím bezpodmínečně narušeno konkurenční prostředí a výběrové řízení neprobíhá v souladu se zásadami uvedenými v paragrafu § 6 (transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace). Autorka DP se domnívá, že zde je velká pravděpodobnost vzniku prostoru pro korupční jednání, neboť není mnoho důvodů, proč by zadavatel porušoval zákon a daného dodavatele za toto porušení nevyločil.

3.4 Netransparentní nastavení hodnotících kritérií

Jedná se o úmyslné porušování zákona, kdy se nastaví hodnotící kritéria tak, aby vyhovovala předem vybranému dodavateli. Většinou se jedná o případy, kdy je jako hlavní hodnotící kritérium nastavena ekonomická výhodnost nabídky. V tomto případě zadavatel stanovuje dílčí hodnotící kritéria.

Ze zadávací dokumentace musí být jasně patrné, co a jak se bude hodnotit a jaká váha je přidělena jednotlivým kritériím. Zadavatel nesmí zatajit jaké parametry a jakým způsobem budou jednotlivá kritéria hodnocena.

3.4.1 Zákonná úprava

Základním hodnotícím kritériem pro zadání veřejné zakázky je buď ekonomická výhodnost nabídky, nebo nejnižší nabídková cena. Zadavatel zvolí základní hodnotící kritérium podle složitosti a druhu VZ a uvede je ve výzvě nebo oznámení o zahájení zadávacího řízení (Zákon, 2006).

Pokud zadavatel zadává VZ a základní hodnotící kritérium je ekonomická výhodnost nabídky stanovuje, dílčí hodnotící kritéria tak, aby vyjadřovala vztah mezi cenou a užitnou hodnotou (Zákon, 2006). Dílčími hodnotícími kritérii jsou dle zákona (2006, s. 36) zejména: „*nabídková cena, kvalita, technická úroveň nabízeného plnění, estetické a funkční vlastnosti, vlastnosti plnění z hlediska vlivu na životní prostředí, vliv na zaměstnanost osob se zdravotním postižením, provozní náklady, návratnost nákladů, záruční a pozáruční servis, zabezpečení dodávek, dodací lhůta nebo lhůta dokončení.*“

Těmto dílčím hodnotícím kritériím zadavatel přiřadí určitou váhu (například v %), u jednotlivých kritérií může být tato váha shodná. Pokud zadavatel není schopen kritériím přiřadit určitou váhu, uvede je v sestupném pořadí podle významu, který jim přisuzuje. Zadavatel tato kritéria musí uvést v oznámení či výzvě o zahájení zadávacího řízení nebo v zadávací dokumentaci (Zákon, 2006).

3.4.2 Příklad z praxe

K tomuto pochybení došlo u sledovaného vzorku správních řízení u ÚOHS celkem k pěti případům S082/11 (zadavatel městská část Praha 2), **S329/11 (zadavatel Ministerstvo zemědělství)**, S238/10 (zadavatel Zdravotnická záchranná služba Ústeckého kraje), S500/10 (zadavatel statutární město Havířov), S072/11 (zadavatel Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví) u všech těchto případů jsou zadavatelé VZ povinni zaplatit náklady řízení a ÚOHS zrušil předmětné zadávací řízení.

Autorka se rozhodla rozpracovat případ, kdy došlo k pochybení ze strany Ministerstva zemědělství, tedy se jednalo o veřejného zadavatele Českou republiku.

V tomto případě vystupuje zadavatel (Česká republika, Ministerstvo zemědělství), vybraný uchazeč (VIZEUM Czech Republic s.r.o.) a navrhovatel (MÉDEA a.s.). Jedná se o nadlimitní veřejnou zakázku „Zajištění inzertní kampaně pro regionální potraviny v roce 2011“. Tato zakázka byla zadána v otevřeném řízení. Dne 25. 3. 2011 bylo vyvěšeno oznámení v informačním systému o veřejných zakázkách evidenční číslo 60057913

a v Úředním věstníku Evropské unie uveřejněno 29. 3. 2011 evidenční číslo 2011/S 61-099013 (Rudolecký, 2011b).

Zadavatel vymezil předmět této veřejné zakázky „jako realizaci efektivní inzertní kampaně (servisu) s cílem informovat pomocí vhodných mediálních nosičů spotřebitele o benefitech, které jim regionální potraviny přináší a zvýšit povědomí laické i odborné veřejnosti o značce „Regionální potravina“ a napomoci tak zvyšování loajality veřejnosti k regionálním produktům. (Rudolecký, 2011b, s. 2).“

Požadavkem zadavatele bylo vytvoření tzv. „Mediálního plánu“, který bude podrobně specifikovat předmět plnění této VZ a bude předmětem hodnocení při výběru nejvhodnější nabídky. Pro zadání VZ stanovil zadavatel jako základní hodnotící kritérium ekonomickou výhodnost nabídky a zvolil si následující dílčí hodnotící kritéria. Kvalita a šíře předloženého „Mediálního plánu“ váha 70 % a celková nabídková cena v Kč bez DPH váha 30 % (Rudolecký, 2011b).

Hodnotící kritérium „Kvalita a šíře předloženého Mediálního plánu“ bylo hodnoceno podle následujících bodů. Jedná se o strategickou správnost kampaně, kvalitu a rozsah nabízeného inzertního prostoru a dosažení efektivity mediálního mixu, kvalita a rozsah nabízeného PR prostoru. Dne 10. 5. 2011 byl v rámci dodatečných informací zodpovězen dotaz, zda je možné využít outdoorovou reklamu, odpověď je následující: outdoorová reklama není vyloučena – rozhodnutí o eventuální aplikaci je ponecháno na rozhodnutí zájemce (Rudolecký, 2011b).

Nabídka navrhovatele celkově obsadila druhé místo. Při hodnocení podle kritéria nejnižší nabídkové ceny se umístila s 26,33 body na třetím místě. S 64,40 body z kritéria „Kvalita a šíře předloženého Mediálního plánu“ obsadila druhé místo. Z tohoto kritéria získal vybraný uchazeč 70 bodů, což je maximální počet a při hodnocení nabídky dle nejnižší nabídkové ceny získal 24,03 bodů, což ho řadí na páté místo (Rudolecký, 2011b).

„Zadávací dokumentace by měla být zpracována dostatečně kvalitně a s náležitou pečlivostí tak, aby na jejím základě bylo možné podat odpovídající a vzájemně porovnatelné nabídky. Údaje uvedené zadavatelem v zadávací dokumentaci musí být

dostatečně konkrétní, jednoznačné a přesné, na straně uchazečů nesmí vzniknout jakákoliv interpretační nejistota (Rudolecký, 2011b, s. 6). “

U dílčích hodnotících kritérií má každý uchazeč právo být předem informován o preferencích, které zadavatel má a také o skutečnosti, jaké aspekty z jeho nabídky a jakým způsobem budou zadavatelem hodnoceny (Rudolecký, 2011b).

Požadavek na „Kvalitu a šíři předloženého Mediálního plánu“ měl být řádně a transparentně vymezen, protože tomuto dílčímu hodnotícímu kritériu je zadavatelem přidělená váha 70 % a je proto při výběru nejvhodnější nabídky rozhodující. Zadavatel ho měl proto co nejpodrobněji specifikovat. Protože druhé kritérium „Celková nabídková cena v Kč bez DPH“ přisoudil váhu pouze 30% (Rudolecký, 2011b).

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže podle ustanovení §118 odstavce 1 zákona o veřejných zakázkách jako opatření k nápravě **ruší předmětné zadávací řízení**, protože na základě šetření dospěl k závěru, že dílčí hodnotící kritérium nebylo stanoveno způsobem, který by umožnil při hodnocení nabídek dodržet zásadu transparentnosti. A ukládá zadavateli povinnost uhradit **náklady řízení ve výši 30 000,- Kč** (Rudolecký, 2011b).

3.4.3 Vyhodnocení dané chyby

Jedná se o chybu vnitřní, protože zadavatel musí jednotlivá dílčí kritéria stanovit tak, aby při jejich hodnocení mohlo být dodrženo pravidlo transparentnosti v zadávacím řízení, protože pokud tak neučiní, může zásadně ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky.

Je tedy třeba tato dílčí kritéria podrobně vymezit i s tím, co konkrétně se bude hodnotit. Je vhodné mít dílčí kritérium specifické, protože pokud je obecné, je velmi těžké posoudit, jak se bude dané kritérium hodnotit. Pokud zadavatel zvolí více dílčích kritérií, musí být ze zadávací dokumentace jasné, jakou váhu má které kritérium. Tedy jakou váhu přikládá zadavatel jednotlivým kritériím. Tyto váhy by měly reálně odpovídat důležitosti jednotlivých kritérií a vždy dbát důraz na transparentnost.

U tohoto pochybení je opět značný vliv na transparentnost. Pokud jsou kritéria úmyslně nastavená na určitou firmu, nebo uchazeči dopředu neznají hodnocení, má to na transparentnost zásadní vliv, neboť, nabídky jednotlivých uchazečů pak nemohou být hodnoceny tak, aby byla dodržena zásada transparentnosti.

V praxi zadávání VZ není výjimečné ani další pochybení na straně zadavatele a to v případě, že neoprávněně zamění kvalifikační kritéria za kritéria hodnotící. A to i přesto, že zákon tyto dvě kategorie velmi striktně rozděluje a popisuje, co může být v které oblasti bráno za vhodné kritérium. V tomto případě jde o jasné pochybení na straně zadavatele, tedy **opět o chybu vnitřní**.

3.5 Diskriminační nastavení předmětu zakázky

K pochybení zadavatele při stanovování předmětu zakázky dochází zejména tak, že zadavatel uvede konkrétní názvy značek či produktů, které jsou specifické pro určitého dodavatele v rámci zadávací dokumentace, aniž by to bylo odůvodněno předmětem dané VZ.

3.5.1 Zákonná úprava

§ 44 Zadávací dokumentace odstavec 9, zákona č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách (2006, s. 20) stanoví, že: *„Není-li to odůvodněno předmětem veřejné zakázky, nesmí zadávací dokumentace, zejména technické podmínky, obsahovat požadavky nebo odkazy na obchodní firmy, názvy nebo jména a příjmení, specifická označení zboží a služeb, které platí pro určitou osobu, popřípadě její organizační složku za příznačné, patenty na vynálezy, užité vzory, průmyslové vzory, ochranné známky nebo označení původu, pokud by to vedlo ke zvýhodnění nebo vyloučení určitých dodavatelů nebo určitých výrobků.“*

Odkaz nebo název výrobku lze připustit pouze ve výjimečných případech – pokud vymezení VZ pouze technickým popisem není dostatečně přesné a srozumitelné. V jiném případě nesmí zadávací dokumentace obsahovat údaje uvedené v odstavci výše.

3.5.2 Příklad z praxe

Tato chyba se ve zkoumaném vzorku vyskytla v pěti případech (S068/11, **S355/10**, S295/11, S100/11, S303/10). Ve všech případech ÚOHS přistoupil ke zrušení zadávacího řízení a uložil zadavateli povinnost zaplatit náklady řízení.

Účastníky tohoto správního řízení jsou zadavatel (kraj Vysočina) a navrhovatel (SANDOZ s. r. o.) a VZ „Dodávka látek s antibiotickým účinkem“ zadaná v otevřeném řízení (Rudolecký, 2011ch).

Zadavatel obdržel 7 nabídek, z čehož jednu nabídku vyloučil z důvodu nedodržení kvalifikace. Protože záměrem zadavatele bylo uzavření rámcové smlouvy s více uchazeči, doporučila hodnotící komise uzavření smlouvy se všemi 6 uchazeči (Rudolecký, 2011ch).

Navrhovatel uvádí, že zadavatel při vymezení předmětu postupoval v rozporu se zákonem, neboť v zadávací dokumentaci uvedl seznam poptávaných látek s antibiotickým účinkem a označil je nejen názvem účinné látky, ale také obchodním názvem konkrétních léčebných přípravků (například přípravek AZITROMYCIN SANDOZ 500 MG POR). Dle navrhovatele lze předmět dané VZ specifikovat i bez použití konkrétních obchodních názvů (například specifikací účinné látky a jejím množstvím, způsobem balení, formou či způsobem podávání atd.), neboť v ČR existuje několik ekvivalentních léčebných přípravků, jejichž zaměnitelnost je akceptována Státním ústavem pro kontrolu léčiv i Evropskou komisí. Navrhovatel se domnívá, že zadavatel v zadávací dokumentaci neumožnil uchazečům nabídnout ekvivalentní přípravky (Rudolecký, 2011ch).

Zadavatel v dodatečných informacích uvedl, že v nabídce bude akceptovat i jiné léčebné prostředky, pokud bude dodržena forma podání přípravku a nebude změněn obsah účinné látky. Na druhou stranu zadavatel poukazuje na skutečnost, že přípravky, ačkoliv mají stejnou účinnou látku, nemusí a ve většině případů ani nemají stejné ostatní látky, proto může být jejich vliv na zdraví pacienta různý. Proto byly v zadávací dokumentaci uvedeny pouze v minulosti prověřené přípravky (Rudolecký, 2011ch).

Pokud předmětem zakázky není odůvodněno použití odkazů nebo specifických označení, nesmí ho zadávací dokumentace obsahovat. Takový odkaz nebo název lze připustit pouze výjimečně a to v případě, že by vymezení předmětu veřejné zakázky provedené technickým popisem nebylo dostatečně přesné a srozumitelné (Rudolecký, 2011ch).

ÚOHS konstatuje, že uvedení odkazů na obchodní názvy konkrétních léčebných přípravků bylo v šetřeném případě nadbytečné, neboť předmět veřejné zakázky zadavatel dostatečně specifikoval pomocí jiných vlastností - druhem a obsahem účinné látky či způsobem podání (Rudolecký, 2011ch).

ÚOHS dospěl k závěru, že zadavatel se dopustil správního deliktu tím, že nevymezil předmět veřejné zakázky v podrobnostech nezbytných pro zpracování nabídky a také tím, že v zadávací dokumentaci uvedl obchodní názvy látek s antibiotickým účinkem. Protože zatím nedošlo k uzavření smlouvy, ÚOHS uložil zadavateli jako opatření k nápravě povinnost zaplatit náklady řízení a ruší zadání VZ (Rudolecký, 2011ch).

3.5.3 Vyhodnocení dané chyby

Existuje zde zákonná mezera, která je zadavateli veřejných zakázek využívána a to bez možnosti postihu. Jedná se o nastavení takových technických parametrů, kterým odpovídá pouze jeden z nabízených produktů. Zpravidla tak bývá zvýhodněn jeden dodavatel a existuje zde možnost vzniku korupčního jednání. V tomto případě by se jednalo o **chybu vnitřní**.

Tato problematika je ovšem zákonem velmi těžko postihnutelná. Při posouzení mezi účelovým porušením zákona a legálním vymezením technických požadavků za účelem zacílení na konkrétní produkt je hranice jen velmi těžko vymežitelná.

Tímto postupem zadavatelé omezují přirozenou konkurenci a také dochází k porušení zákazu diskriminace, pokud je v zadávací dokumentaci přímo uvedený odkaz na název výrobku či jiný údaj, který je specifický pouze pro daný výrobek. Zákonná úprava dost jasně specifikuje, co nesmí být v zadávací dokumentaci použito. Toto pochybení dle

autorky nemá vliv na transparentnost řízení, ale dochází při ní k přímému zvýhodňování některého z dodavatelů a tedy k ovlivnění hospodářské soutěže.

Doporučením pro zadavatele je značná opatrnost při vymezování technických předpokladů a postup při nastavení předmětu nesmí obsahovat diskriminační tendence (vyvarovat se uvádění značek, obchodních názvů a dalších informací, které zákon zakazuje).

3.6 Nevhodný nebo nedostatečný způsob uveřejnění

Zadavatelé VZ většinou chybují především v oblasti nevhodného nebo nedostatečného uveřejnění. Zákon danou problematiku specifikuje dosti podrobně. Tato chyba vede zejména k omezení či znemožnění přístupu potenciálního zájemce k zakázce.

Povinností zadavatele je řádné informovat všechny účastníky o zadávací dokumentaci, průběhu VZ a výsledku výběrového řízení na VZ. Omezení přístupu k informacím může vést k diskriminaci některých uchazečů.

3.6.1 Zákonná úprava

Tato problematika je v zákoně (2006) ošetřena v **§ 146 uveřejňování**. Pokud je zadavatel povinen „*k uveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení, předběžného oznámení, pravidelného předběžného oznámení, oznámení soutěže o návrh, oznámení o výsledku zadávacího řízení, oznámení o zrušení zadávacího řízení nebo soutěže o návrh či jiných údajů* (Zákon, 2006, s. 61)“ uveřejňuje dané informace v informačním systému (pokud se jedná o podlimitní veřejnou zakázku) v informačním systému a Úředním věstníku EU (pokud jde o nadlimitní veřejnou zakázku) pokud se jedná o VZ na služby uveřejňuje se v Úředním věstníku EU jen oznámení o výsledku zadávacího řízení nebo znamení, které se týká soutěže o návrh (Zákon, 2006).

„*Za uveřejnění vyhlášení se považuje uveřejnění všech údajů z vyhlášení doručeného zadavatelem* (Zákon, 2006, s. 61).“ Zadavatel musí použít formuláře, které se vztahují k jednotlivým případům. Velmi důležité je, že zadavatel „*musí být schopen prokázat*

datum odeslání vyhlášení k uveřejnění v informačním systému, popřípadě Úředním věstníku (Zákon, 2006, s. 61)“ k tomu slouží potvrzení o datu vyhlášení (Zákon, 2006).

§ 157 zákona (2006) se týká **informačního systému**, jedná se o informační systém veřejné správy a jeho správcem je ministerstvo. „*Informační systém zabezpečuje*

- i. uveřejňování informací o veřejných zakázkách,*
- ii. vedení seznamu kvalifikovaných dodavatelů,*
- iii. vedení seznamu systému certifikovaných dodavatelů,*
- iv. statistické výstupy o veřejných zakázkách (Zákon, 2006, s. 64-65).“*

§ 147 zákona (2006) se věnuje **způsobům uveřejňování**. Provozovatel informačního systému musí zveřejnit vyhlášení na národní úrovni do 12 dnů, pokud je vyhlášení odesláno pomocí elektronických prostředků pak do 5 dnů.

3.6.2 Příklad z praxe

Toto pochybení se ve vybraném vzorku vyskytlo ve třech případech. U dvou z nich ÚOHS udělil pokuty (u pochybení **S066/11** ve výši 70 000,- Kč a u pochybení S166/11 ve výši 90 000,- Kč). V jednom případě S100/10 zrušil zadávací řízení a udělil povinnost uhradit náklady řízení.

Autorka se rozhodla rozpracovat správní řízení S066/11, protože tento případ je z výše uvedených dle autorky nejzajímavější.

Účastníky tohoto správního řízení jsou zadavatel (Správa silnic Olomouckého kraje, příspěvková organizace) a vybraný uchazeč (H O R S T A V Olomouc, spol. s r. o.). Jedná se o veřejnou zakázku "rekonstrukce silnice III/3707 Brníčko – Kolšov". Tato veřejná zakázka byla zadána ve zjednodušeném podlimitním řízení, které bylo zahájeno výzvou 22. 3. 2010 (Rudolecký, 2011c).

Dne 3. 5. 2010 hodnotící komise stanovila pořadí nabídek dle ekonomické výhodnosti, 4. 5. 2010 zadavatel rozhodl o výběru nejvhodnější nabídky a 31. 5. 2010 s vybraným uchazečem uzavřel smlouvu o dílo (Rudolecký, 2011c).

ÚOHS nabyt dojmu, že zadavatel nedodržel podmínky stanovené zákonem a písemnou výzvou k podání nabídky a k prokázání splnění kvalifikace neuveřejnil po celou dobu trvání lhůty pro podání nabídek (Rudolecký, 2011c).

Veřejný zadavatel je povinen písemnou výzvou vhodným způsobem uveřejnit a to po celou dobu trvání lhůty pro podání nabídek. ÚOHS zjistil, že výzva byla vyvěšena 30. 3. 2010 v administrativní budově zadavatele a sundána byla 16. 4. 2010. Lhůta pro podání nabídek byla zadavatelem stanovena do 21. 4. 2010 do 12:00. Písemná výzva nebyla uveřejněna po celou dobu lhůty pro podání nabídek (Rudolecký, 2011c).

Zadavatel VZ se obhájí nedostatkem místa v prosklené vitríně v administrativní budově a také tím, že podle § 48. odstavec 2 zákona v tehdejší znění, který uvádí, že zadávací dokumentace může být poskytnuta na základě doručené písemné žádosti alespoň 5 dní před uplynutím lhůty k podání nabídek. Výzva byla sejmuta 16. 4. 2010, což bylo právě 5 dní před uplynutím lhůty, kdy mohli uchazeči požádat o poskytnutí zadávací dokumentace. Podle zadavatele to proto nemohlo mít vliv na výběr nejvhodnější nabídky, neboť další uchazeč již o zadávací dokumentaci nemohl dle zákona požádat (Rudolecký, 2011c).

ÚOHS uvádí, že znění poslední věty ustanovení § 48 odst. 2 zákona umožňuje podat nabídku i dodavateli, který nepožádal o poskytnutí zadávací dokumentace nebo si ji nevyzvedl, pokud byla umístěna na veřejně přístupném elektronickém nástroji (Rudolecký, 2011c).

Proto nemohou být vyloučeni uchazeči, kteří podali nabídku bez toho, aby si vyzvedli zadávací dokumentaci, neboť se jedná o bezdůvodné odepírání přístupu k zadávacímu řízení. Účelem poskytnutí zadávací dokumentace rozhodně není redukce počtu zájemců o veřejnou zakázku (Rudolecký, 2011c).

Úřad se neztotožňuje s tvrzením zadavatele VZ, že dřívější sejmутí výzvy nemohlo mít vliv na výběr nejvhodnější nabídky. “ *Jestliže zadavatel výzvu sejmul před koncem lhůty k podání nabídek, de facto tak pro některé zájemce lhůtu pro podání nabídek uměle zkrátil, neboť nelze vyloučit tu variantu, kdy se potenciální zájemce mohl o konání zadávacího řízení dozvědět ze zveřejněné výzvy a nabídku podat, aniž by zadavatele o zadávací dokumentaci požádal* (Rudolecký, 2011c, s. 4). “

Zadavatel nedodržel postup stanovený zákonem, čímž naplnil skutkovou podstatu správního deliktu. Protože již zadavatel s vybraným uchazečem podepsal smlouvu, není již možné dosáhnout nápravy a ÚOHS udělil zadavateli za spáchání daného deliktu (neuveřejnění písemné výzvy k podání nabídky po celou dobu trvání lhůty pro podání nabídek) **pokutu ve výši 70 000,- Kč** (Rudolecký, 2011c).

3.6.3 Vyhodnocení dané chyby

Opět se jedná o chybu na straně zadavatele, tedy **chybu vnitřní**, neboť v zákoně je tato problematika dost podrobně rozpracovaná a nemůže dojít k její nesprávné interpretaci. Doporučením pro zadavatele je ohlídnout si všech zákonem stanovených lhůt pro jednotlivé druhy uveřejnění, tyto lhůty dodržovat a také vhodně uveřejnit písemnou výzvu. Zadavatel také může využít služeb informačního systému, který mu usnadní práci. Pokud zadavatel provede jakoukoliv změnu v oznámení, je nutné, aby ji oznámil všem zájemcům.

Toto pochybení má na transparentnost zásadní vliv, pokud je VZ málo či nevhodně uveřejněna je tím zúžen okruh uchazečů. Ti dodavatelé, kteří o zadání vědět měli, to vědí a ostatní možní uchazeči se o vypsání VZ v mnoha případech ani nedozví. Málo uchazečů znamená velké omezení konkurence. Je to jedna z praktik jak omezit konkurenci a preferovat předem vybrané firmy.

3.7 Netransparentnost při hodnocení jednotlivých nabídek

Hodnocení jednotlivých nabídek uchazečů o VZ bývá velmi častým důvodem k napadení. Může se jednat o napadení z důvodu podezření na podjatost člena hodnotící komise či na nevhodně nastavená hodnotící kritéria. Může se stát, že zadavatel spolupracuje při tvorbě zadávací dokumentace s konkrétním uchazečem, čímž porušuje zásadu rovného zacházení, neboť daný uchazeč má oproti dalším uchazečům velkou výhodu a zvýšenou šanci ve výběrovém řízení uspět.

3.7.1 Zákonná úprava

Hodnocení nabídek provádí hodnotící komise. Podle zákona (2006) je hodnotící komise složená z několika členů (je uveden minimální počet) a to podle výše ceny zakázky a také zda je podle předmětu VZ potřeba odborníků v komisi.

V § 74 zákona (2006), odstavec 7 je popsáno, **co nesmí člen komise**. „Členové hodnotící komise nesmí být ve vztahu k veřejné zakázce a k uchazečům podjati, zejména se nesmí podílet na zpracování nabídky, nesmí mít osobní zájem na zadání veřejné zakázky a s uchazeči je nesmí spojovat osobní ani pracovní či jiný obdobný poměr (Zákon, 2006, s 34).“ O své nepodjatosti učiní jednotliví členové komise písemné prohlášení (Zákon, 2006).

Aby byla hodnotící komise schopná jednání a usnášení se, je potřeba, aby se sešly alespoň dvě třetiny členů, nebo jejich zástupců a hodnotící komise rozhoduje většinou hlasů. O jednání hodnotící komise se vždy sepisuje protokol (Zákon, 2006).

§ 76 zákona (2006) se věnuje **posuzování nabídek**. Hodnotící komise posuzuje nabídky z hlediska splnění zákonných požadavků a požadavků zadavatele, které uvedl v zadávacích podmínkách. Pokud nabídka nesplňuje tyto požadavky, je vyřazena z účasti v zadávacím řízení.

§ 79 zákona (2006) je věnovaný **hodnocení nabídek**. Pokud zadavatel jako hlavní hodnotící kritérium zvolil ekonomickou výhodnost nabídky, hodnotící komise jednotlivé nabídky hodnotí podle dílčích hodnotících kritérií, kterým byly přiděleny váhy podle jejich významu. Ve zprávě o posouzení a hodnocení nabídek musí hodnotící komise objektivně zdůvodnit přiřazení konkrétních hodnot k dílčím kritériím u jednotlivých nabídek. V případě, že komise poruší postup stanovený zákonem, stanoví zadavatel novou hodnotící komisi a nabídky nechá přezkoumat znovu.

Pokud zadavatel jako hlavní hodnotící kritérium zvolil nejnižší nabídkovou cenu, posoudí a seřadí hodnotící komise jednotlivé nabídky podle jejich ceny. Hodnotící komise nebude provádět hodnocení nabídek, pokud má pouze jednu nabídku (Zákon, 2006).

§ 80 zákona zpráva o posouzení a hodnocení nabídek. „*O posouzení a hodnocení nabídek pořídí hodnotící komise písemnou zprávu, která obsahuje seznam posouzených nabídek, seznam nabídek, který byly hodnotící komisí ze zadávacího řízení vyřazeny spolu s uvedením důvodu, popis způsobu hodnocení zbývajících nabídek s odůvodněním, výsledek hodnocení nabídek, popis hodnocení jednotlivých nabídek v rámci všech hodnotících kritérií, a údaj o složení hodnotící komise* (Zákon, 2006, s. 37).“ Tuto zprávu podepíší všichni hodnotitelé, kteří se zúčastnili a bezodkladně ji předají zadavateli VZ. Všem uchazečům musí být umožněno do zprávy o posouzení a hodnocení nabídek nahlížet a pořizovat si kopie (Zákon, 2006).

3.7.2 Příklad z praxe

Toto pochybení se ve vybraném vzorku správních řízení vyskytlo ve 4 případech. Pouze u pochybení **S191/10** udělil ÚOHS zadavateli pokutu. V případě S140/10 zrušil zadání VZ a udělil povinnost zaplatit náklady řízení u S118/11 ruší posouzení a hodnocení nabídek i rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky a zadavatel musí zaplatit náklady řízení, v případě S343/10 ruší rozhodnutí zadavatele v daném zadávacím řízení a ukládá povinnost zaplatit náklady řízení.

Autorka rozpracovala pochybení S191/10, protože v jediném případě byla udělena pokuta, která byla potvrzena i rozhodnutím druhé instance (Rudolecký, 2011d).

Účastníky tohoto správního řízení jsou zadavatel (město Žamberk) a vybraný uchazeč (TESTA s.r.o.) ve veřejné zakázce „Regenerace a revitalizace veř. prostranství včetně veř. zeleně a parkovacích ploch – pěší zóna Žamberk – dodavatel stavby II“. Tato veřejná zakázka byla podána ve zjednodušeném podlimitním řízení dne 5. 10. 2009 (Rudolecký, 2011d).

Základním hodnotícím kritériem byla zvolena ekonomická výhodnost nabídky, dílčí kritéria jsou výše nabídkové ceny v Kč (váha 30 %, 0 – 30 bodů), výše sankce v % z celkové nabídkové ceny za každý den prodlení (váha 40 %, 0 – 40 bodů), délka záruční doby v měsících od 60 do 90 měsíců (váha 15%, 0 – 15 bodů) a splatnost faktur omezena na 21 až 120 dní (váha 15%, 0 – 15 bodů). Zadavatel stanovil místo plnění (centrum města Žamberk) a zahájení plnění VZ na listopad-prosinec 2009. Po uchazeči požaduje týdenní časový harmonogram postupu prací. Dále si vyhradil právo na změnu termínu zahájení, ale pouze s ohledem na uchazečem uvedenou dobu a také na dodržení termínu dokončení 15. 12. 2010 a limitního termínu předání 23. 12. 2010 (Rudolecký, 2011d).

Dne 23. 10. 2009 došlo k vyloučení uchazeče, společnosti AGILE spol. s r. o. Zadavatel k vyloučení uchazeče uvedl, že jeho nabídku považuje za nepřijatelnou, protože nabízí termín v délce trvání 59 týdnů. A protože zadavatel musí dodržet všechny zákonem stanovené podmínky a lhůty, není možné zahájit práce již k datu 2. 11. 2009, jak vyloučený uchazeč navrhuje, pokud by smlouva byla podepsána po tomto datu, vyloučený uchazeč by nevyhověl podmínce odevzdat předmět plnění 23. 12. 2010. A zadavatel by tím porušil podmínky, které má pro přidělení dotace (Rudolecký, 2011d).

ÚOHS pojal podezření, zda nebyl porušen zákon a to v oblasti nepodjatosti členů hodnotící komise a také zda zadavatel postupoval při posuzování nabídky vyloučeného uchazeče vhodně. K podjatosti člena hodnotící komise se zadavatel vyjádřil tak, že „*nepřípustná osobní vazba nemůže být dána sama o sobě pouze tím, že člen hodnotící komise zná z určitého prostředí statutární orgán vybraného uchazeče, resp. Že s tímto vykonává*

společné aktivity, avšak nikoli související s realizací veřejné zakázky (Rudolecký, 2011d, s. 5).“ Dle zadavatele není možné dokázat, že by Ing. Ryan Strnad měl osobní zájem přidělit danou veřejnou zakázku vybranému uchazeči. S vybraným uchazečem ho neváže pracovní smlouva ani smlouva o výkonu funkce statutárního orgánu. A byla stanovena pětičlenná komise, proto nemohl Ing. Ryan Strnad výběr ovlivnit (Rudolecký, 2011d).

Vybraný uchazeč a vyloučený uchazeč mezi sebou uzavřeli smlouvu o dílo. Ze smlouvy mezi vyloučeným a vybraným uchazečem vyplývá, že za provedenou práci vyloučený uchazeč dostane od vybraného uchazeče 12 298 950,- Kč bez DPH, což je mnohem vyšší částka, než jakou by dostal, pokud by získal danou veřejnou zakázku (nabídl realizaci v částce 10 816 868,- Kč bez DPH). Je možné, že i z tohoto důvodu nepodal vyloučený uchazeč námitku proti rozhodnutí (Rudolecký, 2011d).

Vybraný i vyloučený uchazeč si dle ÚOHS v návrhu smlouvy stanovili, že pokud dojde k nepředvídatelným překážkám, mohou požadovat přiměřené prodloužení dodacích lhůt a zadavatel nebude mít nárok na slevu ani náhradu škod. Z toho vyplývá, že ani nabídka vybraného uchazeče nezaručovala dodavateli dodržení limitního termínu pro dokončení VZ. Doba plnění veřejné zakázky nebyla předmětem hodnotících kritérií, a proto neměl mít vliv na výběr nejvhodnější nabídky (Rudolecký, 2011d).

Vyloučený uchazeč ve své nabídce uvedl následující – výše nabídkové ceny v Kč bez DPH 10 816 868,-, výši sankce v % z celkové nabídkové ceny za každý den prodlení 100 %, 90 měsíců dlouhou záruční lhůtu a splatnost faktur 120 dní. Vybraný uchazeč – nabídková cena v Kč bez DPH 18 151 078,-, výši sankce v % z celkové nabídkové ceny za každý den prodlení 65 %, záruční dobu 90 měsíců a splatnost faktur 120 dní (Rudolecký, 2011d).

Z toho vyplývá, že pokud by nabídka uchazeče nebyla vyloučena, umístila by se na prvním místě jako ekonomicky nejvhodnější (Rudolecký, 2011d).

Zadavatel nedodržel postupu daný paragrafem 76 odst. 1 zákona, protože hodnotící komise vyloučila uchazeče i přesto, že jeho nabídka splňovala veškeré požadavky stanovené zákonem i veškeré požadavky, které si stanovil zadavatel (Rudolecký, 2011d).

Předseda hodnotící komise byl ve vztahu k jednomu z uchazečů podjatý, tím pádem postup komise vzbuzuje pochybnosti ohledně objektivního postupu vůči všem uchazečům v průběhu zadávacího řízení. K námitce zadavatele, že Ing. Ryan Strnad byl pouze jedním z 5 členů komise ÚOHS dodává, že zákon stanoví povinnosti jednotlivým členům hodnotící komise, ovšem nikoli hodnotící komisi jako celku (Rudolecký, 2011d).

Za spáchání správních deliktů bezdůvodného vyřazení uchazeče a podjatosti člena komise, protože již došlo k podpisu smlouvy a není již možná jiná náprava, uložil ÚOHS zadavateli **pokutu ve výši 250 000,- Kč**. Toto rozhodnutí bylo potvrzeno i v druhém stupni rozhodnutím R031,076/2011 a není možné se proti němu již odvolat (Rudolecký, 2011d).

3.7.3 Vyhodnocení dané chyby

V tomto případě se jedná o jasné pochybení na straně zadavatele, tedy o **chybu vnitřního** charakteru. Zadavateli je možné doporučit důkladnou specifikaci hodnotících kritérií a jejich vah a to při hodnocení jednotlivých nabídek dodržet. Pokud je některý z členů hodnotící komise podjatý jako v uvedeném případě, měl by být člen komise vyměněn a zadavatel by měl zajistit nové hodnocení nabídek.

Toto pochybení má dle autorky zásadní vliv na transparentnost, neboť pokud jednotlivé nabídky nejsou hodnoceny transparentně, nemůže o tom být pochyb. Hlavní příčinu netransparentnosti lze spatřovat hlavně v možnosti měnění hodnotících kritérií a jejich vah při hodnocení jednotlivých nabídek či jejich nezveřejnění. Je zde značný vliv na transparentnost, neboť základní činností hodnotící komise by mělo být podrobné popsání způsobu hodnocení nabídek.

3.8 Nedodržení zákonem stanovených lhůt

Zadavatelé se dopouštějí chyb s nedodržením stanovených lhůt podle www.compet.cz velmi často i přesto, že tato problematika je v zákoně velmi konkrétně specifikovaná. Lhůt je stanoveno relativně mnoho, ale zadavatel se v dané problematice v zákoně musí

orientovat, protože tam jsou uvedeny všechny lhůty platné pro jednotlivé úkony zadavatele i pro jednotlivé druhy zadavatelů a zakázek. ÚOHS možná z tohoto důvodu v této oblasti rozdává velmi často pokuty.

3.8.1 Zákonná úprava

Zákon 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách (2006) se problematice stanovování lhůt věnuje velmi podrobně a konkrétně hned v několika oblastech.

Lhůty platné pro veřejného zadavatele § 39 – všechny lhůty musí být vždy stanoveny s ohledem na předmět VZ. Lhůty pro doručení žádostí o účast ve výběrovém řízení a doručení dokladů, jež prokazují splnění kvalifikačních kritérií, nesmí být u nadlimitních veřejných zakázek kratší než 37 dní (u soutěžního dialogu), nebo nesmí být kratší než 15 dní (v případě užšího řízení či jednacího řízení s uveřejněním) pokud je k tomu objektivní důvod, jinak platí lhůta 37 dní. U podlimitních veřejných zakázek je lhůta 15 dní nebo snížená lhůta 10 dní (v případě užšího řízení či jednacího řízení s uveřejněním) pokud je k tomu opět objektivní důvod (Zákon, 2006).

Lhůty pro podání nabídek jsou u nadlimitních VZ stanoveny na období minimálně 52 dní (u otevřeného řízení), minimálně 40 dní (v případě užšího řízení) nebo minimálně 10 dní (u užšího řízení, pokud jsou objektivní důvody). U podlimitních VZ období minimálně 22 dnů (u otevřeného řízení), minimálně 15 dní (v užším řízení a zjednodušeném podlimitním řízení) nebo je zde podmínka minimálně 7 dní (v užším řízení a zjednodušeném podlimitním řízení, pokud k tomu jsou objektivní důvody) (Zákon, 2006).

Lhůty platné pro sektorového zadavatele § 41 – i pro sektorového zadavatele musí být lhůty stanoveny vždy s ohledem na předmět dané VZ. V zákoně je stanovena lhůta pro podání žádostí o účast ve výběrovém řízení u nadlimitních zakázek, spolu s podmínkou doručení požadovaných dokladů, ke splnění kvalifikace, na minimálně 37 dní nebo na 20 dní (pokud jsou objektivní důvody). Lhůta pro podání nabídek, nesmí být kratší než 52 dní (Zákon, 2006).

Pokud se jedná o užší řízení nebo jednací řízení s uveřejněním, může být lhůta pro podání nabídek stanovena na základě dohody mezi všemi účastníky a tato lhůta musí platit shodně pro všechny. Lhůty začínají běžet vždy dnem, který následuje po dni, kdy bylo zahájeno zadávací řízení.

Zadávací lhůta § 43 – tuto lhůtu stanovuje zadavatel s ohledem na druh zadávacího řízení a předmět veřejné zakázky. *„Zadavatel je povinen v oznámení či výzvě o zahájení zadávacího řízení stanovit délku zadávací lhůty nebo její konec datem.“* Zákon vymezuje průběh zadávací lhůty takto: *„Zadávací lhůta začíná běžet okamžikem skončení lhůty pro podání nabídek a končí datem doručení oznámení zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky (Zákon, 2006, s. 19).“* Pokud jsou podány námitky nebo zadavatel nesmí uzavřít podle toho to zákona smlouvu, zadávací lhůta přestává běžet. Tato lhůta také přestává běžet, pokud je podán návrh na přezkoumání k Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (Zákon, 2006).

Lhůta oznámení o výběru nejvhodnější nabídky § 81 – zadavatel do 5 pracovních dnů zašle oznámení o výběru nejvhodnější nabídky všem zúčastněným (Zákon, 2006).

Lhůta pro uzavření smlouvy § 82 – pokud proti rozhodnutí nebyly v zákonem stanovené lhůtě podány námitky, podepíše zadavatel s vybraným uchazečem smlouvu do 15 dnů (Zákon, 2006).

Lhůta pro podání námitek § 110 – námitku je možné vznést proti všem úkonům, které provedl zadavatel. Stěžovatel musí námitku doručit zadavateli do 15 dnů ode dne, kdy se dozvěděl o domnělém porušení zákona, ale nejpozději do uzavření smlouvy (Zákon, 2006).

Je možné vznést i námitky k zadávacím podmínkám a to do 5 dnů od skončení lhůty pro podání nabídek. Pokud chce dodavatel podat námitku proti vyloučení z účasti na zadávacím řízení nebo proti rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky, musí jí podat do 15 dnů od doručení oznámení (Zákon, 2006).

Před uplynutím lhůt pro podání námitek nesmí zadavatel uzavřít smlouvu. *„Námitky se podávají písemně. V námitkách musí stěžovatel uvést, kdo je podává, proti kterému úkonu*

zadavatele směřují a v čem je spatřováno porušení zákona (Zákon, 2006, s. 50). “ Zde jsou jasně stanoveny požadavky na námitky, pokud je stěžovatel nesplní, zadavatel jeho stížnost nebere v potaz (Zákon, 2006).

Lhůta pro uveřejňování § 147 - zadavatel může uveřejnit vyhlášení VZ v Úředním věstníku pomocí Úřadu pro úřední tisky, spolu s vyhlášením k uveřejnění v informačním systému nebo přímo pomocí informačního systému. Pokud postupuje tak, že využije informačního systému, ten zajistí uveřejnění i pomocí Úřadu pro úřední tisky (Zákon, 2006).

Provozovatel informačního systému uveřejní vyhlášení do 12 dnů (pokud se jedná o zaslání pomocí elektronických prostředků, pak je lhůta stanovena na 5 dní) ode dne odeslání zadavatelem (Zákon, 2006).

Uchovávání dokumentace § 155 – zadavatel má povinnost archivovat dokumentaci. Jedná se o souhrn všech dokumentů, k jejichž pořízení došlo v průběhu zadávacího řízení, tak jak to vyžaduje zákon o veřejné zakázce i záznamy, které byly provedeny elektronicky po dobu 5 let od uzavření smlouvy (Zákon, 2006).

3.8.2 Příklad z praxe

Na stránkách www.compet.cz je mnoho pochybení týkajících se oblasti nedodržení zákonem stanovených lhůt. Toto pochybení je nejčastější ze všech, ve vybraném vzorku správních řízení ÚOHS se vyskytlo hned v 8 případech a v 7 z nich udělil ÚOHS zadavateli pokutu. U S489/10 se zadavatel dopustil správního deliktu tím, že neprodloužil lhůtu pro podání nabídek, ačkoliv provedl úpravy v uveřejněném vyhlášení, za což mu ÚOHS udělil pokutu ve výši 700 000,- Kč a tuto pokutu potvrdil i rozhodnutím druhé instance R087/11.

S097/11 u tohoto případu zadavatel nestanovil lhůtu pro podání žádosti o zadávací dokumentaci s ohledem na předmět veřejné zakázky. Tento postup mohl podstatně ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky a zadavatel již uzavřel smlouvu s vybraným uchazečem, proto

již není možné použít jiný nápravný prostředek, proto ÚOHS udělil zadavateli pokutu, kterou stanovil ve výši 100 000,- Kč. S125/10 150 000, zadavatel zkrátil lhůtu pro podání nabídek o 5 dnů, ačkoliv neumožnil neomezený a přímý dálkový přístup k zadávací dokumentaci a z tohoto důvodu ÚOHS zrušil zadávací řízení a zadavatel musí zaplatit náklady řízení.

S121/11 zadavatel nedodržel lhůtu 10 dnů pro odeslání písemného rozhodnutí o námitkách, za což mu ÚOHS udělil pokutu ve výši 40 000,- Kč, ke stejnému pochybení došlo i v případě S389/10, kde ÚOHS udělil pokutu 50 000,- Kč.

S003/11 zadavatel námitku odmítl a důvodem k odmítnutí mělo být, že navrhovatel neuvedl, jaká újma mu byla způsobena tím, že zadavatel podle navrhovatele domněle porušil zákon. Při vyřizování námitek tedy postupoval v rozporu se zákonem a za toto pochybení dostal pokutu ve výši 30 000,- Kč. S135/11, při vyřizování námitek postupoval zadavatel v rozporu se zákonem, za což mu ÚOHS udělil pokutu ve výši 30 000,- Kč. S229/10 zadavatel odmítnul námitky uchazeče Blue Style s. r. o., přestože obsahovaly všechny náležitosti, ÚOHS mu udělil pokutu ve výši 30 000,-.

Autorka rozpracovala správní řízení S121/11, protože v něm jako zadavatel vystupuje Liberecký kraj. Dále také proto, že se jedná o chybu, která se vztahuje k námitkám a lhůtám, které se k nim ze zákona vážou, což bylo velmi časté pochybení ze strany zadavatelů.

V tomto správním řízení vystupuje pouze zadavatel (Liberecký kraj) a jedná se o veřejnou zakázku „III/28724 Malá Skála – Frýdštejn, rekonstrukce silnice“, která byla zveřejněna v informačním systému o veřejných zakázkách dne 17. 8. 2010 pod evidenčním číslem 60048777 (Rudolecký, 2011e).

Návrh na přezkoumání úkonů zadavatele podala společnost EUROVIA CS, a.s. Návrh ÚOHS obdržel 11. 2. 2011 a tímto dnem zahájil správní řízení. Základním hodnotícím kritériem je ekonomická výhodnost, nabídková cena 70 % a doba realizace výstavby 30 % (doba realizace 50 % a dopravní omezení 50 %) a ve stanovené lhůtě obdržel nabídku od deseti uchazečů (Rudolecký, 2011e).

Uchazeči dne 4. 1. 2011 obdrželi oznámení o výběru nejvhodnější nabídky ze dne 23. 12. 2010. Společnost EUROVIA CS, a. s. dne 17. 1. 2011 podala námitky proti rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky. Dne 1. 2. 2011 bylo společnosti doručeno rozhodnutí zadavatele o námitkách ze dne 26. 1. 2011, přičemž zadavatel podaným námitkám v plném rozsahu nevyhověl (Rudolecký, 2011e).

Z dokumentace, která byla Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže předložena, byla odůvodněná pochybnost o souladu postupu zadavatele se zákonem. Zadavatel rozhodl dne 26. 1. 2011 o námitkách společnosti EUROVIA CS, a. s. a odeslal ho až dne 31. 1. 2011, přičemž námitku obdržel již 17. 1. 2011 (Rudolecký, 2011e).

Podle zákona má zadavatel přezkoumat podané námitky v plném rozsahu a do 10 dnů od obdržení námitek odeslat písemné vyjádření. V tomto případě došlo k porušení a ze strany zadavatel k nedodržení lhůty 10 dnů (Rudolecký, 2011e).

ÚOHS rozhodl, že se zadavatel dopustil deliktu tím, že nedodržel lhůtu 10 dnů pro odeslání písemného rozhodnutí o námitkách a za to mu uložil **pokutu ve výši 40 000,- Kč**, tato pokuta má plnit dvě základní funkce funkci preventivní - předcházení porušování zákona a funkci represivní - postih za porušení povinností stanovených zákonem (Rudolecký, 2011e).

3.8.3 Vyhodnocení dané chyby

Dle autorky je dopouštění se chyby v nedodržení termínu absolutně nepochopitelným pochybením ze strany zadavatele. Opět se tedy jedná o **chybu vnitřní**. Zákon lhůty specifikuje jasně, a proto je na zadavateli hlídat si je a dodržet je. Není zde možná špatná interpretace zákona ani jiné pochybení, jde zcela jistě o chybu na straně zadavatele VZ. ÚOHS v této oblasti rozdává stále velkou spoustu pokut, jak je uvedeno výše.

Jedná se o systémovou chybu, kde zřejmě nejsou jasně stanoveny kompetence a odpovědnosti v organizaci zadavatele, což může vést právě ke vzniku těchto chyb. Z toho

vyplývá i doporučení pro zadavatele, tedy jasně stanovit kompetence a odpovědnost svým zaměstnancům a trvat na dobré znalosti lhůt uvedených v zákoně a jejich dodržování.

Toto pochybení nemá dle názoru autorky vliv na transparentnost, neboť to, že zadavatel nedodrží některou z lhůt, neovlivní transparentnost. Ovšem některé ze zákonem stanovených lhůt, mohou mít vliv na výběr nejvhodnější nabídky a dodavatele.

3.9 Nesprávný výběr druhu zadávacího řízení ze strany zadavatele

Podmínky pro použití jednotlivých druhů zadávacích řízení jsou zákonem podrobně specifikovány a upraveny. I přesto často dochází k tomu, že zadavatel zvolí nesprávný typ zadávacího řízení. Autorka DP se domnívá, že k této chybě dochází především proto, že je v zákoně tato problematika značně komplikovaná a obsáhlá. Pokud zadavatel použije nesprávný typ zadávacího řízení, může tím znemožnit či omezit přístup možných uchazečů o zakázku.

3.9.1 Zákonná úprava

Zákon přesně stanovuje, za jakých podmínek je nutné použít konkrétní typ zadávacího řízení. V zákoně je uvedeno šest typů zadávacího řízení (otevřené řízení, užší řízení, jednací řízení s uveřejněním, jednací řízení bez uveřejnění, soutěžní dialog, zjednodušené podlimitní řízení). Tato problematika je zpracována v podkapitole 2.3.1, jsou zde uvedeny druhy zadávacích řízení spolu se stručným popisem. Jedná se o velmi obsáhlou problematiku, proto je v ní uveden pouze stručný výpis druhů zadávacího řízení, bez podmínek jejich použití.

V práci je rozpracován pouze příklad, kdy zadavatel použil jednací řízení bez uveřejnění i přesto, že mu zákon ukládá použít jiný druh zadávacího řízení.

Zákon se dané problematice věnuje v druhé části, Hlavě I v paragrafech 23 – 43 (Zákon, 2006).

3.9.2 Příklad z praxe

Na toto pochybení autorka narazila u dvou případů. Jedním z nich je S021/10, v tomto případě zadavatel neprovedl zadávací řízení, ačkoliv se jednalo o nadlimitní veřejnou zakázku a ÚOHS mu udělil pokutu ve výši 50 000,- Kč. Druhým, z nich je správní řízení **S101/10** v něm zadavatel zadal VZ bez uveřejnění aniž by byly splněny zákonem stanovené podmínky a dostal pokutu ve výši 90 000,-.

Autorka si k rozpracování vybrala druhý z uvedených případů, protože je zajímavý a také se v něm vyskytují vícepráce.

Účastníky tohoto správního řízení jsou zadavatel (statutární město Přerov) a vybraní uchazeči (PSS Přerovská stavební a.s., K+S STAVEBNÍ, s.r.o.). Jedná se o VZ "Stavební úpravy zimního stadionu", jejíž zadání bylo v informačním systému uveřejněno 2. 1. 2009 pod evidenčním číslem 60026678 v užším řízení (Rudolecký, 2011f).

Žádost o účast ve výběrovém řízení podali 4 uchazeči a komise dne 5. 3. 2009 rozhodla, že všechny nabídky jsou úplné a žádnou proto nevyřadila. Jako nejvhodnější vybrala komise nabídku společnosti PSS Přerovská stavební a. s. Zadavatel rozhodl v souladu s doporučením komise a dne 12. 3. 2009 oznámil své rozhodnutí všem uchazečům. Dne 15. 9. 2009 podepsal zadavatel s vybraným uchazečem smlouvu o dílo (Rudolecký, 2011f).

Dne 14. 10. 2009 uzavřel zadavatel s vybraným uchazečem dodatek ke smlouvě, jehož součástí je zvýšení ceny díla z důvodu víceprací o 7 836 946,- bez DPH (k této částce dospěli odečtením nových víceprací v hodnotě 9 241 561, 15 Kč od původních víceprací v hodnotě 1 404 615, 40 Kč). ÚOHS pojal podezření, zda zadavatel postupoval v souladu se zákonem, když daný dodatek uzavřel na základě jednacího řízení bez uveřejnění i přesto, že rozsah víceprací překročil 20 % ceny původní zakázky (Rudolecký, 2011f).

Dne 21. 6. 2010 bylo ÚOHS zahájeno správní řízení. Ve lhůtách stanovených pro vyjádření se žádný z účastníků nevyjádřil (Rudolecký, 2011f).

ÚOHS konstatuje, že zadavatel nepostupoval v souladu se zákonem. Když dodatečné stavební práce zadal v jednacím řízení bez uveřejnění. Podle zákona může zadavatel použít tento druh zadávacího řízení, pokud se jedná o dodatečné služby či stavební práce jsou nezbytné k realizaci původní VZ. Ovšem pouze za podmínek, kdy dodatečné práce zadá stejnému dodavateli, nesmí překročit 20 % původní ceny a dodatečné práce či služby nemohou být technicky ani ekonomicky odděleny od původní VZ (Rudolecký, 2011f).

Pokud v průběhu plnění VZ nastane potřeba realizovat další práce, které nebyly předmětem původní zakázky, jedná se o novou veřejnou zakázku i přesto, že s původní bezprostředně souvisí a musí být podle podmínek stanovených v zákoně zadány jedním z druhů zadávacího řízení. Zadavatel dle zákona má možnost v některých případech tuto VZ přidělit zadavateli, který vyhrál původní VZ na základě dodatku ke smlouvě (Rudolecký, 2011f).

V běžné praxi může docházet k méněpracím i vícepracím současně. Ale při stanovování předpokládané ceny VZ nelze použít rozdíl mezi méně a vícepracemi, neboť o novou VZ se jedná pouze v případě víceprací (Rudolecký, 2011f).

„S ohledem na skutečnost, že v rámci zrealizovaného jednacího řízení bez uveřejnění došlo při stanovení nabídkové ceny k vzájemnému odpočtu méněprací od víceprací, zabýval se Úřad především tím, zda tato skutečnost neměla vliv na oprávněnost použití tohoto druhu zadávacího řízení, resp. zda celkový rozsah předpokládaných dodatečných stavebních prací nepřekročil 20 % ceny původní veřejné zakázky (Rudolecký, 2011f, s. 5).“

ÚOHS dospěl k tomu, že cena víceprací je 22, 398% z původní ceny VZ, čímž zadavatel porušil jednu z podmínek pro použití jednacího řízení bez uveřejnění a nelze vyloučit, že pokud by dané vícepráce byly zadány ve standardním zadávacím řízení, mohl si zadavatel vybrat jinou nabídku, která mohla mít výhodnější podmínky plnění (Rudolecký, 2011f).

„Zadavatel – statutární město Přerov, IČ 00301825, se sídlem Bratrská 34/709, 750 11 Přerov – se při zadávání výše uvedené veřejné zakázky dopustil správního deliktu podle ust. § 120 odst. 1 písm. a) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, tím, že nedodržel postup stanovený v ust. § 21 odst. 2 citovaného

zákona, když veřejnou zakázku na dodatečné stavební práce zadal v jednacím řízení bez uveřejnění, aniž byly splněny podmínky stanovené v ust. § 23 odst. 7 písm. a) citovaného zákona, a na tuto veřejnou zakázku uzavřel dne 14.10.2009 dodatek č. 2 ke smlouvě s vybraným uchazečem, přičemž tento postup mohl podstatně ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky a zadavatel již uzavřel smlouvu s vybraným uchazečem (Rudolecký, 2011f, s. 1).“

Za spáchání daného deliktu, a protože již není možné zjednat nápravu jinou formou, ukládá ÚOHS zadavateli povinnost zaplatit **pokutu ve výši 90 000,- Kč**. Tato pokuta byla rozhodnutím R046/11 v II. instanci snížena na částku 10 000,- Kč (Rudolecký, 2011f).

3.9.3 Vyhodnocení dané chyby

Dle autorky se jedná o **pochybení vnější** a to i přesto, že je tato problematika v zákoně kvalitně a podrobně rozpracována ovšem je velmi komplikovaná na pochopení a z toho důvodu je možné, že se zadavatel dopustí pochybení.

Zadavatel vždy musí splnit všechny zákonem stanovené povinnosti a podmínky při zařazování VZ do jednoho z druhů zadávacích řízení dle zákona. Je nutné, aby měl danou problematiku dobře prostudovanou a nedopouštěl se tak těchto chyb.

Autorka se domnívá, že by bylo lepší tyto kategorie lépe a konkrétněji popsat a stanovit jednotlivé podmínky pro jejich použití srozumitelněji. Je také možné navrhnout snížení kategorií druhů zadávacích řízení, tím by mohlo dojít ke snížení počtu pochybení v této oblasti.

Toto pochybení nemá dle autorky vliv na transparentnost výběrového řízení, ale ovlivňuje konkurenční prostředí.

3.10 Nezákonné vyloučení uchazeče, nezákonné zrušení VŘ

Tato kapitola se zabývá 2 chybami najednou. Jedná se o chyby, které mají společné znaky. Proto jsou uvedeny společně v této kapitole. Jedná se o chyby nezákonného zrušení veřejné zakázky nebo výběrového řízení a bezdůvodného vyloučení uchazeče.

3.10.1 Zákonná úprava

Podle **paragrafu 84** zákona (2006) může zadavatel zrušit výběrové řízení v případě, že ve lhůtě stanovené pro podání nabídek, nebyly žádné nabídky podány nebo byly všechny nabídky ze zadávacího řízení vyloučeny. Pokud vybraný uchazeč neprojevuje součinnost, která je potřebná k uzavření smlouvy nebo smlouvu odmítne podepsat. Dalším důvodem je, že bylo přijato méně nabídek, než byl zadavatelem stanovený počet.

Zadavatel je povinen odeslat písemné oznámení všem známým zájemcům s odůvodněním o tom, že zrušil zadávací řízení do dvou pracovních dnů po přijetí rozhodnutí o zrušení (Zákon, 2006).

Zákon (2006) se v **paragrafu 76** věnuje důvodům, které vedou k možnosti vyloučení uchazeče z VŘ. Nabídka uchazeče musí splňovat všechny zákonem stanovené požadavky a také požadavky, které požadoval zadavatel v zadávacích podmínkách. Nabídka nesmí být nepřijatelná, tedy v rozporu s platnými právními předpisy. Pokud nabídka nesplňuje některý z požadavků, hodnotící komise nabídku vyřadí.

Hodnotící komise má podle odstavce 3, **paragrafu 76** zákona (2006) právo po uchazeči vyžadovat písemné vysvětlení nabídky, pokud obsahuje některé nejasnosti. Pokud se uchazeč nevyjádří do 3 pracovních dnů od doručení žádosti o vysvětlení, opět hodnotící komise uchazeče vyloučí.

V **paragrafu 77** zákona (2006) je uvedena možnost hodnotící komise požádat uchazeče o vysvětlení mimořádně nízké nabídkové ceny. Pokud se uchazeč ve stanovené lhůtě tři pracovních dnů nevyjádří k důvodu mimořádně nízké nabídkové ceny, komise ho vyřadí.

Zde jsou uvedeny možnosti zrušení VŘ i vyloučení uchazeče dle zákona.

3.10.2 Příklad z praxe

S041/11 zadavatel zrušil zadávací řízení, aniž by se v jeho průběhu vyskytly důvody hodné zvláštního zřetele. ÚOHS zrušil rozhodnutí zadavatele o zrušení zadávacího řízení ve věci veřejné zakázky a zadavatel musí zaplatit náklady řízení. U případu S119/11 ÚOHS ruší rozhodnutí zadavatele o vyloučení účastníků sdružení a zadavatel je povinen zaplatit náklady řízení. Ve správním řízení S104/11 došlo opět k nezákonnému vyloučení uchazeče z výběrového řízení a zadavateli byla uložena povinnost zaplatit náklady řízení.

Tento případ autorka DP vybrala záměrně, protože se v něm opět jako zadavatel objevuje statutární město Liberec.

Nezákonné zrušení výběrového řízení

Účastníky tohoto správního řízení jsou zadavatel (statutární město Liberec) a navrhovatel (SYNER, s. r. o.) ve veřejné zakázce „Revitalizace Soukenného náměstí – realizace“. Tato VZ byla zadána v otevřeném řízení a oznámení zveřejněno v informačním systému pod evidenčním číslem 60047789 dne 26. 7. 2010, poté po úpravě dne 13. 8. 2010 a zrušeno uveřejnění dne 7. 1. 2011 (Rudolecký, 2011g).

Zadavatel se dne 21. 12. 2010 rozhodl zrušit zadávací řízení s tím, že nemá dostatek finančních prostředků na realizaci dané VZ a také, že nové vedení města hodlá řešit rekonstrukci náměstí v Liberci koncepčně (Rudolecký, 2011g).

Žádný z uvedených důvodů není dle navrhovatele objektivní a nenastal nezávisle na vůli zadavatele. Navrhovatel podotýká, že vynaložil nemalé finanční, personální a také administrativní prostředky, aby mohl svojí nabídku kvalitně zpracovat a získat VZ (Rudolecký, 2011g).

„Zadavatel – statutární město Liberec, IČ 00262978, náměstí Dr. E. Beneše 1, 460 59 Liberec – nedodržel postup stanovený v § 84 odst. 2 písm. e) zákona č. 137/2006 Sb.,

o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, když zrušil zadávací řízení, aniž by se v jeho průběhu vyskytly důvody hodné zvláštního zřetele, pro které nebylo možné po zadavateli požadovat, aby v zadávacím řízení pokračoval, přičemž tento postup mohl podstatně ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky a dosud nedošlo k uzavření smlouvy (Rudolecký, 2011g, s. 1). “

Zadavatel se dopustil správního deliktu tím, že zrušil zadávací řízení v rozporu se zákonem. Jako opatření k nápravě ruší ÚOHS rozhodnutí zadavatele o zrušení zadávacího řízení a ukládá povinnost uhradit náklady řízení ve výši 30 000,- Kč (Rudolecký, 2011g).

Navrhovatel se dne 5. 1. 2011 obrátil na zadavatele s námitkou o jeho rozhodnutí zrušit dané zadávací řízení, zadavatel námitky nevyřídil, a proto se navrhovatel 28. 1. 2011 obrátil na ÚOHS (Rudolecký, 2011g).

Za spáchání deliktů bezdůvodného zrušení zadávacího řízení a porušení zákona při vyřizování námitek společnosti SYNER, s. r. o. ukládá ÚOHS zadavateli VZ **pokutu ve výši 100 000,- Kč** (Rudolecký, 2011g).

3.10.3 Vyhodnocení dané chyby

Chyba na straně zadavatele, tedy se jedná o **chybu vnitřní**. V zákoně je jasně stanoveno, kdy v jakém případě je možné uchazeče vyloučit i důvody pro zrušení zadávacího řízení. Zadavateli je proto možné doporučit důkladné prostudování těchto důvodů a jejich bezpodmínečné dodržování.

Tato pochybení nemají dle autorky vliv na transparentnost. U nezákonného vyloučení uchazeče jde o omezení rovných podmínek hospodářské soutěže a porušení zásady nediskriminace. V případě nezákonného zrušení VŘ jde pouze o procesní chybu v postupu zadavatele.

4 Nekalé praktiky na straně uchazečů o VZ

I na straně dodavatelů se můžeme setkat s nekalými praktikami. Získat veřejnou zakázku je pro dodavatele velmi zajímavé, protože se většinou jedná o velké peníze a z tohoto důvodu se snaží dodavatelé vymýšlet, jak získat pro sebe alespoň něco. Proto se domlouvají na různých nekalých praktikách – tvoří spolu kartel, neúspěšná firma se stane subdodavatelem úspěšné firmy atp. Tato kapitola bude pouze stručným náhledem na tuto velmi rozsáhlou problematiku.

Podle výroční zprávy ÚOHS patří mezi jednu z priorit vyhledávání a stíhání za kartelové dohody mezi dodavateli. Cílem těchto dohod je určování cen, rozdělení trhu, odběratelů i dodávek. Tyto dohody silně poškozují konkurenční prostředí a mají také závažný dopad na hospodářskou soutěž. Aby ÚOHS dokázal dohody mezi dodavateli odhalit, používá mnoho nástrojů a metod. Jedním z nejdůležitějších nástrojů je tzv. leniency program. Pokud některý z dodavatelů ohlásí antimonopolnímu úřadu zakázanou dohodu mezi dodavateli a dodá důkazy o ní, je mu odpuštěna část nebo celá pokuta (Výroční, 2010).

4.1 Kartel (Bid rigging)

Mezi nejčastější nekalé praktiky na straně uchazečů o veřejné zakázky patří jednoznačně koluzivní kartel. Jedná se o dohodu mezi účastníky výběrového řízení. Hlavním cílem těchto dohod je, aby každá z firem, která se do kartelu zapojí, dosáhla stabilně a s jistotou průměrného zisku (Nývlt, 2005).

Pokud se jedná o kartelovou dohodu v oblasti VZ nazývá se ve většině případů Bid riggingem.

Bid rigging je nelegální praktika. Podniky, u nichž by se dalo očekávat, že si při účasti ve výběrovém řízení na VZ, budou konkurovat, se tajně dohodnou, že zvýší cenu nebo sníží kvalitu zboží. Veřejné organizace předpokládají, že pokud spolu potenciální dodavatelé soutěží, dosáhnou tím lepší užitné hodnoty ve vztahu k ceně. To je pro zadavatele samozřejmě žádoucí, neboť ušetřené zdroje mohou být použity například na nákup jiného

zboží. A u VZ se jedná o peníze daňových poplatníků, pokud je s nimi zacházeno nehospodárně, vede to ke snižování důvěry ve státní složky i v soutěžní postup. Ovšem dosáhnout nižší ceny a lepší kvality pomocí soutěže je možné pouze v případě, že soutěžící jsou čestní a nezávislí (Pokyny, 2006-2010).

4.1.1 Formy Bid rigging

Bid rigging může mít různou formu, ale všechny brání snaze kupujících získat zboží či službu za nejnižší možnou cenu. Velmi často se členové bid riggingu dohodnou, kdo z nich předloží vítěznou cenovou nabídku a v jaké ceně. Samozřejmě, že cena je vyšší, než by byla bez domluvy mezi dodavateli (Pokyny, 2006-2010).

„Schémata bid riggingu často zahrnují mechanismy k rozdělení a distribuci dodatečných zisků obdržených jako výsledek vyšší konečné smluvní ceny mezi spiklenci (Pokyny, 2006-2010, s. 1).“

„I když se jednotlivci a firmy mohou dohodnout na realizaci schémat bid riggingu mnoha způsoby, typicky realizují jednu či více z obvyklých strategií. Tyto techniky se vzájemně nevylučují (Pokyny, 2006-2010, s. 2).“

Krycí nabídky – jednotlivec či firma souhlasí s podáním nabídky, ovšem ta vždy obsahuje předem domluvené znaky, které určují předpoklad výhry určitého vybraného dodavatele. To znamená, že daná nabídka obsahuje příliš vysokou cenu, cenu vyšší než zadá předem vybraný uchazeč, nebo nabídka obsahuje podmínky, které kupující nemůže akceptovat. Tyto krycí nabídky jsou většinou používány k tomu, aby bylo vytvořeno zdání férové soutěže (Pokyny, 2006-2010).

Jednoduchá cenová fixace – při této metodě je vítěz veřejné zakázky znám dopředu. Jedná se o jednoho člena kartelu. Ostatní členové se do výběrového řízení přihlásí, ale jsou předem instruováni, jakou cenu mají nabídnout, ta musí být vyšší než cena „vítězného“ člena. Tato metoda má jednu zřejmou klíčovou vlastnost – vítěz dosáhne vyššího zisku než by dosáhl bez koluzivního kartelu. Tento přebytek rozdělí mezi ostatní členy kartelu a to ať

už přímo nebo tím, že členové kartelu rotují na postu vítěze veřejné zakázky. Další možností jak „odškodnit“ zbylé členy kartelu je to, že vítěz rozdělí dodávku na určité subdodávky, které rozdělí mezi ostatní (Nývlt, 2005).

Utlumení nabídek – jedná se o dohodu mezi dodavateli, při níž jde o to, že někteří z nich souhlasí s tím, že se do určitého výběrového řízení nepřihlásí (Pokyny, 2006-2010).

Pokud některý z dodavatelů souhlasí s tím, že nabídku nepředloží, nebo že podá nabídku prokazatelně horší, může od vítězného dodavatele získat subkontrakt či peněžní „odměnu“, jedná se o takzvanou kompenzační platbu. Díky tomu jsou mezi nimi rozděleny výnosy, které získali nelegálně tím, že své nabídky ocenili výše. Další možností je rotace nabídek, jednou vyhraje první firma dle domluvy a pak další. Realizovat bid rigging lze mnoha způsoby, ovšem některé strategie jsou obvyklé, tato skutečnost může vést k odhalení tohoto nelegálního postupu (Pokyny, 2006-2010).

Rotace nabídek – dodavatelé se domluví, že se budou střídat na postu vítěze (Pokyny, 2006-2010).

Rozdělení trhu – tato metoda je založena na tom, že jsou uchazeči o veřejné zakázky rozděleni na základě geografického umístění. Uchazeč, do jehož geografického místa veřejná zakázka spadá, nabízí vždy nejnižší cenu. Opět z této praktiky těží všichni zúčastnění uchazeči o veřejnou zakázku (Nývlt, 2005).

Fúze – jedná se o to, že se několik dodavatelů spojí, což může, v případě dodržení určitých podmínek, soutěžní úřad povolit. Pokud ovšem tímto spojením nedojde k narušení hospodářské soutěže a soutěžní úřad kontroluje, zda soutěžitelé nejsou díky tomu náchylnější ke koordinovanému jednání (Výroční, 2010).

4.1.2 Příklady z praxe

Pro názornost jsou v této podkapitole uvedeny některé z případů prokázání dodržování nekalých praktik mezi uchazeči o VZ ze strany ÚOHS. Jejich odhalování je velmi komplikované a na povrch vyplave pouze velmi omezená část těchto praktik.

Jednoduchá cenová fixace

Kartelová dohoda výrobců CRT obrazovek. Šest společností (Samsung, Chunghwa, Philips Electronics, Technicolor, Panasonic, Toshiba) na trhu CRT obrazovek se v letech 1998 až 2004 (některé společnosti se na dohodě podílely kratší dobu, což ÚOHS zohlednil při rozdělování pokut) domluvilo, uzavřelo a plnilo kartelovou dohodu na trhu s barevnými obrazovkami pro televizory. ÚOHS udělil členům kartelové dohody pokutu v celkové výši 51,787 milionů Kč (Výroční, 2010).

Členové kartelu se scházeli na jednáních po mnoho let a na těchto schůzkách jednali zejména o cenách a také si na nich vyměňovali citlivé obchodní informace. Účastníci pak kontrolovali dodržování dohodnutých cen. Na základě výše zmíněného leniency programu byla prominuta pokuta společnosti Samsung a o 50 % byla pokuta snížena společnosti Chungwa. Toto rozhodnutí bylo pravomocně potvrzeno (Výroční, 2010).

Dohoda o rozdělení trhu (zákazníků)

Mediální agentury (OMD Chzech, a. s., a MÉDEA, a. s.) uzavřely dohodu o rozdělení zákazníků na území ČR. Uvedené agentury uzavřely a také plnily dohodu o tom, že se zdrží jednání, které by směřovalo k ovlivňování klientů či obchodních partnerů druhé ze smluvních stran. Za tuto dohodu jim ÚOHS uložil pokutu ve výši 7,778 milionů korun a zakázal plnění této dohody v budoucnu (Výroční, 2010).

Krycí nabídka

Bid-rigging v zakázce Vojenské a ubytovací stavební správy (dále jen VUSS) Litoměřice. Jedná se o VZ Provozování ubytoven a provozních středisek, kterou v roce 2006 zadalo

Ministerstvo obrany ČR – VUSS. Jednalo se o prokázanou vzájemnou koordinaci nabídek a za tento prohřešek byla provinilcům uložena pokuta ve výši 4,906 milionu Kč. Ta byla rozdělena mezi zúčastněné společnosti HOKRA Spedition, s.r.o., INZET, s.r.o., PROMINECON GROUP a.s., CBK SHIFT s.r.o. a NATURAL MYSTIC s.r.o. (Výroční, 2010).

Z e-mailové korespondence mezi jednotlivými společnostmi vyplynulo, že vybraný uchazeč (HOKRA Spedition, s. r. o.) koordinoval postup dalších soutěžitelů o zakázku tím, že jim poslal formuláře, v nichž již byla uvedena nabídková cena. Přesně tyto ceny z formulářů se objevily v nabídkách výše jmenovaných uchazečů (Výroční, 2010).

Zneužití dominantního postavení

Druhostupňovým rozhodnutím ÚOHS byla pravomocně uložena nejvyšší pokuta ve výši 254 milionů korun za zneužití dominantního postavení Českým drahám, a. s. Tato společnost v letech 2004 až 2007 uplatňovala „*vůči svým odběratelům rozdílné ceny za služby železniční nákladní dopravy u přeprav se srovnatelnými kalkulačními parametry ovlivňujícími výši nákladů na tyto služby a rovněž i rozdílné výše marží*“ (Výroční, 2009, s. 13)“ a to bez objektivních důvodů (Výroční, 2009).

České dráhy, a. s. znevýhodňovaly některé odběratele tím, že jim stanovily ceny podstatně vyšší než jiným. Nárok na výhodnější podmínky dostaly především společnosti, kterým své služby nabídly konkurenční firmy, čímž České dráhy, a. s. ztížily možnost uplatnění na trhu ostatním železničním dopravcům (Výroční, 2009).

4.1.3 Redukování možnosti vzniku kartelových dohod (Bid riggingu)

Kartel (Bid rigging) vždy vede ke vzniku neefektivností. Jedná se hlavně o růst ceny nebo snižování kvality. To platí i na trhu veřejných zakázek, tady je největším problémem neefektivní využití veřejných prostředků.

„V rámci předpokladů vzniku koluzivního kartelu hraje velmi výraznou roli transparentnost zadávacího procesu. Díky ní se stávají všechny činy členů kartelu viditelné a do určité míry je tak posilována stabilita kartelu. Cestou pro jeho eliminaci je snížení transparentnosti při zadávání veřejných zakázek. Lze konstatovat, že existuje nepřímá úměra mezi transparentností a pobídkami ke vzniku kartelu (Nývlt, 2005, s. 19-20).“

Pokud zadavatel projeví skutečný zájem, je možné částečně redukovat riziko vzniku nekalých dohod mezi uchazeči.

Zadávací řízení je možné nastavit tak, aby bylo redukováno riziko vzniku Bid riggingu. Zadavatel musí:

1. být informován před zadávacím řízením (o potenciálních dodavatelích, produktech, cenách),
2. nastavit VŘ tak, aby byla maximalizována účast skutečně si konkurujících uchazečů (vyhnout se zbytečným omezením, která by mohla vést k regulaci nabízejících),
3. definovat požadavky jasně a vyhnout se tak předvídatelnosti,
4. nastavit VŘ tak, aby došlo k efektivnímu snížení možnosti komunikace mezi uchazeči,
5. pečlivě vybrat kritéria hodnocení VZ,
6. zvyšovat povědomí svých zaměstnanců o možnostech vzniku Bid riggingu v zadávacím řízení a o jeho rizicích (Pokyny, 2006-2009).

Závěr

Korupce, netransparentnost a úplatkářství na straně zadavatelů a firem spolu s bid riggingem na straně uchazečů je fenoménem současné situace s VZ v ČR. Jedná se o velmi obtížně odhalitelný zájmový komplot, který celou společnost připravuje ročně o miliony korun z veřejných prostředků.

Na začátku práce jsou stanoveny tři cíle, na něž se autorka pokusila najít odpověď, čemuž je podřízena i celá struktura práce.

Cíle práce:

Analyzovat legislativní rámec stanovující transparentnost výběrových řízení

Autorka se snažila analyzovat legislativní rámec vztahující se k problematice transparentnosti výběrových řízení na VZ v ČR. Základním stavebním kamenem je zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů a některé další bibliografie poskytující výklad tohoto zákona s komentáři. Dalším důležitým zdrojem jsou různé směrnice a nařízení.

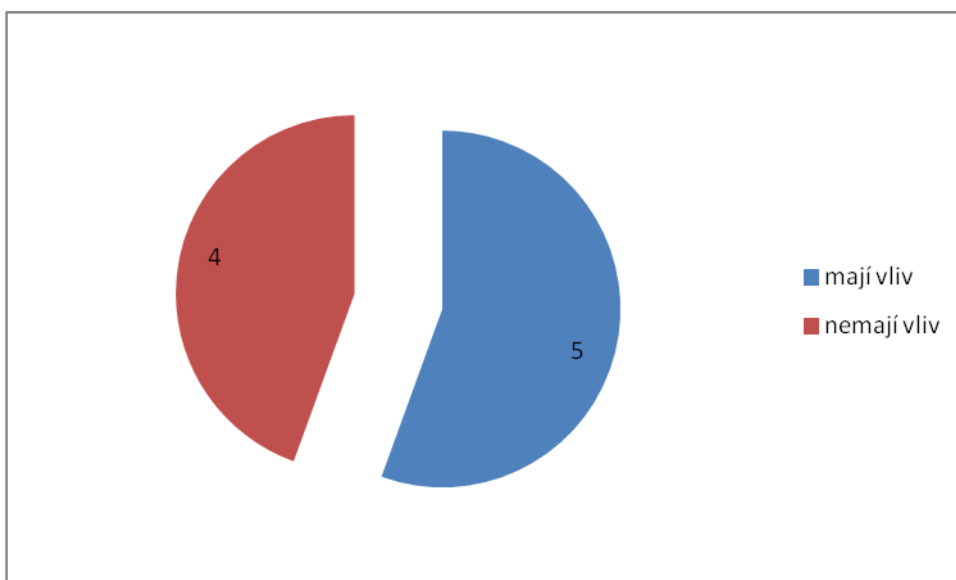
Při zpracování této DP autorka narazila na problém s nedostatkem relevantní literatury, věnující se problematice výběrových řízení. Literatura, která by komplexně popisovala problematiku pochybení na straně zadavatelů a na straně uchazečů o VZ a vlivu těchto pochybení na transparentnost celého procesu, zcela chybí.

Z tohoto důvodu se pro autorku nejcennějším zdrojem informací v oblasti zmapování dané problematiky VZ a jejich transparentnosti staly internetové stránky ÚOHS.

Ve správních rozhodnutích vydaných ÚOHS vyhledat, analyzovat a popsat nejčastější chyby zadavatelů a posoudit jejich vliv na transparentnost výběrových řízení v ČR

Na základě analýzy správních řízení ÚOHS autorka DP dospěla k devíti nejčastěji se opakujícím pochybením, kterých se zadavatelé dopouštěli při zadávacím řízení na VZ a tyto chyby jsou podrobně rozpracované v třetí kapitole této práce. Tato kapitola je rozdělena do podkapitol, přičemž v každé z podkapitol se autorka věnuje legislativě, která se vztahuje k danému pochybení, uvádí příklad z praxe, analyzuje příčinu vzniku, vlivu na transparentnost procesu a uvádí doporučení, jak by bylo možné se těchto chyb v budoucnu vyvarovat.

Z devíti pochybení mělo dle autorky pět zásadní vliv na transparentnost a čtyři neměla na transparentnost vliv.

Obr. 6: Vliv pochybení na transparentnost

Zdroj: Vlastní

Graf rozděluje chyby zadavatelů do dvou skupin z pohledu vlivu na transparentnost:

- 1) mající vliv – nesprávné postupy zadavatele zapříčinily netransparentní průběh výběrového řízení, jedná se o dělení VZ, diskriminační nastavení požadovaných kvalifikačních předpokladů, netransparentní nastavení hodnotících kritérií, nevhodný nebo nedostatečný způsob uveřejnění a netransparentnost při hodnocení jednotlivých nabídek,

- 2) nemající vliv – chyby zadavatelů se zásadním způsobem nepromítly do transparentnosti procesu, jedná se o nesprávný výběr druhu zadávacího řízení a nezákonné vyloučení uchazeče či zrušení VŘ, diskriminační nastavení předmětu zakázky a nedodržení zákonem stanovených lhůt.

Všechny pochybení mají významný vliv na spravedlnost soutěže, narušují zdravé konkurenční prostředí a vedou k neefektivní alokaci veřejných zdrojů.

Vyhodnotit zda příčinou netransparentnosti jsou vnější faktory, či zda je způsobena nesprávným postupem na straně zadavatele, tedy se jedná o vnitřní faktory

U zkoumaných pochybení je v sedmi případech z devíti možné říci, že je chyba na straně zadavatele, a tedy se jedná o tzv. faktor vnitřní.

Pouze ve dvou případech je možné považovat zákon za benevolentní, čehož se zadavatelé snaží využít a jedná se o tzv. faktor vnější. Ovšem i v tomto případě stále platí ustanovení paragrafu 6, kde lze nalézt základní premisu celého zákona a to zásadu zákazu diskriminace uchazečů o VZ, dodržování rovného zacházení vůči všem účastníkům výběrového řízení na VZ a zásadu transparentnosti celého procesu. ÚOHS často shledává pochybení na straně zadavatele právě v porušování ustanovení tohoto paragrafu.

Autorka DP dospěla k závěru, že právní úprava je v některých bodech benevolentní a dovoluje různé interpretace. Jednoznačná ustanovení jsou daleko lépe vymahatelná a zvyšují pravděpodobnost úspěchu stěžovatelů ve správním řízení u ÚOHS, zatímco nejednoznačná ustanovení vedou nespokojené uchazeče ke zvažování podání námítky proti zadavateli u ÚOHS, protože šance na prokázání nesprávného postupu zadavatele se v takovém případě snižuje.

Předpoklad:

Příčiny netransparentnosti jsou ve většině případů chyby v postupu zadavatele.

Platnost tohoto předpokladu se potvrdila na základě vyhodnocení nejčastějších pochybení uvedených v pravomocných rozhodnutích ÚOHS. V sedmi z devíti analyzovaných správních řízení se jednalo o chybu na straně zadavatele.

Jestliže nějaká oblast není v zákoně přesně specifikovaná a zadavatelé této nedokonalosti zákona využívají pro ovlivňování průběhu a výsledku výběrového řízení na VZ, lze tuto skutečnost označit jako vnější faktor, který vede k neefektivní alokaci veřejných prostředků a má za následek ovlivnění transparentnosti celého procesu.

Připravovaná novelizace zákona se snaží o pokrytí nedostatků. Novela snižuje limity pro veřejné zakázky malého rozsahu na polovinu. To znamená, že u VZ na služby a na dodávky bude hranice 1 000 000,- a u VZ na stavební práce 3 000 000,- Kč.

	Silné stránky (Strengths)	Slabé stránky (Weaknesses)
Vnitřní prostředí	<p>zvýšení transparentnosti</p> <p>efektivnější vynakládání veřejných prostředků</p> <p>zvýšení konkurenčního prostředí</p> <p>pozitivní veřejné mínění</p>	<p>nárůst administrativy</p> <p>zvýšení počtu personálu a s tím související růst objemu platů</p> <p>proces se stane neoperativní</p>
	Příležitosti (Opportunities)	Hrozby (Threats)
Vnější prostředí	<p>potlačení korupce a protekcionalizmu</p> <p>šance pro širší okruh dodavatelů</p> <p>úspora veřejných prostředků</p> <p>příliv investic (i od zahraničních dodavatelů)</p>	<p>zvýšení rizika vzniku chyb</p> <p>nedostatek kvalifikovaných zaměstnanců</p> <p>přebujelost aparátu a administrativy</p> <p>nepružný systém zabezpečování potřeb státu</p>

Zdroj: vlastní

Obr. 7: SWOT analýza

Pomocí SWOT analýzy, která je uvedena výše, autorka DP dospěla ke zhodnocení silných a slabých stránek snížení finančních limitů u VZ malého rozsahu, který je jedním z velmi významných opatření spadajícího do novely zákona. Dále byla zmapována oblast příležitostí a hrozeb, které z této změny mohou plynout.

Novela se dále snaží o změny v oblasti kvalifikace. Mělo by dojít k zrušení oblasti ekonomických a finančních kvalifikačních kritérií. Dále jde také třeba o zrušení možnosti omezování počtu zájemců o VZ. Je také snaha o zavedení nových povinností pro zadavatele, které by směřovaly k posílení zásady transparentnosti a to cestou uveřejňování dalších informací a údajů.

Je patrné, že novela zákona bude podstatným zásahem do stávající právní úpravy, přičemž společným jmenovatelem většiny změn je snaha o zvýšení transparentnosti, dosažení úspor veřejného rozpočtu a zužování prostoru pro rozvoj korupce a bid riggingu.

Autorka dospěla k závěru, že mnohem více pochybení se vyskytlo na straně zadavatelů. Zadavatelé se chyb dopouští ať již úmyslně či neúmyslně. Úmyslné pochybení je však téměř nemožné prokázat. Často se zadavatel snaží vytvořit takové podmínky, které vedou ke zvýhodnění určitého uchazeče a k diskriminaci jiného uchazeče.

U zadavatele jde hlavně o 3 faktory, které vedou ke korupčnímu a netransparentnímu jednání. Jedná se o:

- kulturu společnosti. Pokud je společnost benevolentní k úplatkářství a korupci a netransparentnost je vnímána jako společensky akceptovatelný jev, je jisté, že se to promítne do všech oblastí společnosti tedy i do zadávání VZ.
- kulturu firmy. To samé platí i pro firmy, pokud se domnívají, že poskytnutí úplatku povede k zisku/výhodě nemají s tím problém.
- kulturu jednotlivce. Pokud jednatel žije ve společnosti a firmě, v nichž jsou tyto praktiky akceptovány a stojí nad ním tedy vyšší moc, většinou nemá moc možností, jak se takovému jednání vyhnout. Sice stále je to jeho osobní rozhodnutí, a pokud

se rozhodne, že úplatek nepřijme – nemůže ho nikdo donutit. Ale například strach o zaměstnání je pro člověka v dnešní době velmi silným argumentem. Významnou roli v rozhodování jednotlivce také hraje příklad politické elity.

Vyhodnocení

Legislativní úprava vztahující se k veřejným zakázkám je v České republice dostatečná, kvalitně zpracovaná a neustále se pracuje na její aktualizaci a přizpůsobení se současnému stavu nejen v ČR, ale i v celé EU. Legislativa poskytuje pouze vodítko, jakým směrem by se měli vydávat lidé, kteří přijdou do kontaktu s veřejnými finančními prostředky. Ale rozhodující roli v procesu zadávání VZ a jeho transparentnosti má, měl a vždy bude mít ve svých rukou zadavatel.

Ke korupčnímu jednání a s tím související netransparentností u VZ vedou zadavatele dva možné důvody. Buď zákon obejde úmyslně s vidinou postranních důvodů, nebo neúmyslně v rámci nedokonalé znalosti zákona. Bohužel ani sebe lepší zákon nemůže upravit všechny oblasti procesu, stále bude vlastní realizace na straně jednotlivců a jejich vůli a odpovědnosti zákon dodržovat. Politická reprezentace nechala dojít situaci až do současného stavu – kdy podmínky jsou sice nastavené, ale teprve se formulují na základě tlaku veřejného mínění mechanismy pro důsledné potlačení korupčního jednání a postupnými kroky dochází ke zvýšení transparentnosti celého procesu.

Obecně lze tedy těžko říci, zda je zadávání veřejných zakázek v ČR je transparentní nebo není. Pokud chce zadavatel postupovat správně (zákonně, efektivně, účelně, hospodárně), má k tomu jistě dostatek nástrojů. Ovšem nastavení systému zákonů v ČR nahrává tomu, že při troše snahy lze pravidla snadno obejít nebo zneužít. Což následně směřuje k vytváření korupčních nebo spíše klientelistických vazeb mezi zadavateli a dodavateli a tím i ke špatnému hospodaření s veřejným rozpočtem.

Obecným přínosem této DP je především komplexní pohled na problematiku transparentnosti výběrových řízení na VZ v ČR a analýza vzniku chyb (netransparentnosti) na straně zadavatele i uchazeče o VZ. Autorka spatřuje přínos své práce v systémovém přístupu k dané problematice, kdy přináší ucelený pohled na problematiku pochybení

zadavatelů VZ a konfrontací těchto chyb s ustanoveními platné legislativy. Vlastním zkoumáním pak přináší analýzu vlivu na transparentnosti procesu zadávání VZ.

Autorka v práci dále spatřuje i osobní přínos a to především v proniknutí do oblasti problematiky VZ a možném využití získaných znalostí v praxi.

Dle výročních zpráv ÚOHS z let 2005 až 2010 autorka DP zpracovala následující tabulku. Na níž chce demonstrovat velký růst počtu přijatým návrhů a podnětů v roce 2010 a také velký nárůst pravomocných pokut v tomto roce.

Tab. 5: Vyhodnocení výročních zpráv ÚOHS

	rok 2005	rok 2006	rok 2007	rok 2008	rok 2009	rok 2010
počet přijatých návrhů a podnětů	539	566	506	459	NA*)	864
zahájená správní řízení	334	293	321	245	309	425
vydaná prvostupňová rozhodnutí	332	303	386	391	285	511
výše pravomocných pokut v Kč	2 349 000	3 467 000	10 802 500	3 006 500	3 997 000	11 240 000

*) údaje nepublikovány

Zdroj: Výroční zprávy ÚOHS (z let 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010), zpracování vlastní

V následujícím grafu jsou pro přehlednost zpracovány pouze počty přijatých návrhů a podnětů v jednotlivých letech, autorka pro demonstraci zvolila roky 2006, 2008 a 2010.

Zdroj: Výroční zprávy ÚOHS (z let 2006, 2008, 2010), vlastní zpracování

Obr. 8: Počet přijatých návrhů a podnětů v roce 2006, 2008 a 2010

Z grafu je jasně patrný enormní nárůst počtu přijatých návrhů a podnětů v roce 2010. Příčinu vzniku tohoto nárůstu spatřuje autorka v hospodářské a finanční krizi, která na jedné straně vedla ke snižování veřejných výdajů, což mělo vliv i na pokles počtu veřejných zakázek, na straně druhé tím ovšem došlo k zesílení konkurenčního boje uchazečů, čehož důkazem může být právě nárůst počtu návrhů a podnětů.

Z předchozího grafu byl na první pohled patrný nárůst přijatých návrhů a podnětů v roce 2010, kterých bylo rekordních 854. K čemuž se váže i zvýšený počet prvostupňových rozhodnutí v roce 2010, jedná se o 511 rozhodnutí.

Následující graf zobrazuje vývoj pokut v jednotlivých letech, opět je zde vidět enormní nárůst pokut v roce 2010.

Zdroj: Výroční zprávy ÚOHS (z let 2006, 2008, 2010), zpracování vlastní

Obr. 9: Výše pravomocných pokut v letech 2006, 2008 a 2010

Aritmetickým průměrem počtu vydaných prvostupňových rozhodnutí v letech 2006, 2008 a 2010 a výše uložených pokut dospěla autorka ke stanovení průměrné pokuty v jednotlivých letech.

V roce 2006 byla průměrná pokuta 11 442,- Kč, v roce 2008 to bylo 7 689,- a v roce 2010 se jednalo o rekordní průměrnou pokutu ve výši 21 996,-. Z analýz výročních zpráv ÚOHS vyplývá, že se zvyšuje jak počet přijatých návrhů a podnětů, ale dle výpočtu autorky dochází i k růstu průměrné pokuty na jedno uzavřené správní řízení.

Seznam použité literatury

Boj proti korupci, 2010 [online]. Praha: Ministerstvo vnitra, 2010 [cit. 2010-01-09]. Dostupný z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/boj-proti-korupci-925157.aspx>>.

Centrální adresa 2000 - 2011 [online]. Praha: Česká pošta, s. p., 2000 – 2011 [cit. 2011-10-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.centralniadresa.cz/cadr/>>.

Co je korupce 2010 [online]. Praha: Ministerstvo vnitra, 2010 [cit. 2011-05-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/co-je-korupce.aspx>>.

DOLEČEK, M. *Veřejné zakázky*, 2010 [online]. Praha: Oficiální portál pro podnikání a export, 2010 [cit. 2011-01-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/verejne-zakazky-opu/1000818/46143/>>.

EHLERMANN-CACHE, N., 2007. *Bribery in public procurement: methods, actors and counter-measures*. Paris: Organisation for Economic Co-operation and Development, 2007. 103 p. ISBN 978-92-64-01394-0.

FADRHONS, J., 2011. *Směrnice rady města č. 09 RM k zadávání veřejných zakázek statutárním městem Liberec*. Liberec: Statutární město Liberec, 2011. 18 s.

FALBR, R. et al., 2008. *Korupce a protikorupční politika ve veřejné správě*. Praha: Transparency International, 2008. 212 s. ISBN 978-80-87123-04-1.

How to Implement Economic Reforms, 2007 [online]. Francie: Organisation for Economic Co-operation and Development, 2007. [cit. 2012-01-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.oecd.org/dataoecd/24/28/39637617.pdf>>.

Index vnímání korupce (CPI), 2010 [online]. Praha: Transparency International, 2010. [cit. 2011-12-29]. Dostupný z WWW: <http://old.transparency.cz/pdf/CPI2010_FAQ_CZ.pdf>.

Informace o činnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, 2011 [online]. Brno: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže 2011 [cit. 2011-11-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.compet.cz/>>.

Informační systém o veřejných zakázkách, 2011 [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2011 [cit. 2011-10-19]. Dostupný z WWW: <<http://www.isvz.cz/isvz/>>.

Informační systém o veřejných zakázkách – uveřejňovací subsystém, 2011 [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2011a [cit. 2011-11-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.isvz.cz/isvz/>>.

JOHN, R., 2011. *Nariadení Ministerstva vnitra č. 9/2011 o zadávání veřejných zakázek* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra, 2011 [cit. 2011-10-15]. Dostupný z WWW: <najít odkaz >.

KALOUSEK, M., 2011. *Rozhovor s ministrem financí o zrušení ekotendru* [online]. Praha: Ministerstvo financí, 2011 [cit. 2011-12-29]. Dostupný z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ministr_66563.html>.

KREBSOVÁ, J., 2011. *E-mailová korespondence* [online]. Liberec: Magistrát města Liberce, 2011 [cit. 2011-11-05].

Korupce ve veřejných zakázkách, 2010 [online]. Praha: Ministerstvo vnitra, 2010 [cit. 2010-06-01]. Dostupný z WWW: <http://wiki.bezkorupce.cz/wiki/korupce_ve_verejnych_zakazkach>.

LEYER, P., 2011. *E-mailová korespondence* [online]. Praha: Transparency International, 2011 [cit. 2011-12-28].

Metodika zadávání veřejných zakázek podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, 2006-2011 [online]. Brno: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2006-2011. [cit. 2011-11-29]. Dostupný z WWW:

<http://www.compet.cz/fileadmin/user_upload/Sekce_VZ/Metodiky/Metodika_137_2006.pdf>.

NÝVLT, L. et al., 2005. *Veřejné zakázky v České republice: Korupce nebo transparentnost?* [online]. Praha: Transparency International, 2005 [cit. 2011-01-10]. Dostupný z WWW: <http://www.transparency.cz/doc/vz_studie_text.pdf>.

PAVEL, J., 2009. *Veřejné zakázky v České republice*. Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2009. 105 s. ISBN 978-80-86729-47-3.

PEJŠEK, J. E-mailová korespondence [online]. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, 2011 [cit. 2011-12-29].

Pokyny pro boj proti kartelovým dohodám mezi uchazeči o veřejnou zakázku, 2006 -2010 [online]. Brno: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2006-2010 [cit. 2011-11-28]. Dostupný z WWW:

<http://www.compet.cz/fileadmin/user_upload/Sekce_VZ/Metodiky/Bid_rigging_guidelines_OECD_cz.pdf>.

Portál o veřejných zakázkách a koncesích, 2011 [online]. Praha: Česká republika, 2011 [cit. 2011-11-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.portal-vz.cz/>>.

PŠENIČKOVÁ, J., 2011. *Liberec odmítá platit obří pokutu za lyžařské MS*. Praha: Mladá fronta DNES. Ze dne 10. 6. 2011.

Redakce. *Nová efektivní protikorupční opatření města*. Liberecký zpravodaj. Liberec: Magistrát města Liberce, 2011. vyd. VI. Ze dne 8. 6. 2011.

RUDOLECKÝ, K., 2010. *Rozhodnutí Č. j.: ÚOHS-S111/2010/VZ-11795/2010/540/DCh* [online]. Brno: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2010 [cit. 2011-10-28]. Dostupný z WWW:

<http://www.compet.cz/fileadmin/user_upload/sbirky_rozhodnuti/VZ/2010_S111.pdf>.

RUDOLECKÝ, K., 2011a. *Rozhodnutí Č. j.: ÚOHS-S290,307/2009/VZ-588/2010/520/JHl* [online]. Brno: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2011, [cit. 2011-11-28]. Dostupný z WWW:

<http://www.compet.cz/fileadmin/user_upload/sbirky_rozhodnuti/VZ/2011_S290,307.pdf>.

RUDOLECKÝ, K., 2011b. *Rozhodnutí Č. j.: ÚOHS-S329/2011/VZ-13559/2011/540/VKu* [online]. Brno: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2011, [cit. 2011-11-05]. Dostupný z WWW:

<http://www.compet.cz/fileadmin/user_upload/sbirky_rozhodnuti/VZ/2011_S329.pdf>.

RUDOLECKÝ, K., 2011c. *Rozhodnutí Č. j.: ÚOHS-S66/2011/VZ-6266/2011/510/ML* [online]. Brno: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2011, [cit. 2011-11-11]. Dostupný z WWW:

<http://www.compet.cz/fileadmin/user_upload/sbirky_rozhodnuti/VZ/2011_S066.pdf>.

RUDOLECKÝ, K., 2011d. *Rozhodnutí Č. j.: ÚOHS-S191/2010/VZ-19182/2010/540/IMa* [online]. Brno: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2011, [cit. 2011-11-02]. Dostupný z WWW:

<http://www.compet.cz/fileadmin/user_upload/sbirky_rozhodnuti/VZ/2010_S191.pdf>.

RUDOLECKÝ, K., 2011e. *Rozhodnutí Č. j.: ÚOHS-S121/2011/VZ-9142/2011/520/JMa* [online]. Brno: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2011, [cit. 2011-10-29]. Dostupný z WWW:

<http://www.compet.cz/fileadmin/user_upload/sbirky_rozhodnuti/VZ/2011_S121.pdf>.

RUDOLECKÝ, K., 2011f. *Rozhodnutí Č. j.: ÚOHS-S101/2010/VZ-262/2011/540/PVě* [online]. Brno: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2011, [cit. 2011-09-15]. Dostupný z WWW:

<http://www.compet.cz/fileadmin/user_upload/sbirky_rozhodnuti/VZ/2010_S101.pdf>.

RUDOLECKÝ, K., 2011g. *Rozhodnutí Č. j.: ÚOHS-S41/2011/VZ-8783/2011/530/SWa* [online]. Brno: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2011, [cit. 2011-10-30]. Dostupný z WWW:

<http://www.compet.cz/fileadmin/user_upload/sbirky_rozhodnuti/VZ/2011_S041.pdf>.

RUDOLECKÝ, K., 2011h. *Rozhodnutí Č. j.: ÚOHS-S355/2010/VZ-16794/2010/540/KK* [online]. Brno: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2011, [cit. 2011-12-29]. Dostupný z WWW:

<http://www.compet.cz/fileadmin/user_upload/sbirky_rozhodnuti/VZ/2010_S355.pdf>.

RUDOLECKÝ, K., 2011ch. *Rozhodnutí Č. j.: ÚOHS-S355/2010/VZ-16794/2010/540/KK* [online]. Brno: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2011, [cit. 2011-12-29]. Dostupný z WWW:

<http://www.compet.cz/fileadmin/user_upload/sbirky_rozhodnuti/VZ/2010_S355.pdf>.

ŠEBESTA, M. et al., 2006. *Zákon o veřejných zakázkách s komentářem*. Praha: ASPI, a. s., 2006. 542 s. ISBN 80-7357-213-3.

ŠOLC, J., 2011. *Špatná zpráva z ÚOHSu*. Liberecký zpravodaj. Liberec: Magistrát města Liberce, 2011, vyd. VI. Ze dne 8. 6. 2011.

Tabulka indexů CPI 2010 [online]. Praha: Transparency International, 2010. [cit. 2011-12-29]. Dostupný z WWW:

<http://old.transparency.cz/pdf/CPI2010_tabulka%20CZ.pdf>.

Transparency International, 2011 [online]. Praha: Transparency International 2011 [cit. 2011-10-06]. Dostupný z WWW: <<http://www.transparency.cz/>>.

VAVROŇ, J., 2011. *Stát by bez korupce ušetřil 40 až 100 miliard a nepotřeboval by reformu penzí* [online]. Borgis, a.s 2011 [cit. 2011-12-28]. Dostupný z WWW: <<http://www.novinky.cz/ekonomika/237061-stat-by-bez-korupce-usetril-40-az-100-miliard-a-nepotreboval-by-reformu-penzi.html>>.

Veřejné zakázky, 2011 [online]. Liberec: Hasičský záchranný sbor Libereckého kraje [cit. 2011-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.hzslk.cz/93-verejne-zakazky.html>>.

Veřejnost proti korupci, 2011 [online]. Veřejnost proti korupci 2011 [cit. 2011-12-14]. Dostupný z WWW: <<http://verejnostprotikorupci.cz/>>.

Výroční zpráva 2005 [online]. Brno: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2005 [cit. 2011-12-15]. Dostupný z WWW: <http://www.compet.cz/fileadmin/user_upload/VZ_verejnost/Vyrocní_zprava2005.pdf>.

Výroční zpráva 2006 [online]. Brno: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2006 [cit. 2011-12-15]. Dostupný z WWW: <http://www.compet.cz/fileadmin/user_upload/VZ_verejnost/vyrocní_zprava_2006.pdf>.

Výroční zpráva 2007 [online]. Brno: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2007 [cit. 2011-12-15]. Dostupný z WWW: <http://www.compet.cz/fileadmin/user_upload/VZ_verejnost/Vyrocní_zprava_2007.pdf>.

Výroční zpráva 2008 [online]. Brno: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2008 [cit. 2011-12-15]. Dostupný z WWW: <http://www.compet.cz/fileadmin/user_upload/VZ_verejnost/Vyrocní_zprava_2008.pdf>.

Výroční zpráva 2009 [online]. Brno: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2009 [cit. 2011-12-15]. Dostupný z WWW: <http://www.compet.cz/fileadmin/user_upload/VZ_verejnost/Vyrocní_zprava_2009.pdf>.

Výroční zpráva 2010 [online]. Brno: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2010 [cit. 2010-06-05]. Dostupný z WWW:

<http://www.compet.cz/fileadmin/user_upload/VZ_verejnost/Vyrocní_zprava_2010.pdf>.

Vývoj hodnot indexu CPI v České republice v letech 1997 až 2010 [online]. Praha: Transparency International, 2010. [cit. 2011-12-29]. Dostupný z WWW:

<http://old.transparency.cz/pdf/CPI2010_Vyvoj_indexu_CPI_1997-2010.pdf>.

Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách ve znění platném od 1. července 2006 [online]. Praha: Parlament České republiky, 2006 [cit. 2010-05-17]. Dostupný z WWW:

<<http://www.verejna-zakazka.cz/upload-download/zvz-137-2006-zneni-2010-12-30.pdf>>.

Zákon č. 179/2010 kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony ve znění platném od 18. května 2010 [online]. Praha: Parlament České republiky, 2010, [cit. 2011-12-29]. Dostupný z WWW:

<<http://www.portal-vz.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=445131a3-f93d-4158-89da-2d50ab5fcb3c>>.

Zaostřeno na korupci, 2010 [online]. Praha: Respekt institut, o. p. s., 2010 [cit. 2011-12-14]. Dostupný z WWW: < www.zaostrenonakorupci.cz >.

Závěry a doporučení ze semináře o transparentních veřejných zakázkách, 2010 [online].

Praha: Respekt institut, o. p. s., 2010 [cit. 2011-09-28]. Dostupný z WWW:

<<http://www.respektinstitut.cz/zavery-a-doporuceni-ze-seminare-o-transparentnich-verejnych-zakazkach/>>.

Seznam příloh

Příloha A	- Vyjádření Ministerstva obrany.....	130
Příloha B	- Čestné prohlášení o nepodjatosti a mlčenlivosti.....	131
Příloha C	- Rodný list veřejné zakázky.....	132
Příloha D	- Výzva k podání nabídek	135
Příloha E	- Zpráva o posouzení a hodnocení nabídek.....	137
Příloha F	- Kupní smlouva.....	141

Příloha A - Vyjádření Ministerstva obrany

MINISTERSTVO OBRANY ODBOR KOMUNIKACE A PROPAGACE

V Praze dne 14. prosince 2011

Věc: Odpověď na dotazy

Vážená slečno Kláro,

dopisem doručeným Ministerstvu obrany dne 2. prosince 2011 jste se na nás obrátila s dotazy ve věci transparentnosti výběrových řízení na veřejné zakázky.

K zaslaným dotazům sděluji, že Ministerstvo obrany bylo v minulosti napadeno za netransparentní výběrové řízení ve třech mediálně známých případech, a to při pronájmu stíhacích letounů Gripen, dále při nákupu obrněných transportérů Pandur II a středních přepravních letounů CASA. V žádném z těchto výběrových řízení však nebyla konkrétně, např. Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže či Evropskou komisí (v předminulém týdnu ukončeno šetření na letouny CASA), jednoznačně netransparentnost těchto případů detekována. Nebylo shledáno porušení zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“).

Mimo uvedené je v některých případech Ministerstvo obrany, při přezkoumání námitek uchazečů o veřejné zakázky, napadeno za porušení ustanovení § 6 zákona, tj. některé ze základních zásad, které je zadavatel povinen dodržovat při postupu podle zákona. Jedná se o zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. V těchto případech se však jedná o určitou snahu uchazečů (stěžovatelů) odůvodnit svoje námitky některým ze zákonných ustanovení, které zadavatel při realizaci veřejné zakázky podle nich porušil, v převážné míře se jedná o argumenty účelové.

Ve všech případech nebylo netransparentní jednání zadavatele prokázáno a námitky byly vyhodnoceny jako nedůvodné. Ani z úrovně Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže nebyla za poslední období Ministerstvu obrany uložena sankce za spáchání správního deliktu podle ustanovení § 120 zákona z důvodu netransparentního jednání.

K dotazu týkajícího se transparentnosti a zamezování korupce uvádím, že se nově podařilo prosazení změny při nákupu armádní techniky a výzbroje, díky kterým už armáda nemusí nakupovat přes prostředníky. Tím se ušetří stamiliony korun. Zároveň resort obrany zpracoval dokument Bílá kniha o obraně, který analyzuje současný stav resortu a v principech popisuje, jak by měl fungovat v budoucnu. Bílá kniha, která byla vládou ČR schválena, navrhuje mimo jiné i nové zásady fungování akvizičního procesu či kontrolních mechanismů.

S pozdravem

Bc. Jana MALÍKOVÁ
ředitelka odboru
v zastoupení Mgr. Jan PEJŠEK
zástupce ředitelky odboru

Klára Borovičková
klara.borovickova@tul.cz

MINISTERSTVO OBRANY ČESKÉ REPUBLIKY
odbor komunikace a propagace
160 01 Praha 6, Tychonova 1
tel.: (+420) 973 200 151, fax: (+420) 973 200 149
<http://www.army.cz>, E-mail: info@army.cz

Zdroj: Ministerstvo obrany České republiky

Příloha B - Čestné prohlášení o nepodjatosti a mlčenlivosti

Název zadavatele:

IČO zadavatele:

Sídlo zadavatele:

Osoba oprávněná jednat jménem zadavatele:

Veřejná zakázka s názvem: „xxx“.

Já, níže podepsaný/á, *jméno, případně jména, a příjmení*, zařazený/á jako ..., osobní číslo: ... na svou čest svobodně a vážně prohlašuji, že:

- a) jsem se nepodílel/a na zpracování nabídky (nabídek),
- b) nemám osobní zájem na zadání veřejné zakázky,
- c) mne nespojuje s uchazečem (uchazeči) osobní ani pracovní či jiný obdobný poměr,
- d) vznikne-li důvod k podjatosti v průběhu mého působení při zadávání veřejné zakázky, oznámím to bezodkladně zadavateli,
- e) zachovám mlčenlivost o záležitostech, o nichž jsem se dozvěděl v souvislosti s výkonem své funkce při zadávání veřejné zakázky,
- f) informace o průběhu zadávání veřejné zakázky budu podávat pouze při výkonu funkce předsedy nebo místopředsedy komise, a to zadavateli nebo jím pověřené osobě, věcně příslušnému náměstkovi ministra vnitra, generálnímu řediteli Hasičského záchranného sboru České republiky, policejnímu prezidentovi a ministroví vnitra,
- g) souhlasím se zveřejněním svého jména, příjmení a svého pracovního zařazení, následně po uzavření smlouvy s vítězným uchazečem nebo po zrušení zadávacího řízení, a to na webové adrese www.mvcr.cz, v souvislosti s touto veřejnou zakázkou.

Toto prohlášení činím na základě své vážné a svobodné vůle, nikoli v tísní či omylu a jsem si vědom všech následků včetně trestněprávních a pracovněprávních, pokud jsem uvedl nepravdivé údaje nebo pokud budu jednat v rozporu s tímto prohlášením.

V ... dne

.....

Podpis

Zdroj: Nařízení Ministerstva vnitra č.9/2011

Příloha C - Rodný list veřejné zakázky

RODNÝ LIST VEŘEJNÉ ZAKÁZKY	
ČÁST A – IDENTIFIKACE ZADAVATELE	
Název zadavatele	
Osoba jednající jménem zadavatele	
Jméno, případně jména a příjmení	
Funkce	
Kontaktní osoba	
Jméno, případně jména a příjmení	
Funkce	
Telefonní číslo	
Emailová adresa	
ČÁST B – ZÁKLADNÍ INFORMACE	
Název veřejné zakázky	
Druh veřejné zakázky	<i>Veřejná zakázka na dodávky, služby nebo stavební práce</i>
Druh zadávacího řízení	<i>Viz § 18 odst. 3 nebo § 21 odst. 1 zákona</i>
Předmět veřejné zakázky	
Potencionální dodavatelé	<i>Dodavatelé, které má zadavatel v úmyslu vyzvat k podání nabídky, je-li povinnost vyzvat určitý počet dodavatelů uložena zákonem nebo tímto nařízením.</i>
Předpokládaný termín vyhlášení	
ČÁST C – FINANČNÍ ČÁST	
Předpokládaná hodnota veřejné zakázky	
Způsob stanovení předpokládané hodnoty	
Správce rozpočtu	
Finanční krytí	<i>Státní rozpočet nebo spolufinancování ze strukturálních fondů EU (IOP, OP LZZ)</i>
ČÁST D – KVALIFIKAČNÍ PŘEDPOKLADY	
Profesní kvalifikační předpoklady	
Ekonomické a finanční kvalifikační předpoklady	

Technické kvalifikační předpoklady	
ČÁST E – HODNOTÍCÍ KRITÉRIA	
Základní hodnotící kritérium a váha v %	
Dílní hodnotící kritéria a váha v %	
ČÁST F - ČLENOVÉ KOMISÍ	
Útvary a počet navrhovaných osob z konkrétního útvaru	
RODNÝ LIST VEŘEJNÉ ZAKÁZKY	
ČÁST A – IDENTIFIKACE ZADAVATELE	
Název zadavatele	
Osoba jednající jménem zadavatele	
Jméno, případně jména a příjmení	
Funkce	
Kontaktní osoba	
Jméno, případně jména a příjmení	
Funkce	
Telefonní číslo	
Emailová adresa	
ČÁST B – ZÁKLADNÍ INFORMACE	
Název veřejné zakázky	
Druh veřejné zakázky	<i>Veřejná zakázka na dodávky, služby nebo stavební práce</i>
Druh zadávacího řízení	<i>Viz § 18 odst. 3 nebo § 21 odst. 1 zákona</i>
Předmět veřejné zakázky	
Potencionální dodavatelé	<i>Dodavatelé, které má zadavatel v úmyslu vyzvat k podání nabídky, je-li povinnost vyzvat určitý počet dodavatelů uložena zákonem nebo tímto nařízením.</i>
Předpokládaný termín vyhlášení	
ČÁST C – FINANČNÍ ČÁST	

Předpokládaná hodnota veřejné zakázky	
Způsob stanovení předpokládané hodnoty	
Správce rozpočtu	
Finanční krytí	<i>Státní rozpočet nebo spolufinancování ze strukturálních fondů EU (IOP, OP LZZ)</i>
ČÁST D – KVALIFIKAČNÍ PŘEDPOKLADY	
Profesní kvalifikační předpoklady	
Ekonomické a finanční kvalifikační předpoklady	
Technické kvalifikační předpoklady	
ČÁST E – HODNOTÍCÍ KRITÉRIA	
Základní hodnotící kritérium a váha v %	
Dílní hodnotící kritéria a váha v %	
ČÁST F - ČLENOVÉ KOMISÍ	
Útvary a počet navrhovaných osob z konkrétního útvaru	

Zdroj: Nařízení Ministerstva vnitra č. 9/2011

Příloha D - Výzva k podání nabídek

Hasičský záchranný sbor Libereckého kraje

Krajské ředitelství

Barviřská 29/10, 460 01 Liberec III

VÝZVA K PODÁNÍ NABÍDEK – veřejná zakázka malého rozsahu	
Číslo zakázky	č.j.: HSLI-1640-2/KŘ-EKO-PSM2-2011
Název zakázky	Hydraulické vyprošťovací zařízení
Předmět zakázky (služba, dodávka nebo stavební práce)	Dodávka
Datum vyhlášení zakázky	24. června 2011
Název zadavatele	Česká republika – Hasičský záchranný sbor Libereckého kraje
Sídlo zadavatele	Barviřská 29/10, 460 01 Liberec III
Jméno a příjmení osoby oprávněné jednat jménem zadavatele, její telefon a e-mailová adresa	plk. Ing. Roman Hlinovský, 950 471 020, roman.hlinovsky@hzslk.cz
IČO zadavatele	70 888 744
DIČ zadavatele	CZ70888744 – neplátce DPH
Jméno a příjmení kontaktní osoby zadavatele ve věci zakázky, její telefon a e-mailová adresa	nrap. Vladimír Radostný, 950 471 181, vladimir.radostny@hzslk.cz
Lhůta pro podávání nabídek	8. července 2011
Místo pro podávání nabídek	Barviřská 29/10, 460 01 Liberec III
Popis předmětu zakázky	Předmětem plnění této veřejné zakázky malého rozsahu je dodávka jedné sady "těžkého" hydraulického vyprošťovacího zařízení značky Weber-Hydraulik pro HZSLK. Sada se skládá z: 1 ks rozpínacího nástroje SP 80 1 ks řetězové sady délky 1,8m pro SP 80 1 ks hydraulických prostřihovacích nůžek C 100-31 1 ks pohonné jednotky V-EcoSilent 2ks vysokotlaké hadice COAX se SING-spojky naplněná olejem hadice v hadici 10 m
Předpokládaná hodnota zakázky v Kč (bez DPH)	470 800,00 Kč

Lhůta dodání / časový harmonogram plnění/ doba trvání zakázky	31. října 2011
Místo dodání / převzetí plnění	Šumavská 414/11, 460 07 Liberec 7
Hodnotící kritéria	Nejnižší nabídková cena
Požadavky na prokázání kvalifikace dodavatele	Bez požadavků
Požadavek na uvedení kontaktní osoby uchazeče	Uchazeč ve své nabídce uvede kontaktní osobu ve věci zakázky, její telefon a e-mailovou adresu.
Požadavek na písemnou formu nabídky	Nabídka musí být zadavateli podána v písemné formě. Požadavek na písemnou formu je považován za splněný tehdy, pokud je nabídka podepsána osobou oprávněnou jednat jménem uchazeče. Nabídka musí být podána písemně v uzavřené obálce označená názvem Veřejná zakázka "Hydraulické vyprošťovací zařízení" - NEOTEVÍRAT, na které musí být uvedena adresa uchazeče.
Požadovaný jazyk nabídky	Jazyk český
Povinnost uchovávat doklady a umožnit kontrolu	Ve smlouvě uzavírané s vybraným dodavatelem bude dodavatel zavázán povinností umožnit osobám oprávněným k výkonu kontroly projektu, z něhož je zakázka hrazena, provést kontrolu dokladů souvisejících s plněním zakázky, a to podobu danou právními předpisy k jejich archivaci (zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů).
Další požadavky na zpracování nabídky	Podáním nabídky dodavatel bere na vědomí, že zadavatel poté, co bude uzavřena smlouva s dodavatelem, která podal nejvhodnější nabídku, nebo poté, co bude výběrové řízení zrušeno, zveřejní na webových stránkách http://www.hzslk.cz/93-verejne-zakazky.html zprávu o posouzení a hodnocení nabídek, jejíž součástí budou mimo jiné i identifikační údaje všech dodavatelů, kteří podali nabídku a informace o nabídkových cenách těchto uchazečů a vyslovuje s výše uvedeným souhlas.
Zadávací řízení se řídí	§ 6 a § 18 odst. 3 zákona č. 137/2006 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, přičemž na zadávací řízení se neaplikují ustanovení zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.
Přílohy	Příloha č. 1 návrh smlouvy
Podpis zadavatele	plk. Ing. Roman Hlinovský

Zdroj: Hasičský záchranný sbor Libereckého kraje

Příloha E - Zpráva o posouzení a hodnocení nabídek

Hasičský záchranný sbor Libereckého kraje

Krajské ředitelství

Barvířská 29/10, 460 01 Liberec III

ZPRÁVA O POSOUZENÍ A HODNOCENÍ NABÍDEK VEŘEJNÁ ZAKÁZKA MALÉHO ROZSAHU

Název zadavatele: Česká republika – Hasičský záchranný sbor Libereckého kraje
IČO zadavatele: 70888744
Sídlo zadavatele: Barvířská 29/10, 460 01 Liberec III
Osoba oprávněná jednat jménem zadavatele: plk. Ing. Roman Hlinovský

Veřejná zakázka s názvem: „Hydraulické vyprošťovací zařízení“
Evidenční číslo veřejné zakázky: HSLI-1640/KŘ-EKO-PSM2-2011
Registrační číslo projektu: 114V213001079
Název projektu: Hydraulické vyprošťovací zařízení
Předpokládaná cena bez DPH: 470 800,-- Kč
Lhůta pro podání nabídky: 8. července 2011

I. Seznam oslovených dodavatelů k předložení nabídek

Obchodní firma/název/jméno a příjmení dodavatele/zájemce	Sídlo/místo podnikání, popřípadě místo trvalého pobytu	IČO/RČ/datum narození dodavatele
LUING PYREX, spol. s r.o.	Marxova 372/6, 73601, Havířov – Město	64608484
Továrna hasicí techniky, s.r.o.	Starohradská čp.316, 57201 Polička	46508147
NORDSTAHL, společnost s ručením omezeným	Slapská 1/2115, 10000, Praha 10 – Strašnice	550736

II. Uveřejnění výzvy

Výzva k podání nabídek byla uveřejněna dne 24. června 2011 na <http://www.hzslk.cz/93-verejnezakazky.html>

III. Seznam obdržených nabídek

Zadavatel obdržel tyto nabídky

Číslo nabídky	Obchodní firma/název/jméno a příjmení dodavatele/zájemce	IČO/RČ/datum narození dodavatele	Datum a čas doručení nabídky
1.	Ziegler Hasičská Technika s.r.o.	27722309	7.7.2011; 10:00 hod.
2.	HASTEX & HASPR s.r.o.	45535442	7.7.2011; 11:20 hod.
3.	LUING PYREX, spol. s r.o.	64608484	8.7.2011; 10:00 hod.
4.	SDH plus, s.r.o.	25027191	8.7.2011; 11:15 hod.

IV. Složení hodnotící komise a její usnášeníschopnost

Hodnotitel (dále též jen „komise“) zasedl dne 11. července 2011 v 9:00 hodin v kanceláři v sídle zadavatele, za účelem otevření obálek s nabídkami vztahujícím se k výše uvedené veřejné zakázce a posouzení úplnosti těchto nabídek a jejich hodnocení.

Složení komise – členové:

Jméno, případně jména, a příjmení	Pracovní zařazení
nprap. Vladimír Radostný	vrchní inspektor, technická služba

Komise se sešla v počtu 1/1 členů a je usnášeníschopná.

V. Nepodjatost členů komise

Hodnotitel podepsal na svém prvním zasedání čestné prohlášení o nepodjatosti a byl poučen o tom, že vznikne-li důvod k jeho podjatosti je povinen to bezodkladně oznámit zadavateli. Hodnotiteli nevznikl důvod podjatosti a toto písemné prohlášení učinil.

VI. Posouzení nabídek

Hodnotitel provedl posouzení a kontrolu úplnosti nabídek jednotlivých částí veřejné zakázky z hlediska splnění zákonných požadavků a požadavků zadavatele uvedených v zadávacích podmínkách.

Posouzení úplnosti doručených nabídek spočívalo v provedení kontroly údajů a dokladů, které byly povinnou součástí nabídky.

Těmito údaji a doklady jsou:

- Požadované plnění
- Nabídková cena
- Návrh smlouvy

VII. Hodnocení nabídek

Hodnocení nabídek provedl hodnotitel uvedený v bodě IV. Hodnocení nabídek bylo provedeno dle přidělených pořadových čísel.

Nabídky byly hodnoceny dle nejnižší nabídkové ceny.

VIII. Výsledek hodnocení

Číslo nabídky	Nabídková cena	Celkem bodů
1.	520 200,00 Kč	88,38
2.	582 108,00 Kč	78,98
3.	485 225,76 Kč	94,76
4.	459 776,40 Kč	100

IX. Poznámky hodnotitele

Bez dat.

V Liberci dne 11. července 2011

Jméno, případně jména, a příjmení	Pracovní zařazení	Datum a podpis
nrap. Vladimír Radostný	vrchní inspektor, technická služba	

Předání zprávy o posouzení a hodnocení nabídek zadavateli

Zpráva byla předána zadavateli dne	12.7.2011
Jméno, případně jména a příjmení osoby oprávněné jednat jménem zadavatele	plk. Ing. Roman Hlinovský, v.r.
Podpis oprávněné osoby zadavatele	
Razítko zadavatele	

Výběr dodavatele a další informace zadavatele o průběhu zadávacího řízení

Bez dat

V Liberci, dne 12. 7. 2011

Zdroj: Hasičský záchranný sbor Libereckého kraje

plk. Ing. Roman Hlinovský,
v.r.
ředitel HZS LK,
vrchní rada

Příloha F - Kupní smlouva

KUPNÍ SMLOUVA

Č.j. kupujícího: HSLI-1640-11/KŘ-EKO-PSM2-105-2011
uzavřená dále uvedeného dne, měsíce a roku podle § 409 a násl. zákona č. 513/1991 Sb.,
obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.

I. Smluvní strany

1. Prodávající:

LUING PYREX, spol. s r.o.

Sídlo: Marxova 372/6, 73601 Havířov - Město

Korespondenční adresa: Nádražní 187, 702 00 Ostrava-Přívoz

osoba oprávněná jednat

ve věcech smluvních: Ing. Luděk Jaterka - jednatel společnosti

osoba oprávněná jednat

ve věcech technických: Ing. Luděk Jaterka - jednatel společnosti

IČ: 64608484

DIČ: CZ64608484

bankovní spojení: Komerční banka, a.s.

číslo účtu: 19-6354820257/0100

tel: +420 595 134 300

fax: +420 596 136 119

Společnost je zapsána v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Ostravě, oddíl C,
vložka 14105

dále jen „prodávající“

a

2. Kupující:

Česká republika – Hasičský záchranný sbor Libereckého kraje

Sídlo: Barvířská 29/10, 460 01 Liberec III

osoba oprávněná jednat

ve věcech smluvních: plk. Ing. Roman Hlinovský – ředitel HZS Libereckého kraje,
vrchní rada

kontaktní osoba: nprap. Vladimír Radostný

IČ: 70888744
DIČ: CZ70888744 – neplátce DPH
Bankovní spojení: Česká národní banka – pobočka Ústí nad Labem
Číslo účtu: 916-77540881/0710
Telefon: +420 950 470 111
Fax: +420 950 470 125
dále jen „kupující“

II. Předmět plnění

1) Předmětem plnění této smlouvy je dodávka 1 sady hydraulického vyprošťovacího zařízení značky Weber-Hydraulik dle níže uvedené technické specifikace.

2) Technická specifikace:

Sada se skládá z:

1ks rozpínacího nástroje SP 80

1ks řetězové sady délky 1,8 m pro SP 80

1ks hydraulických prostřihávacích nůžek C 100-31

1ks pohonné jednotky V – EcoSilent

2ks vysokotlaké hadice COAX se SING-spojkami naplněná olejem, hadice v hadici 10m

(dále jen „zboží“)

3) Prodávající se zavazuje dodat kupujícímu za podmínek sjednaných touto smlouvou shora specifikované zboží a převést na kupujícího vlastnické právo k tomuto zboží. Zboží bude dodáno nové, nepoužívané, neopotřebované a vyrobené podle platných technologických podmínek a norem v jakosti I, se všemi příslušnými certifikáty.

4) Kupující se zavazuje předmět plnění převzít a zaplatit sjednanou cenu podle článku III.

5) Podkladem pro uzavření této kupní smlouvy je nabídka prodávajícího ze dne 7.7.2011, která byla v rámci veřejné zakázky malého rozsahu podle ust. § 12 odst. 3 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), evidované pod č.j.: HSLI-1640/KŘ-EKO-PSM2-2011, vybrána jako nabídka nejvhodnější s nejnižší nabídkovou cenou.

III. Kupní cena

1) Smluvní strany sjednaly kupní cenu za předmět plnění v rozsahu a v provedení dle čl. II této smlouvy.

2) Cena celkem bez DPH 404 354,80 Kč DPH 20 % 80 870,96 Kč

Celkem vč. 20% DPH 485 225,76 Kč

Slovy: čtyřistaosmdesátpěttisícdvěstědvacetpětkorun a sedmdesátšest haléřů českých.

3) Cena zahrnuje veškeré náklady prodávajícího spojené s prodejem zboží (dopravu do místa plnění, clo, skladování, atd.).

4) Cena je pevná, závazná a nejvýše přípustná pro obě smluvní strany s výjimkou zákonné změny sazby DPH a odpovídá nabídkové ceně uvedené v nabídce uchazeče ve výběrovém řízení dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

IV. Termín a místo plnění

1) Termín plnění: 31. října 2011

2) Místo plnění: stanice Liberec, Šumavská 414/11, 460 01 Liberec VII.

V. Všeobecné dodací podmínky

1) Dodání zboží musí být ze strany prodávajícího avizováno nejméně 5 pracovních dnů předem u zástupce kupujícího ve věcech technických.

2) Přechod vlastnictví ke zboží: kupující nabývá vlastnictví k předmětu plnění jeho převzetím od prodávajícího; převzetí bude prokázáno datovaným podpisem buď na dodacím listu, nebo

předávacím protokolu. Osoba oprávněná k podpisu předávacího protokolu a dodacího listu je kontaktní osoba kupujícího.

3) Nebezpečí škody na zboží přechází na kupujícího okamžikem převzetí zboží od prodávajícího.

4) Kupující je oprávněn odmítnout převzetí zboží, pokud zboží nebude dodáno řádně v souladu s touto smlouvou a ve sjednané kvalitě, přičemž v takovém případě kupující důvody odmítnutí převzetí zboží písemně prodávajícímu sdělí, a to nejpozději do pěti (5) pracovních dnů od původního termínu předání zboží. Na následné předání zboží se použijí ustanovení odstavců 1 až 2.

5) Vady zjevné při dodání zboží je kupující povinen sdělit prodávajícímu při převzetí zboží, vady skryté je kupující povinen sdělit prodávajícímu bez zbytečného odkladu.

6) Prodávající prohlašuje, že zboží nemá právní vady ve smyslu § 433 a násl. obchodního zákoníku.

VI. Platební podmínky

1) Kupní cena bude uhrazena bezhotovostním převodem z účtu kupujícího.

2) Kupující neposkytuje zálohu na kupní cenu.

3) Prodávající je oprávněn fakturovat kupní cenu až po dodání předmětu plnění a potvrzení převzetí zboží osobou oprávněnou jednat za kupujícího ve věcech technických a fakturu vystaví nejdéle do 14-ti kalendářních dnů po dodání zboží; současně je prodávající povinen přiložit k faktuře kopii dodacího listu nebo předávacího protokolu.

4) Faktura je daňovým dokladem a prodávající odpovídá za to, že bude obsahovat všechny náležitosti daňového dokladu podle obecně závazných právních předpisů (zákona o DPH, obchodního zákoníku apod.) Bude-li faktura předávána v jiné než listinné podobě, je prodávající povinen předat kupujícímu všechny příslušné certifikáty a rozhodnutí.

5) Splatnost daňového dokladu (faktury) se sjednává do třiceti (30) dnů od jeho předání kupujícímu, přičemž se má za to, že kupující není v prodlení s jeho úhradou, je-li fakturovaná částka odepsána z jeho účtu nejpozději v den splatnosti. V případě pochybností se má za to, že dnem doručení se rozumí třetí den ode dne odeslání faktury.

6) Kupující je oprávněn fakturu do data splatnosti vrátit, pokud obsahuje nesprávné údaje, tzn. neobsahuje některou z předepsaných náležitostí nebo jsou tyto údaje uvedeny chybně, vrácením faktury se ruší její původní splatnost. Od okamžiku předání opravené, resp. nově vystavené faktury kupujícímu, začíná běžet nová doba splatnosti faktury v délce třiceti (30) dnů.

7) Pro případ prodlení kupujícího s platbou se sjednává úrok z prodlení ve výši 0,05 % z dlužné částky za každý započatý den prodlení. Pro případ nedodržení termínu plnění předmětu plnění ze strany prodávajícího se sjednává úrok z prodlení ve výši 0,05% za každý započatý den prodlení z celkové částky předmětu plnění vč. daně z přidané hodnoty. Smluvní pokuta a úrok z prodlení jsou splatné do čtrnácti (14) kalendářních dnů ode dne jejich uplatnění oprávněnou stranou u strany povinné a to na účet oprávněné strany uvedený v písemné výzvě.

8) Ujednáním o úroku z prodlení a smluvní pokutě není dotčeno právo smluvních stran domáhat se náhrady škody v plném rozsahu ani povinnost prodávajícího řádně dodat zboží. Případná vzniklá škoda je vymahatelná v plné výši samostatně vedle smluvní pokuty a úroku z prodlení. Platnost ustanovení § 369 odst. 2 obchodního zákoníku není tímto ujednáním dotčena.

VII. Podstatné porušení smlouvy

1) Smluvní strany pokládají za podstatné porušení smlouvy:

- nedodání předmětu plnění ani do 14-ti kalendářních dnů po uplynutí termínu plnění,
- nedodržení ustanovení čl. II. odst. 3 smlouvy
- nedodržení data splatnosti ani do 30-ti kalendářních dnů po uplynutí splatnosti faktury

2) Podstatné porušení smlouvy zakládá právo na odstoupení od smlouvy.

3) Kupující je dále oprávněn odstoupit od smlouvy, jestliže vůči majetku prodávajícího probíhá insolvenční řízení, v němž bylo vydáno rozhodnutí o úpadku, nebo byl insolvenční návrh na prodávajícího zamítnut proto, že majetek prodávajícího nepostačuje k úhradě nákladů insolvenčního řízení, a dále, jestliže prodávající vstoupí do likvidace.

4) Účinky odstoupení od smlouvy nastávají okamžikem doručení písemného projevu vůle odstoupit od této smlouvy druhé smluvní straně. Odstoupení od smlouvy se nedotýká zejména nároku na náhradu škody, smluvní pokuty a úroku z prodlení.

VIII. Záruka

1) Prodávající odpovídá za vady zboží, pokud se projeví v záruční době, za podmínek uvedených v záruční listině.

2) Záruční doba na předmět plnění dle čl. II této smlouvy je 24 měsíců.

Záruční doba počíná dnem převzetí předmětu plnění kupujícím od prodávajícího.

3) Záruka se nevztahuje na závady vzniklé neodborným a nedbalým zacházením nebo zásahem ze strany kupujícího. Rovněž tak se nevztahuje na závady způsobené vyšší mocí.

4) Kupující uplatňuje záruční opravu oznámením do servisního místa prodávajícího. Prodávající je povinen zahájit odstraňování závady do 48 hodin, přičemž dny pracovního volna a dny pracovního klidu se do této doby nezapočítávají. Způsob vyřízení reklamace (oprava, výměna vadného zboží za bezvadné) si strany sjednají v rámci reklamačního řízení.

5) Reklamace jsou ze strany kupujícího řešeny pověřeným pracovníkem.

IX.

Povinnost mlčenlivosti

1) Prodávající se zavazuje zachovávat ve vztahu ke třetím osobám mlčenlivost o informacích, které při plnění této smlouvy získá od kupujícího nebo o kupujícím či jeho zaměstnancích a spolupracovnících a nesmí je zpřístupnit bez písemného souhlasu kupujícího žádné třetí osobě ani je použít v rozporu s účelem této smlouvy, ledaže se jedná

a. o informace, které jsou veřejně přístupné, nebo

b. o případ, kdy je zpřístupnění informace vyžadováno zákonem nebo závazným rozhodnutím oprávněného orgánu.

- 2) Prodávající je povinen zavázat povinností mlčenlivosti podle odstavce 1 všechny osoby, které se budou podílet na dodání zboží kupujícímu dle této smlouvy.
- 3) Za porušení povinností mlčenlivosti osobami, které se budou podílet na dodání zboží dle této smlouvy, odpovídá prodávající, jako by povinnost porušil sám.
- 4) Povinnost mlčenlivosti trvá i po skončení účinnosti této smlouvy.
- 5) Veškerá komunikace mezi smluvními stranami bude probíhat prostřednictvím osob oprávněných jednat jménem smluvních stran, kontaktních osob, popř. jimi pověřených pracovníků.

X.

Další ujednání

- 1) Vztahy mezi kupujícím a prodávajícím neupravené touto smlouvou se ve smyslu § 261 odst. 2 obchodního zákoníku, budou řídit tímto zákonem
- 2) Smluvní strany se zavazují, že veškeré spory vzniklé v souvislosti s realizací smlouvy budou řešeny smírnou cestou – dohodou. Nedojde-li k dohodě, budou spory řešeny před příslušnými obecnými soudy.
- 3) Tato smlouva může být měněna nebo doplňována pouze písemnými a očíslovanými dodatky odsouhlasenými statutárními orgány obou smluvních stran, které se stanou nedílnou součástí této smlouvy.
- 4) Smluvní strany jsou povinny bez zbytečného odkladu oznámit druhé smluvní straně změnu údajů v záhlaví smlouvy.
- 5) Prodávající není bez předchozího písemného souhlasu kupujícího oprávněn postoupit práva a povinnosti z této smlouvy na třetí osobu.
- 6) Tato smlouva nabývá platnosti a účinnosti dnem jejího podpisu oběma smluvními stranami.
- 7) Tato smlouva je vyhotovena ve čtyřech stejnopisech, z nichž tři vyhotovení obdrží kupující a jedno vyhotovení prodávající.

8) Každá ze smluvních stran prohlašuje, že tuto smlouvu uzavírá svobodně a vážně, že považuje obsah této smlouvy za určitý a srozumitelný a že jsou jí známy veškeré skutečnosti, jež jsou pro uzavření této smlouvy rozhodující, na důkaz čehož připojují smluvní strany k této smlouvě své podpisy.

Za prodávajícího:
V Ostravě dne: 9. srpna 2011

.....

Ing. Luděk Jaterka

Za kupujícího:
V Liberci dne: 15. 8. 2011

.....

plk. Ing. Roman Hlinovský

Zdroj: Hasičský záchranný sbor Libereckého kraje

